Rok XIV. Warszawa, dnia 5 września 1938 r. Nr. 16—17

OSZCZĘDNOŚĆ

DWUTYGODNIK POŚWIĘCONY SPRAWIE ORGANIZACJI OSZCZĘDNOSCI W POLSCE
ORGAN ZWIĄZKU KOMUNALNYCH KAS OSZCZĘDNOŚCI W WARSZAWIE

Komitet Redakcyjny: *Bolesław Chomicz, Mikołaj Dolanowski, Kazimierz Kohlmann, Jarosław Żaboklicki.*
Redaktor — *Bolesław Obszyński.*

Prenumerata z przesyłką pocztową wynosi:

Rocznie	zł. 28.—
Półrocznie	„ 14.—
Kwartalnie	„ 7.—
Miesięcznie	„ 3.—
Cena Nr. pojedyńcz.	„ 1.40

REDAKCJA I ADMINISTRACJA:
Warszawa, ul. Miodowa 6.
Konto czekowe w P. K. O. Nr. 1520.
Nakład i wydawnictwo „Samorządowego Instytutu Wydawniczego" Sp. z ogr. odp. w Warszawie, ul. Miodowa Nr. 6. Telef. 5-92-63.

Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.
Przedruk dozwolony za podaniem źródła

W dniach 10 i 11 września zjadą się z całego kraju do Lwowa przedstawiciele komunalnych kas oszczędności, aby radzić wspólnie nad żywotnymi zagadnieniami ich działalności.

Pięć lat mija od czasu ostatniego Kongresu, który w murach Krakowa zgromadził kierowników, działaczy i pracowników, kas komunalnych. Pięć lat zaledwie minęło — a jakże wielka przemiana! Wówczas w Krakowie nad rozgwarem wspaniałej manifestacji ciążyło widmo kryzysu, który dławił wszelką inicjatywę gospodarczą narzucając szeregom naszym konieczność przetrwania, postawę defensywy. Radziliśmy przecież nad metodami obrony przed kryzysem.

Obecnie zjedziemy się do Lwowa w atmosferze optymizmu, zahartowani w walce z przeciwnościami, z których wyszliśmy mimo wszystko zwycięsko, świadomi swych sił i roli w gospodarstwie narodowym. Przyjeżdżamy, by przygotować się lepiej do dalszej ofensywy, by obmyśleć skuteczne sposoby szerszej ekspansji na terenach, gdzieśmy już dawniej szeroką rozwijali działalność i na terenach mniej znanych, ale niemniej ważnych i oczekujących naszej pomocy.

W świetle tych zadań, jakie nas czekają, kwestia ustawodawstwa o K.K.O. występuje szczególnie wyraźnie. Czy nowe przepisy prawne zdały próbę życia, które wciąż idzie naprzód i stwarza nowe warunki — oto pytanie, na które chcemy również dać sobie odpowiedź.

Czasy, które przeżywamy, są okresem wielkich przemian zachodzących w strukturze gospodarczej Polski, jak również w psychice szerokich rzesz społeczeństwa. Na naszych oczach powstaje Centralny Okręg Przemysłowy, a równocześnie powoli, lecz żywiołowo odbudowuje się polski handel i rzemiosło.

W tym doniosłym dziele przebudowy strukturalej naszego gospodarstwa narodowego pragną wziąć jak największy udział również komunalne kasy oszczędności, świadome roli, jaka im w udziale przypada.

Dlatego witając IV Ogólnopolski Kongres Komunalnych Kas Oszczędności, który w murach bohaterskiego Lwowa zgromadzi liczne zastępy działaczy, kierowników i pracowników K. K. O. dla narady nad tymi sprawami, życzymy mu pomyślnych i owocnych obrad.

REDAKCJA

PROGRAM

IV Ogólnopolskiego Kongresu Komunalnych Kas Oszczędności we Lwowie w dniach 10 i 11 września 1938 r.

Sobota, dnia 10 września 1938 r.

godz. 9.30: Uroczyste nabożeństwo w Katedrze Lwowskiej (Chór „Echo").

„ 10.00: Plenarne, inauguracyjne zebranie Kongresu w auli Uniwersytetu Jana Kazimierza (ul. Marszałkowska 1). Zagajenie, przemówienia powitalne— Referat pt. „Rola Komunalnych Kas Oszczędności w rozwoju kapitalizacji wewnętrznej w Polsce". Podzial na 3 Komisje.

„ 12.30: Wyjazd autobusami z ul. Marszałkowskiej na plac Targów Wschodnich. Zwiedzenie Wystawy i Panoramy Racławickiej.

„ 17.00: Zebrania Komisyj:

I. Komisja: referat p. t.: „Działalność kredytowa Komunalnych Kas Oszczędności dla sfer rolniczych" w saii Rady Miejskiej (Ratusz-Rynek).

II. Komisja: referat p. t: „Próba życia nowych przepisów prawnych dla Komunalnych Kas Oszczędności" w sali obrad Centralnej Małopolskiej Kasy Oszczędności (ul. Jagiellońska 1).

III. Komisja: referat p. t.: „Finansowanie przez Komunalne Kasy Oszczędności stanu średniego" w sali Izby Przemysłowo-Handlowej (ul. Akademicka 17).

Po każdym referacie przewidziana jest dyskusja i uchwalenie projektu rezolucyj.

„ 20.30: Raut w salach Kasyna i Koła Literacko-Artystycznego (ul. Akademicka 13). — Strój wizytowy. Udział Pań pożądany.

Niedziela, 11 września 1938 r.

godz. 10.00: Zwiedzanie miasta i ciekawszych obiektów miejskich. (Bliższe szczegóły będą podane w prospektach podczas Zjazdu),

„ 16.00: Plenarne zebranie w sali Rady Miejskiej (Ratusz—Rynek). Sprawozdanie z obrad Komisyj) — uchwalenie rezolucyj — zamknięcie Kongresu.

BIURO INFORMACYJNE I KWATERUNKOWE KONGRESU mieści się w Biurze Związku Komunalnych Kas Oszczędności we Lwowie — ul. Halicka 21, III p. (winda do użytku) i jest czynne codziennie w godzinach urzędowych od 8.30 do 14.30. W dniach 9 i 10 września 1938 r. przez całą dobę dyżur w sprawach przydziału kwater na głównym dworcu we Lwowie w kiosku przy wyjściu na prawo.

Na IV Ogólnopolski Kongres Komunalnych Kas Oszczędności

Mocna waluta oraz zrównoważony budżet państwowy są zasadniczymi podstawami, na których gruntuje się i rozwija gospodarstwo społeczne.

Państwo o te podstawy dba, a stanowisko Rządu, w szczególności p. Ministra Skarbu, daje pewność, iż podstawy te i nadal w pełni będą zachowane.

Jednakże dla należytego i pomyślnego rozwoju gospodarczego niezbędne jest również tworzenie rodzimych kapitałów, udostępnienie zdrowego kredytu, wreszcie udoskonalenie form obrotu pieniężnego. Rola instytucji, którym powierzono pełnienie przytoczonych tu funkcji i zadań jest niezmiernie doniosłą, a organizacja tych instytucji jest jedną z ważniejszych trosk świadomego społeczeństwa i odnośnych władz.

W Polsce, w ciągu lat kilkunastu organizacja aparatu pieniężnego skrystalizowała się w ten sposób, że poza instytucją emisyjną, bankami państwowymi o specjalnych celach, bankami prywatnymi i spółdzielniami, znakomicie rozwinęły się komunalne kasy oszczędności dawniej już istniejące (należące do Związków Lwowskiego, Poznańskiego i Śląskiego), a w całym szeregu miejscowości, w szczególności na terenach województw centralnych i wschodnich, powstała poważna liczba nowych komunalnych kas oszczędności, wpośród których wyjątkowym rozwojem mogą się wykazać takie kasy jak Kasa Oszczędności m. st. Warszawy, Łodzi, Wilna, Kasy powiatowe w Warszawie, Częstochowie, Białymstoku, Lublinie, Radomiu i wiele innych.

Jako instytucje o charakterze prawa publicznego, posiadające gwarancje związków samorządych i pod nadzorem właściwych władz zorganizowane we własne Związki, ze Związkiem Związków Kas na czele, zbliżone do najszerszych warstw ludności, — komunalne kasy oszczędności krzewią z zupełnym powodzeniem ruch oszczędnościowy, tworząc w ten sposób kapitały rodzime (san wkładów 835 miln. zł), rozprowadzając szeroko dogodny i tani kredyt (stan udzielonych kredytów 673 miln. zł), wreszcie coraz to większą rolę odgrywają w obrocie pieniężnym, stale udoskonalając swe czynności przekazowe, żyrowe i inkasowe (łączna suma bilansowa na 1 lipca wynosiła 1.057 milionów złotych).

353 komunalne kasy oszczędności, obejmujące swą działalnością cały kraj, tworzą polskie ośrodki finansowe, zdobywając poważne znaczenie w gospodarstwie narodowym. Życie w pełni potwierdziło, że specjalny typ instytucji, jakimi są komunalne kasy oszczędności, szczególnie odpowiada warunkom naszego gospodarczego i pieniężnego obrotu oraz psychice naszej ludności. — Są one dziś niezbędne nie tylko jako instytucje finansowe, ale też jako ośrodki wychowawcze, które wysokim poziomem moralnym, rzetelnością i fachowością w stosunkach bezpośrednich z klientelą oraz drogą odpowiedniej propagandy kształcą najszersze warstwy, zaznajamiając je, jak należy ciułać grosz i jak nim obracać.

Komunalne kasy oszczędności zajęły w kraju placówki przeważnie dotąd nieobsadzone, miejscowości i ugory, które wymagały fachowej i rzetelnej opieki oraz pomocy finansowej. Tam zaś, gdzie już przedtem funkcjonowały bądź to oddziały banków państwowych lub prywatnych, bądź to punkty Pocztowej Kasy Oszczędności (oddziały pocztowe) lub wreszcie spółdzielnie, — komunalne kasy oszczędności obejmowały zakres czynności leżący odłogiem, względnie stawały do współdziałania.

Nie czyniąc więc nikomu konkurencji, przeciwnie, współpracując szczególnie z bankami państwowymi i komunalnymi, spełniają kasy oszczędności rolę niezmiernie pożyteczną dla licznych rzesz ludności (przeszło półtora miliona wkładców), a zarazem wykonywują zadania o wielkiej doniosłości państwowej.

Zadania te i cele winny stale przyświecać kierownictwu i całemu personelowi komunalnych kas oszczędności! Winny napawać ich dumą, iż powierzono im wykonywanie pracy tak potrzebnej i pożytecznej!

*

* *

Na I-ym Ogólnopolskim Kongresie Komunalnych Kas Oszczędności w Poznaniu, w czasie Powszechnej Wystawy Krajowej w r. 1929, delegaci komunalnych kas oszczędności wypowiadali słowa pełne otuchy i wiary, że placówki im powierzone wykonają należycie swe zadania.

Na obecnym, IV Ogólnopolskim Kongresie Komunalnych Kas Oszczędności, mającym się odbyć we Lwowie w dn. 10 września rb., można będzie śmiało stwierdzić, iż wiara w rozwój komunalnych kas oszczędności, wyrażona w Poznaniu w 1929 r., — nie zawiodła i że kasy swe zadania dobrze rozumieją i dobrze je spełniają ku pożytkowi całego społeczeństwa i Państwa!

Z pełną też wiarą i otuchą spoglądamy na dalszy rozwój komunalnych kas oszczędności i na dalszą ich pracę!

Dymitr Szarzyński.

Z historii naszych kongresów

Zjazdy osób złączonych wspólnym zawodem, wspólnością idei i przekonań czy tylko wspólnością zainteresowań są zjawiskiem powszechnym. Również zjazdy komunalnych kas oszczędności w Polsce, mamy na myśli tylko zjazdy ogólnokrajowe, mają już swoją historię. Zapoznanie się choćby pobieżnie z ich historią — wobec zbliżającego się Ogólnopolskiego Kongresu Komunalnych Kas Oszczędności we Lwowie — może być nie tylko ciekawe, ale i pożyteczne.

Kongresy nasze nie miały wprawdzie i nie mają charakteru ciał prawodawczych, uchwały ich nie mają znaczenia wiążącego w sensie prawnym. Tym nie mniej jednak stanowią one ważny czynnik w życiu naszych instytucji. Gdyby można było zebrać szczegółowe sprawozdania z przebiegu naszych kongresów, nie tylko z przebiegu obrad, wygłoszonych referatów, odbytej dyskusji i powziętych uchwał — słowem materiały oficjalne — ale zapoznać się również z dyskusją, rozmowami nieoficjalnymi — stroną kuluarową zjazdów — mielibyśmy wówczas bez wątpienia barwną historię komunalnych kas oszczędności. Lecz już zapoznanie się z samą tylko częścią oficjalną posiedzeń ma swój walor istotny. Nawet suche tytuły wygłaszanych referatów wskazują na pewne zagadnienia, które w danej chwili specjalnie nurtowały jeśli nie w życiu praktycznym, to w umysłach działaczy kierujących kasami i ich organizacją. Wspólne przedyskutowanie zagadnień ujętych w formę referatów i ewent. uchwalenie wniosków wypływających z dyskusji — to jedno z głównych zadań kongresów ogólnych KKO.

Drugim zadaniem niemniej ważnym — to manifestacja. Manifestacja siły i znaczenia KKO, względnie manifestacja wspólnego stanowiska przedstawicieli KKO wobec pewnych zagadnień je obchodzących. Takie zamanifestowanie solidarności ma zawsze i wszędzie swoje znaczenie, które daje dodatnie wyniki i jest silnym poparciem dla przyjętych rezolucji.

Trzecim wreszcie zadaniem kongresów — to danie możności kierownikom, pracownikom i działaczom kas zetknięcia się z sobą, celem poznania się wzajemnego, wymiany swych myśli i doświadczeń poczynionych na różnych terenach w podobnych lub odmiennych warunkach. Ten czynnik psychologiczny zjazdów ma ogromne znaczenie społeczne i zawodowe w naszej działalności. Jemu w dużej mierze zawdzięczać należy, że zacierają się w szybkim tempie rozmaite odrębności i różnice dzielnicowe i regionalne, że wytworzył się „wspólny język“ między kasami, że urabia się jednolity typ pracownika KKO, jak również, że wzmogło się poczucie siły i znaczenia kas, oparte na świadomości należenia do jednej wielkiej rodziny społeczno-zawodowej.

Po tych wstępnych uwagach przejdźmy do naszkicowania krótkiej historii kongresów komunalnych kas oszczędności.

Jest rzeczą zastanawiającą, że pierwszy z nich odbył się dopiero w 1929 roku. Przyczyną tego był niewątpliwie fakt, że jednolite ustawodawstwo o kasach komunalnych ukazało się dopiero w 1927 roku. Istniejąca przedtem wielka różnolitość organizacji prawnej KKO. utrudniała wzajemne porozumienie się działaczy kas między sobą. Z drugiej zaś strony lata 1927 — 1929 stanowią pierwszy w życiu Polski Odrodzonej okres pomyślny dla działalności kas, okres odbudowy oszczędności po zniszczeniach wojennych, inflacji markowej i reformie złotego. W tych warunkach pierwszy kongres KKO. doszedł do skutku dopiero w 1929 r., a impulsem była niewątpliwie Powszechna Wystawa Krajowa w Poznaniu, która dała sposobność do odbycia wówczas rozlicznych zjazdów krajowych.

Ten „*I Ogólnokrajowy Zjazd Komunalnych Kas Oszczędności*“ odbył się w Poznaniu w dniach 22 i 23 września. Wobec braku wspólnej reprezentacji wszystkich KKO. zjazd został zorganizowany przez Biuro Zjazdów Instytucyj Oszczędnościowych, Komunalny Związek Kredytowy w Poznaniu, Związek Polskich Kas Oszczędności we Lwowie i Związek Miejskich i Powiatowych Kas Oszczędności w Warszawie.

Zjazd był licznie obesłany przez kasy. Wzięło w nim udział około 300 delegatów KKO, obecni byli przedstawiciele władz i instytucji finansowych publicznych i prywatnych oraz ok. 100 delegatów czechosłowackich kas oszczędności i ich Związku.

Wśród podniosłego nastroju, jaki wówczas przeżywał Poznań wraz z całą Polską z okazji wielkiej wystawy dorobku 10-lecia Polski Odrodzonej, zagaił Kongres p. C. Ratajski, Prezes Komunalnego Związku Kredytowego i prezydent m. Poznania, po czym oddał przewodnictwo w ręce p. D. Szarzyńskiego, Dyrektora Polskiego Banku Komunalnego.

Na Kongresie wygłoszono 2 referaty. P. dr St. Uhma, Prezes Związku Polskich Kas Oszczędności wygłosił referat n. t. „Nowelizacja ustawodawstwa dotyczącego KKO“, w którym wysunął postulaty zmian, jakie w zetknięciu z życiem okazało się koniecznym wprowadzić do obowiązującego od 1927 r. prawodawstwa o kasach. Drugi referat p. t. „Wytyczne organizacji żyrowej KKO“ wygłosił p. dr K. Windakiewicz, naczelnik wydz. Min. Spraw Wewn. Referent przedstawił projekt zorganizowania w całym kraju jednolitych Międzykomunalnych Związków Kredytowych i banków komunalnych dla usprawnienia obrotów płatniczych między kasami i wyrównywania między nimi zasobów kapitałowych. Rzecz charakterystyczna, że oba zagadnienia stanowić będą, jak zobaczymy, jeszcze przedmiot obrad na dalszych kongresach KKO. Po obradach uczestnicy zwiedzali Powszechną Wystawę Krajową.

Celem tego pierwszego Kongresu ,jak podkreślił na zakończenie przewodniczący, było powiększenie i wzmocnienie poczucia solidarności i ideowej łączności pomiędzy poszczególnymi kasami oraz przyczynienie się do podniesienia znaczenia i powagi KKO wśród społeczeństwa.

Jednakże Kongres odegrał jeszcze jedną poważną rolę. W wyniku nawiązania po raz pierwszy

bliższych stosunków między Związkami kas została utworzona stała komisja porozumiewawcza p. n. Komitet Organizacyjny Związku Związków KKO i prace tej komisji doprowadziły później do utworzenia (w dniu 12 września 1930 r.) Związku Związków KKO. Dziełem tej komisji było również zorganizowanie następnego zjazdu kas komunalnych we Lwowie.

„II Ogólnopolski Zjazd Komunalnych Kas Oszczędności" odbył się we Lwowie w dniach 14 i 15 września 1930 r. Gospodarzem Zjazdu był Związek Polskich Kas Oszczędności.

Kongres powziął też szereg rezolucji, wśród ster Robót Publicznych i szereg przedstawicieli władz, nauki, bankowości i sfer przemysłowo - handlowych, zgromadził ponad 200 delegatów KKO.

Kongres zagaił p. Prezes Uhma, a następnie przewodnictwo objął p. M. Szczepkowski, Prezes Związku kas w Warszawie.

Na Kongresie wygłoszono 2 referaty: p. dr Namysł, Dyrektor KKO m. Katowic mówił o „Roli kas oszczędności w systemie celowego oszczędzania na cele budowy", i p. Ziobrowski, Dyrektor KKO m. Stanisławowa o „Polityce kredytowej kas oszczędności".

Inowacją na II Kongresie było wprowadzenie dyskusji, a więc również podział na komisje, gdzie przygotowano projekty rezolucyj.

Kongres powziął też szereg rezolucji, wśród których na przypomnienie zasługują rezolucje dotyczące polityki kredytowej KKO. Tak więc m. in. wypowiedziano się przeciw opieraniu akcji kredytowej na środkach uzyskanych z kredytów bankowych; zalecono, by przy udzielaniu kredytów kasy stosowały zasadę społecznej celowości i pupilarnego bezpieczeństwa oraz zaspokajały przede wszystkim potrzeby drobnych klientów (pojedyńcza pożyczka nie powinna przekraczać 2% stanu wkładów); uznano za pożądane, by kasy co roku sporządzały plan akcji kredytowej, by uczynić ją więcej planową, wolną od przypadkowości; zalecono, by kasy utrzymywały rezerwy gotówkowe, które winny wynosić łącznie z niewykorzystanym kredytem redyskontowym co najmniej 10% stanu wkładów.

W przerwach między obradami uczestnicy zwiedzali miasto, oraz mieli możność swobodnej wymiany myśli przy wspólnym posiłku.

Trzeci z kolei: *„III Ogólnopolski Zjazd Komunalnych Kas Oszczędności"* odbyty w dniu 29 czerwca 1931 roku w Warszawie miał już inny charakter. Przede wszystkim został przygotowany i zwołany przez Związek Związków KKO, który już był utworzony, a następnie odbył się w ramach II Ogólnopolskiego Zjazdu Instytucji Oszczędnościowych i zebrania Stałego Komitetu Międzynarodowego Instytutu Oszczędnościowego, które to zebrania odbyły się w dniu 28 czerwca. Przy sposobności zjazdów zorganizowano wielką wystawę oszczędnościową.

W Kongresie KKO wzięło udział 250 delegatów kas. Obecny był również p. Wiceminister Skarbu Koc i przedstawiciel Min. Spraw Wewn.

Przewodnictwo zjazdu spoczywało w rękach Prezydium Związku Związków KKO z p. Prezesem J. Zdanowskim na czele. Na wniosek też p. Prezesa Zdanowskiego zjazd uchwalił urządzanie periodycznych zjazdów ogólnokrajowych i upoważnił Radę Związku Związków KKO do opracowania regulaminu tych zjazdów.

Na Kongresie kas wygłoszono 3 referaty:

1) Dyr. K. Namysł — „Sposób organizacji współdziałania finansowego KKO". Referat nawracał do poruszonej już na I kongresie potrzeby wprowadzenia organizacji żyrowej;

2) W. Gajewski — „O podstawie działalności kredytowej KKO", referent nawiązał do rezolucji poprzedniego Kongresu w dziedzinie polityki kredytowej;

3) Dyr. S. Ziobrowski — „O rozprowadzaniu funduszów państwowych przez KKO"; podniósł m. in. postulat, by kasy rozprowadzały te fundusze na warunkach komisowych.

Nad referatami odbyła się dyskusja, przy czym wnioski przekazano do rozważenia Radzie Związku Związków.

Nadto Kongres uchwalił ogólną rezolucję, podkreślającą doniosłość kapitalizacji i rolę w niej kas komunalnych.

W przerwie między obradami delegaci byli na pokazie filmu Związku Śląskiego oraz spożyli skromne śniadanie wydane przez Związek Warszawski KKO.

W następnym roku, dn. 9 października 1932, odbył się w Warszawie *„IV Zjazd Ogólny Komunalnych Kas Oszczędności"*, zorganizowany przez Związek Związków KKO.

Na Zjeździe obecny był p. Minister Skarbu Zawadzki i p. Wiceminister Spraw Wewn. Korsak, liczni przedstawiciele banków państwowych i komunalnych, urzędów wojewódzkich i różnych instytucji oraz ok. 300 delegatów KKO.

W zastępstwie Prezesa Związku Związków przewodniczył na Kongresie p. Prezes dr St. Uhma.

Na zjeździe przedstawiono sprawozdanie z działalności Związku Związków oraz wygłoszono 3 referaty. P. prof. A. Krzyżanowski w referacie „Oszczędność współczesna" omówił warunki kapitalizacji w warunkach przedwojennych i po wojnie. P. Prezes Uhma przedstawił w swym referacie „Stan prac nad nowelizacją ustawy o KKO". P. sekretarz Związku Związków B. Obszyński wygłosił referat o „Propagowaniu oszczędności w KKO", przeprowadzając tezę, że obok propagandy ogólnej oszczędności, konieczną jest propaganda na rzecz KKO, jak również podkreślając konieczność propagandy wśród młodzieży.

Na Kongresie uchwalono również rezolucję o charakterze manifestacyjnym solidaryzującą się z deklaracją Ministra Skarbu, że podstawą prawidłowej gospodarki jest równowaga budżetu i zdrowy pieniądz, które stanowią warunki dla kapitalizacji.

Za ostatni kongres ogólnopolski KKO, można uważać wielką manifestację, jaką był *„Kongres Słowiańskich Kas Oszczędności"* odbyty w dniach 18 — 20 września 1933 roku w Krakowie, pod pro-

tektoratem Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, w obecności p. Ministra Skarbu Zawadzkiego i p. Wiceministra Spraw Wewn. Korsaka, przedstawicieli władz cywilnych i wojskowych, duchowieństwa, instytucji, sfer bankowych i przemysłowo - handlowych oraz ok. 300 delegatów kas, nie licząc wielkiej delegacji kas czechosłowackich i delegatów z Jugosławii. Kongres ten można uważać poniekąd i za krajowy zjazd KKO nie tylko ze względu na dominujący w nim udział delegatów polskich kas oszczędności, ale również i dlatego, że Rada Związku Związków KKO inicjując zwołanie Kongresu Kas Słowiańskich postanowiła połączyć go z dorocznym zjazdem ogólnopolskim KKO, aczkolwiek nie znalazło to wyrazu w nazwie Kongresu.

Jeśli chodzi o przebieg Kongresu, to poza licznymi manifestacjami solidarności kas krajów słowiańskich, co znalazło swój wyraz zarówno w przemówieniach jak przy sposobności różnych imprez urządzanych w czasie między obradami, wymienić tu należy referaty wygłoszone ze strony polskiej: p. Dyrektora M. Tułacza n. t. „Komunalne kasy oszczędności, ich organizacja, rozwój i znaczenie w gospodarstwie Polski" oraz p. Prezesa dr. St. Uhmy n. t. „Metody zwalczania kryzysu gospodarczego w Polsce".

Na zakończenie obrad uchwalono rezolucję, w której podkreślono, że kasy oszczędności mimo kryzysu i trudności gospodarczych uważają za swe naczelne zadanie gromadzenie i organizowanie narodowych kapitałów w służbie życia gospodarczego narodu oraz krzewienie idei oszczędności w szerokich rzeszach społeczeństwa.

Kongres krakowski był, jak wspomnieliśmy, ostatnim zjazdem ogólnopolskim KKO. Złożyły się na to różne przyczyny. Lata 1934 — 1937, to okres wprowadzania w życie nowego ustawodawstwa o kasach komunalnych i ich Związkach. Intensywne prace nad reorganizacją prawną Związków KKO, a następnie samych kas zbyt były absorbujące, aby można było organizować szersze manifestacje o charakterze ogólnokrajowym. Jest tu pewna analogia do okresu lat 1927 — 1929, poprzedzającego pierwszy ogólnopolski kongres kas komunalnych. Jest jednak i pewna zasadnicza różnica. Konsolidacja i ujednolicenie organizacji prawnej i działalności kas postąpiły obecnie daleko naprzód. Z drugiej zaś strony istnienie wspólnej organizacji porozumiewawczej w postaci Związku Związków KKO zaspokaja w dużym stopniu potrzebę porozumiewania się Związków regionalnych między sobą, umożliwiając częste ustalanie linii wspólnego postępowania w zmieniających się warunkach.

Nie znaczy to jednak, aby kongresy ogólnopolskie kas straciły rację bytu. Zmienił się tylko nieco ich charakter i zadania. Punkt ciężkości ich przesuwa się, naszym zdaniem, na manifestowanie solidarnego stanowiska wobec różnych problemów, które życie kasom nasuwa, a których rozwiązanie przy oparciu się o uchwały i rezolucje tak poważnego gremium, jakim są kongresy, zostaje znakomicie ułatwione. Nie straciło również nic na znaczeniu dalsze zadanie kongresów, jakim jest umożliwienie uczestnikom poznania się wzajemnego i swobodnej wymiany zdań i doświadczeń zdobytych w pracy codziennej.

IV Ogólnopolski Kongres Komunalnych Kas Oszczędności, który odbędzie się we Lwowie w dniach 10 i 11 września dostosowany jest do tych nowych warunków. Zagadnienie próby życia nowych przepisów prawnych, problem kredytów rolniczych i ustawodawstwa oddłużeniowego, a wreszcie zadanie finansowania stanu średniego — są to wszystko zagadnienia aktualne pierwszorzędnej wagi dla rozwoju komunalnych kas oszczędności.

Na zakończenie jeszcze jedna uwaga natury formalnej: dlaczego tegoroczny Kongres został nazwany IV Ogólnopolskim Kongresem KKO, skoro z powyższego przedstawienia rzeczy wynikało by raczej, że jest on VI z rzędu? Chodziło tu o podkreślenie, że jest on 4-ym polskim kongresem komunalnych kas oszczędności. Zarówno kongres z 1931 roku jak i kongres odbyty w roku 1933 miały charakter mieszany. Pierwszy z nich połączony był z Ogólnopolskim Zjazdem Instytucyj Oszczędnościowych, a więc również PKO, banków państwowych i spółdzielczości, a drugi — miał charakter zjazdu międzynarodowego. W tym więc świetle tegoroczny Kongres jest właściwie czwartym z kolei „czystym" kongresem KKO.

B. Obszyński.

Nowe drogi

Rok bieżący w życiu komunalnych kas oszczędności zaznaczył się m. in. bardzo wyraźnie tendencjami do poszukiwań rozwiązywania kardynalnych problemów gospodarczo - społecznych, stojących przed kasami.

Na dorocznych zjazdach poszczególnych Związków we Lwowie, Katowicach, Poznaniu i Wilnie przedstawiciele kas dawali w swych referatach wyraz nurtującym je silnym prądom eksploracyjnym.

Zwłaszcza na Zjeździe wileńskim delegatów KKO Związku Warszawskiego punktem centralnym stał się referat p. Bolesława Chomicza p. n. „Komunalne Kasy Oszczędności na tle struktury gospodarczej Polski". Referat przepojony duchem patriotyzmu, owiany troską o podniesienie gospodarcze Polski, stawia przed kasami następujące wytyczne:

„Poparcie polskiego stanu posiadania i polskiej kultury ku dźwiganiu dalszych warstw narodu na

szczebel dobrobytu jest właśnie drogowskazem dla KKO w dalszej ich owocnej działalności".

W szeregu artykułów, zamieszczanych w organach poszczególnych Związków regionalnych, znajdujemy rozważania w tym samym kierunku dążące, a postulujące szerszą ekspansję kas w dziedzinie gospodarczej bądź organizacyjnej. Czy to w sprawie organizacji bezprocentowego kredytu; czy współpracy z ruchem spółdzielczym; czy pobudzania inicjatywy i nasilenia pracy w COP; czy rozwoju eksportu jagód — wszędzie daje się zouważyć jakiś nowy, ożywczy prąd, przebiegający przez organizm naszej kasowości.

Po dłuższym okresie przygotowawczym, poświęconym pracom wewnętrzno-organizacyjnym i studiom, wzbogacone o kilkoletnie doświadczenia własne, kasy nasze szykują się jakby do nowego dużego skoku .

Z programu mającego się w najbliższych dniach odbyć Kongresu ogólnopolskiego KKO we Lwowie widać to dokładnie. Już same tytuły referatów zgłoszonych na Kongres świadczą, że rola i znaczenie KKO w Polsce znajdą oświetlenie należyte i że wyniki jego stworzą trwałe podwaliny pod nową, szerszą i głębszą działalność naszych instytucyj oszczędnościowych publicznych.

W gruntowaniu i rozwijaniu pracy organizacyjnej kas należy z naciskiem podkreślić, że nie tylko instytucje dawniejsze, działające na zachodzie i południu kraju, ale i kasy b. zaboru rosyjskiego, powstałe zaledwie przed kilkunastu laty, osiągnęły wyniki pomyślne, przygotowując swe aparaty do coraz wydatniejszej realizacji swych podstawowych zadań.

Planując racjonalnie na daleką metę, kasy zwróciły uwagę na konieczność wszczepiania i rozwijania zmysłu oszczędności w najmłodsze pokolenia. Zakładanie szkolnych kas oszczędności oraz kół ciułaczy w najrozmaitszych organizacjach młodzieży pozaszkolnej może się poszczycić znakomitymi już wynikami. Wprawdzie sprawa szkolnych kas oszczędności znalazła pełne rozwiązanie dopiero i jedynie na terenie województwa śląskiego, gdzie od kilku lat istnieje przymus w tym względzie; wprawdzie szkolne kasy dobrowolne nie są w większości prowadzone należycie, nie mają stałej opieki ze strony KKO w tym stopniu, jakiejby wymagały, na ogół wszakże akcja jest postawiona i może się stopniowo doskonalić.

Drugim etapem tej długofalowej pracy naszych instytucyj oszczędnościowych jest przenikanie z propagowaniem cnoty oszczędzania do młodzieży pozaszkolnej i organizacyj. Tu stawia się dopiero pierwsze kroki, jednak wyniki tej wdzięcznej pracy, będącej uzupełnieniem pierwszego etapu w drodze przekształcenia charakteru obywatela i nastawienia go w masie na oszczędnictwo, niezadługo dadzą się odczuć.

Takie nastawienie kas musiało w konsekwencji wpłynąć na poddanie rewizji całokształtu dotychczasowych metod propagandowych i stosunku do obywatela — przyszłego wkładcy. System biernego wyczekiwania przy okienku na zgłaszających się wkładców, ściąganych dość szablonową na ogół reklamą raczej niż propagandą w właściwym rozumieniu, musiał odpaść.

Należało opracować metody i środki postępowania w celu zbliżenia instytucji do masy społeczeństwa. Powołano stałe komitety propagandy oszczędności, złożone z przedstawicieli organizacyj społecznych i samorządowych, które wespół z dyrekcją kasy opracowywały plany obchodów „Dnia Oszczędności" oraz całokształtu akcji propagandowej danego terenu. Nie wszędzie działalność komitetów dała wyniki pozytywne, lecz te zależały od czynników przypadkowych, głównie od takiego czy innego doboru ludzi i stopnia energii i zapału kierownictwa kasy.

Sama zasada okazała się wszakże słuszną i celową.

Dalszym etapem na drodze zbliżenia kas do społeczeństwa jest rozszerzenie działalności propagandowo-informacyjnej oraz organizacyjnej wśród pokolenia dojrzałego i samodzielnego.

Pierwszym krokiem jest tu sięgnięcie do środowisk, zatrudniających stale większe ilości pracowników, a więc do zakładów przemysłowych i fabryk, kopalń, zakładów samorządowych, biur i t. d.

Po przeprowadzeniu gruntownych studiów przygotowawczych i zaznajomieniu się z historią powstawania i prowadzenia takiej akcji w krajach europejskich i zamorskich, podjęto w Związku Warszawskim czynności wstępne na terenach kilku okręgów przemysłowych.

Na podstawie ramowego regulaminu wzorowego oraz specjalnej instrukcji szczegółowej przystąpiono do prac konkretnych w fabrykach i zakładach przemysłowych. Odbyto kilkadziesiąt konferencyj z przedstawicielami przedsiębiorstw oraz warstwy pracującej i jej organizacjami zawodowymi, w wyniku czego należy przewidywać, że już w najbliższym czasie, jeszcze w roku bieżącym, powstanie szereg fabrycznych kas oszczędności, działających w oparciu o KKO.

Jeżeli akcja ta, po gruntownym przygotowaniu, rozszerzy się na cały kraj, to według najskromniejszych obliczeń jej efekty doraźne wyrażą się w sumie kilkudziesięciu milionów złotych przyrostu rocznego na wkładach oszczędnościowych.

Ale oprócz tego efektu doraźnego uzyska się szereg innych natury gospodarczej, społecznej i moralnej.

W dalszych artykułach postaramy się rozwinąć podstawy i zasady tej akcji, która w interesie ogólnym, jak i samych komunalnych kas oszczędności, winna by, naszym zdaniem, objąć swym zasięgiem całą Polskę.

Fr. Świderski.

Komunalne kasy oszczędności województw centralnych i wschodnich w pierwszym półroczu rb.

Rok bieżący dla komunalnych kas oszczędności, działających na terenie województw centralnych i wschodnich zapowiada się wcale pomyślnie. Porównanie bilansu zbiorowego dla wspomnianych kas, sporządzonego przez Biuro Związku KKO w Warszawie na dz. 30 czerwca rb. z bilansem na ultimo roku zeszłego stwierdza dalszy rozrost operacyj KKO zarówno w interesie biernym jak i czynnym. Dotyczy to w szczególności rachunków wkładowych, a przede wszystkim wkładów oszczędnościowych, których dynamikę w okresie ubiegłego półrocza przedstawia zamieszczone poniżej zestawienie:

Wkłady oszczędnościowe

(w tys. zł)

WOJEWÓDZTWO	1.I. 1938 r.	31.III. 1938 r.	30. VI. 1938 r. Wkłady osób prawn.-publicznych	Wkłady osób pryw.	Ogółem	Zmiany w ciągu półrocza
m. st. Warszawa	106.657	105.781	11.998	104.490	116.488	+ 9.831
Warszawskie	40.153	40.121	1.444	38.164	39.608	— 545
Łódzkie	17.018	17.075	1.689	13.809	15.498	— 1.520
Kieleckie	15.730	16.392	3.231	14.316	17.547	+ 1 817
Lubelskie	9.468	9.707	2.414	7.471	9.885	+ 417
Białostockie	5.647	5.950	1.481	4.743	6.224	+ 577
Wileńskie	7.288	7.546	1.783	5.853	7.636	+ 348
Nowogródzkie	1.964	2.010	492	1.570	2.062	+ 98
Poleskie	1.967	2.000	708	1.332	2.040	+ 73
Wołyńskie	4.334	4.373	1.329	3 454	4.783	+ 449
	210.226	210.955	26.569	195.202	221.771	+11.545

Rozwój wkładów oszczędnościowych w KKO w ciągu pierwszego półrocza rb. był na ogół jednolity. Jedyny wyjątek stanowi miesiąc marzec, kiedy to pod wpływem znanych wydarzeń o podłożu politycznym zaznaczył się silny nacisk na wszystkie instytucje finansowe i to w stopniu dawno już nie notowanym. Odpływ wkładów w KKO w ciągu trzech dni marca rb. pochłonął niemal całkowicie nadwyżkę osiągniętą przez Kasy w okresie pierwszego kwartału rb. Zaznaczyć się godzi, że nacisk wkładców szczególnie się uwydatnił w większych ośrodkach. Tym się tłumaczy ubytek wkładów w pierwszym kwartale w kasach stołecznych. Jednakże już z końcem marca sytuacja całkowicie została opanowana i w następnym kwartale, poza wahaniami czysto lokalnymi, żadnych objawów poważniejszego falowania nie zaobserwowano. Zmniejszenie wkładów w kasach województwa warszawskiego i łódzkiego w drugim kwartale jest pozorne; pozostaje ono w związku z odejściem 10 KKO, które na skutek zmian, dokonanych w podziale administracyjnym Państwa przeszły do województwa poznańskiego czy pomorskiego. Są to następujące Kasy:

1)	KKO m. Kalisza	zł 721 tys.
2)	„ pow. Kaliskiego	„ 609 „
3)	„ „ Kolskiego	„ 353 „
4)	„ „ Konińskiego z oddz. w Pyzdrach i Słupcy	„ 670 „
5)	KKO pow. Tureckiego z oddz. w Uniejowie	„ 366 „
6)	KKO m. Włocławka	„ 1855 „
7)	„ pow. Włocławskiego z oddz. w Brześciu Kuj.	„ 703 „
8)	KKO pow. Nieszawskiego z oddz. w Ciechocinku	„ 508 „
9)	KKO pow. Rypińskiego	„ 319 „
10)	„ „ Lipnowskiego	„ 395 „

Razem 15 placówek z sumą wkładów oszczędn. zł 6.499 tys.

Mimo jednak ubytku, spowodowanego odejściem wspomnianych kas do innego Związku, stan wkładów oszczędnościowych w KKO woj. centralnych i wschodnich w ciągu pierwszego półrocza rb. powiększył się o zł 11.545 tys. do sumy zł 221.771 tys. Z sumy tej na rachunki osób publiczno - prawnych

Siedziba K. K. O. pow. Przasnyskiego.

przypada kwota zł 26.569 tys., na wkłady zaś osób i firm prywatnych — zł 195.202 tys. Pierwsze zmalały w ciągu półrocza o niewielką kwotę zł 748 tys., tak że wzrost ogólnej sumy wkładów nastąpił wyłącznie na skutek zwiększenia się rachunków osób prywatnych.

Specjalnie podkreślić należy duży przyrost wkładów w KKO m. st. Warszawy, która od dłuższego czasu wykazuje niebywałe tempo rozwojowe, gromadząc obecnie 52%, a zatem więcej niż połowę wkładów ulokowanych we wszystkich KKO omawianego terenu.

Rachunki czekowe w ciągu półrocza niewielkim uległy zmianom. Stan ich w dn. 30 czerwca rb. wynosił zł 58.231 tys., więcej o zł 536 tys. w porównaniu z saldem na koniec roku ubiegłego.

Ogólny stan rachunków wkładowych wynosi w tys. zł:

	1.I.1938	30.VI.38 r.	Zmiany w ciągu półrocza
wkłady oszczędnościowe osób prywatn.	182.909	195.202	+ 12.293
wkłady oszczędnościowe osób prawn-publ.	27.317	26.569	— 748
rachunki czekowe	57.695	58.231	+ 536
salda kred. na r-kach otw. kred.	827	1.569	+ 742
Razem	268.748	281.571	+ 12.823

W związku ze wzrostem wkładów oszczędnościowych wzrosły poważnie również i rozmiary akcji kredytowej. Ogólny stan udzielonych kredytów na dz. 30 czerwca rb. wynosił zł 203.496 tys., więcej o zł 14.266 tys. Nasilenie kredytów KKO na terenie poszczególnych województw przedstawia się, jak następuje:

Akcja kredytowa (w tys. zł)

Województwo	1.I. 1938 r.	31.III 1938 r.	30.VI. 1938 r.	Zmiany w ciągu półrocza
m. st. Warszawa. .	71.280	73.224	76.586	+ 5.306
Warszawskie . . .	36.650	38.109	36.600	— 50
Łódzkie	19.714	23.051	20.206	+ 492
Kieleckie	18.542	19.561	20.786	+ 2.244
Lubelskie . . .	12.783	13.725	14.458	+ 1.675
Białostockie . . .	9.033	9.664	10.010	+ 977
Wileńskie	6.576	7.414	7.665	+ 1.089
Nowogródzkie. . .	4.547	4.853	4.946	+ 399
Poleskie	3.063	3.459	3.715	+ 652
Wołyńskie	7.042	7.942	8.524	+ 1.482
	189.230	201.002	203.496	+14.266

Wzrost akcji kredytowej notujemy na terenie wszystkich województw; niewielkie skurczenie sta-

nu rachunku udzielonych kredytów w KKO woj. warszawskiego pozostaje w związku z odejściem 5-ciu kas z tegoż województwa do województwa pomorskiego.

Stan natomiast poszczególnych rachunków pożyczkowych wynosi (w tys. zł):

	1.I.1938	30.VI.1938	zmiany
1) weksle zdyskontowane	14.051	13.784	— 267
2) pożyczki wekslowe	68.036	79.628	+11.592
3) weksle protestowane	4.558	4.612	+ 54
4) rachunki bieżące	21.139	22.097	+ 958
5) pożyczki terminowe na zastaw	10.503	10.772	+ 269
6) pożyczki na skrypty dłużne	28.416	29.008	+ 592
7) pożyczki hipoteczne	17.911	18.705	+ 794
8) układy konwersyjne	24.616	24.890	+ 274
	189.230	203.496	+14.266

Poważniejsze zmiany, jak widzimy, zaszły jedynie na rachunku pożyczek wekslowych, które w okresie pierwszego półrocza wzrosły o zł 11.592 tys. Pozostałe rachunki wykazują niewielkie wahania. Protesty mimo przednówkowego okresu utrzymały się na niezmienionym niemal poziomie. Płatność kredytów na ogół przedstawiała się dobrze, jednak przy ostrej selekcji kredytobiorców.

Na powiększenie akcji kredytowej o zł 14.266 tys. zużyto cały przyrost na rachunkach wkładowych (oszczędnościowych i innych) — zł 12.823 tys. Różnica została pokryta kosztem powiększenia stanu zadłużenia w centralnych instytucjach finansowych, które w tym czasie wzrosło o zł 1.435 tys. do zł 27.042 tys. Na saldo zadłużenia w centralnych instytucjach finansowych składa się: redyskonto — zł 6.009 tys., dyskonto akceptów Banku Akceptacyjnego — zł 7.187 tys.,zastaw papierów — zł 631 tys i kredyty bezpośrednie — zł 13.215 tys.

W dążeniu do zapewnienia sobie większej rentowności kasy w ciągu półrocza dążyły do rozładowania zbyt wysokiego pogotowia płatniczego. W wyniku tych tendencji rezerwy gotówkowe zmalały z sumy zł 52.494 tys. do zł 39.373 tys. Pogotowie to łącznie z rezerwami w postaci wolnych kredytów redyskontowych i lombardowych w normalnych warunkach uważać należy za wystarczające. Wzrósł natomiast poważnie z sumy zł 59.110 tys. do zł 74.356 tys., a zatem o sumę zł 15.246 tys. portfel papierów wartościowych. Nadwyżka ta przypada niemal wyłącznie na KKO m. st. Warszawy.

Pozycja nieruchomości utrzymała się na niezmienionym niemal poziowie. Wartość jej bilansowa w dn. 30 marca r. b. wynosi zł 9.880 tys. wobec zł 9.798 tys. na początku roku.

Stan kapitałów własnych niewielkim uległ wahaniom. Wartość bilansowa kapitałów zakładowych zmalała o zł 792 — a to na skutek przeniesienia w niektórych KKO części kapitałów zakładowych na rachunek funduszów zasobowych. Przeniesienie takie oczywiście było możliwe tylko w tych KKO, gdzie kapitał zakładowy przekraczał normę ustawową i mogło dotyczyć wyłącznie tej nadwyżki. Sens takiego przeniesienia polegał na wzmocnieniu funduszu zasobowego celem ułatwienia bądź pokrycia strat, bądź też budowy z funduszu zasobowego nieruchomości dla własnego użytku. Na skutek tego, jak też na skutek przelania zysków za rok ubiegły, fundusze zasobowe KKO wzrosły w tym okresie o zł 1.439 tys. do kwoty zł 7.104 tys. Łączna wartość funduszów własnych KKO w dn. 30 czerwca r.b. wynosiła zł 17.742 tys., o zł 677 tys. więcej w porównaniu ze stanem na ultimo roku ubiegłego.

Straty nie pokryte z lat ubiegłych tkwią w bilansie zbiorowym w ogólnej sumie zł 4.826 tys. Na sumę tę składają się straty z roku 1937 — zł 523 tys. oraz straty z lat poprzednich — zł 4.303 tys. Straty te zostaną w dużej mierze pokryte dzięki zadeklarowanemu przez Państwowy Bank Rolny przejęciu niektórych pretensyj rolniczych.

Co się tyczy rentowności, to narazie trudno wyprowadzać jakiekolwiek w tej mierze horoskopy.

Jedno jest niewątpliwe, że przeciętna rentowność układa się na ogół lepiej niż w latach poprzednich.

W.

Materiały propagandowe na „Dzień Oszczędności"

W myśl ramowego planu propagandy Związku, przytoczonego w Nr 7 czas. „Oszczędność" z 5 kwietnia br., został nawiązany ścisły kontakt z Samorządowym Instytutem Wydawniczym w zakresie wydawanych przez niego materiałów propagandowych dla kas.

Związek opracował szczegółowy plan, według którego stopniowo materiały te będą przygotowywane. Będą one opracowywane działami (materiały propagandowe dla młodzieży, dla kobiet, dla wsi, dla robotników itp.) i w zależności od momentów okolicznościowych i sezonowych (na „Dzień Oszczędności", święta, pory roku itp.). Poza tym przy wykonaniu planu będą uwzględniane dwie zasadnicze kategorie osób: osoby, które mogą być współpropagatorami (nauczyciele, panie domu, sołtysi...), i osoby, które są raczej biernym elementem poddającym się oddziaływaniu propagandowemu (dzieci...).

Tak więc np. w dziale propagandy wśród młodzieży zostały pomyślane materiały propagandowe począwszy od najmłodszych dzieci — skończywszy na nauczycielu, jako wychowawcy młodzieży.

Plan tak szeroko zakreślony można wykonać tylko etapami. W każdym bądź razie przez dobór odpowiednich sił będzie podniesiony poziom wydawnictw, w szczególności ich strona graficzna.

Ulotka, plakat czy broszura spełnią swoje zadanie bez porównania lepiej, o ile będą nie tylko dobrze pomyślane, ale i wykonane. A tych rzeczy pierwsza lepsza drukarnia prowincjonalna nie jest w stanie zrobić tak, jak należy, o ile nie jest w kontakcie z grafikiem reklamowym.

O należytym poziomie decyduje tu, tak jak i wszędzie, fachowość. Materiały propagandowe na „Dzień Oszczędności" zostały pomyślane w pierwszym rzędzie pod znakiem pomocy kasom. Omówimy kolejno, jak je stosować.

Pogadanki.

W „Dniu Oszczędności" wielką rolę odgrywa żywe słowo. Cóż kiedy dobrych mówców, którzy by wiedzieli, co powiedzieć, jest niewielu, na przygotowanie materiału do pogadanek brak czasu, poza tym dyrektor i urzędnicy kasy nie rozerwą się, żeby w jednym, dwu dniach, czy nawet tygodniu poprzedzającym „Dzień Oszczędności", wygłosić przemówienie wszędzie, gdzie należało by to uczynić.

Aby ułatwić kasom tę sprawę, Samorządowy Instytut Wydawniczy przygotował pogadanki, które po kolei omówimy cytując z nich niektóre ustępy.

Pogadanka dla starszego społeczeństwa. Cena gr 6, jest utrzymana w poważniejszym tonie. Może służyć jako materiał do przemówień na akademiach, w stowarzyszeniach, organizacjach:

„Święto „Dnia Oszczędności" zyskało prawo obywatelstwa w naszym społeczeństwie. Obchodzimy je rok rocznie od 1926 r. po społu ze wszystkimi cywilizowanymi krajami świata. „Dzień Oszczędności" ma więc za sobą tradycję 12 lat.

W codziennym życiu ciągle stykamy się z ideą oszczędności. Plakat, ulotka, broszura propagandowa, artykuły w prasie, głośnik radiowy ciągle nam o niej przypomina...

Wielu z nas oszczędza... ale rzadko kiedy zastanawiamy się nad zagadnieniem oszczędności. W dniu dzisiejszym, w dniu „Święta Oszczędności" poświęćmy jej parę chwil, rozważmy jej znaczenie w życiu jednostki i zbiorowym.

Zacznijmy od uporządkowania pojęć. Często zapominamy, że oszczędność ma dwie postacie. Jedna z nich, to sztuka zaspakajania swoich potrzeb przy możliwie najmniejszym zużyciu produktów, czy pieniędzy, którymi się rozporządza"...

Pogadanka dla pań domu. Cena gr 6, ujęta pod kątem praktycznych rad, jak oszczędzać w gospodarstwie domowym, może być wygłaszana w Związkach Pań Domu i wszelkich organizacjach kobiecych:

„Podstawową komórką każdego społeczeństwa jest rodzina. Dobrobyt rodziny stanowi o dobrobycie społeczeństwa. Atmosferę dążenia do wzmożenia dobrobytu rodziny stwarza nie kto inny, jak kobieta — pani domu, gospodyni, minister finansów domowych.

Jeśli weźmiemy pod uwagę, że w Polsce jest około 6 milionów gospodarstw domowych, pojmiemy jakie wielkie sumy przepływają przez ręce tych ministrów.

Sumy te mogą przepłynąć przez palce lekkomyślnie, nierozważnie, nie dając żadnego pożytku. Mogą też być zużytkowane właściwie, rozsądnie, oszczędnie. Każda kobieta zarządzająca swoim domem ,który w wielu wypadkach stanowi właśnie jej warsztat pracy, jeśli chce, aby w domu jej panował dobrobyt, jeśli chce uniknąć kłopotów finansowych, — związać koniec z końcem — musi prowadzić racjonalną gospodarkę pieniężną. Musi tak zorganizować swój dom, aby bez względu na to, czy posiada na utrzymanie domu większe, czy mniejsze sumy, wystarczyło na wszystko..."

Pogadanka dla rolników. Cena gr 10, wskazująca w szeregu przykładów, jak walczyć z marnotrawstwem w gospodarce, jak wyzyskać różne źródła dochodu, żeby oszczędzać — służy jako materiał dla wsi:

„Każdy, kto zna stosunki wiejskie wie, że ludziom wsi nie przelewa się. Trudno jest związać koniec z końcem. Pod niejednym dachem mieszka bieda. Któż temu winien? Z przykrością trzeba stwierdzić, że wieś nasza w bardzo, ale to bardzo wielu wypadkach, sama się do tego przyczynia. Wieś sama siebie zaniedbuje i przez to traci wielkie kapitały, a nawet i znaczenie społeczne, jakie jej się należy ze względu na liczebność w kraju.

Aby nie być gołosłownymi, przytoczmy parę przykładów:

Przejdźmy przez wieś, zajrzyjmy za stodoły, przejdźmy się miedzami i polnymi drogami, a zobaczymy niemal wszędzie zagęszczenie chwastów. Te chwasty kwitną, nasiona ich roznosi wiatr i ptactwo na pola uprawne. Oczywiście wśród szlachetnych roślin wyrasta chwast, zjada pokarmy, zagłusza rośliny, o które nam w produkcji chodzi — rezultat: rolnik ma zmniejszone plony.

Profesor Sim dowodzi, że rolnicy polscy dzięki chwastom i szkodnikom w polu, płacą największy podatek, oczywiście bezprodukcyjny. Twierdzi on, że straty dzięki chwastom i szkodnikom roślinnym wynoszą w ciągu jednego roku do 2 miliardów złotych. — Czyli prawie tyle, ile wynosi nasz całoroczny państwowy budżet.

Czyż naprawdę tak trudno walczyć z chwastami? Nie, tylko trzeba, żeby to robili wszyscy, a wtedy, jak widzimy, otrzymamy oszczędności ogromne...

Pogadanka dla młodzieży szkół średnich. Cena gr 6, na poważniejszym poziomie, omawiająca zagadnienie znaczenia kapitalizacji i rolę młodych w odbudowie kapitałów rodzimych — jest przeznaczona do użytku nauczycieli gimnazjów, liceów, szkół zawodowych.

„Dziś razem z nami 28 państw święci „Międzynarodowy Dzień Oszczędności". Pomyślcie tylko, jak wielką i potężną jest idea oszczędności, skoro cały świat cywilizowany rokrocznie, od szeregu lat obchodzi uroczyście jej święto!

Więc jednak oszczędność, to musi być coś więcej niż stare, znajome pojęcie, z którym zżyliśmy się „na codzień". Jak dobrze wiemy, że trzeba oszczędzać książki, sprzęt szkolny, ubranie, buty. Nasłuchaliśmy się na ten temat niemało. Oszczędzaj czas! Szanuj zdrowie! — brzmi w naszych uszach, jak znane, ciągle powtarzane hasło, coś, jak... cukier krzepi.

Oszczędność pieniężną uważamy w dzieciństwie za niezawodny sposób na kupno upragnionej zabawki — w latach młodzieńczych traktujemy ją jako wypróbowaną receptę na zdobycie funduszu wycieczkowego, czy zdobycie potrzebnych pieniędzy na sprzęt sportowy. Gdy stajemy na progu samodzielnego życia — oszczędność daje nam w ręce klucz do własnego warsztatu pracy, otwiera przed nami prostą, jasną drogę do niezależności, dobrobytu, swojego cichego domku... a wreszcie spokojnej starości...

Dla młodzieży szkół powszechnych są przygotowane dwie pogadanki. Jedna **dla dzieci starszych oddziałów** — cena gr 6.

Nie myślcie, że oszczędność, to wynalazek ostatniej doby, tak jak radio albo samoloty. Oszczędność, to staruszka, która ma za sobą wieki lat. Ta najstarsza oszczędność wyraża się w gromadzeniu zapasów. Człowiek pierwotny, który żył z polowania i rybołówstwa, mało myślał o zapasach na jutro. Gdy miał dość pożywienia — objadał się, a potem cierpliwie głodował. A już z chwilą, kiedy człowiek zaczął uprawiać rolę, kiedy musiał czekać aż zasiane ziarno przyniesie plon — oszczędzanie zyskuje na znaczeniu. Gromadzono zapasy na zimę, na czas nieurodzaju, czy pomoru bydła. Przypominacie sobie historię Józefa w Egipcie, który w przewidywaniu 7 lat chudych, lat niedostatku i głodu, kazał gromadzić zapasy zboża. W odkopywanych ruinach miast asyryjskich, babilońskich, fenickich, egipskich — znajdujemy ślady olbrzymich magazynów na zboże, oliwę i wino. Stanowią one niewątpliwy dowód przechowywania tych produktów w ilościach większych, niż to było potrzebne dla zaspokojenia potrzeb ludności w ciągu jednego roku...

Druga, bardzo popularnie napisana **dla dzieci młodszych** — cena gr 6.

„Porozmawiamy sobie dziś o oszczędności. A wiecie dlaczego? Bo dziś jest święto oszczędności.

Słyszeliście na pewno o takich świętach, jak święto morza, dzień matki. Słyszeliście o tygodniu L. O. P. P-u, o dniach Krakowa.

Dziś obchodzimy „Dzień Oszczędności". Poco się urządza takie święta? Poto, żeby wszyscy dorośli i mali pomyśleli sobie w dniu „Święta Morza" o tym, jakie potrzebne nam morze, w Dniu Matki, jaka kochana i dobra jest nasza mamusia, podczas tygodnia LOPP-u, jakie to ważne, żebyśmy mieli jak najwięcej samolotów, w okresie dni Krakowa, że trzeba pojechać do Krakowa, poznać i pokochać te piękne miasto, a w „Dniu Oszczędności", że trzeba oszczędzać...

A więc materiał do pogadanek jest. Teraz, jak go wyzyskać? Przecież nie sposób, żeby pogadanki te mógł wygłosić tylko personel kasy. Trzeba umiejętnie zaprząc do pracy współpropagatorów. Należy zwrócić się bądź osobiście, bądź listownie do kierowników różnych miejscowych organizacji, przesyłając im pogadankę dla starszego społeczeństwa, do kierowniczek organizacji kobiecych, przesyłając pogadankę dla pań domu; pogadankę dla rolników oddać w ręce instruktorów rolniczych, rozesłać do gmin na ręce wójtów i sołtysów. Pogadanki dla młodzieży, albo za pośrednictwem inspektoratu przy okólniku, albo bezpośrednio przesłać nauczycielstwu. W ten sposób żywe słowo spełni swe zadanie w okresie Święta Oszczędności.

Ulotki.

Popularnym środkiem reklamowym, nagminnie stosowanym przez kasy są ulotki, częstokroć wydawane we własnym zakresie. Ulotki bez rysunku są już od dawna pogrzebane w oczach fachowców reklamy, jako środek bez wartości.

„Na rozdawanie tysięcy ulotek na ulicach czy wewnątrz lokali mogą sobie pozwolić tylko instytucje społeczne, które prowadząc propagandę zapominają o interesie handlowym, wyrzucając pieniądze w błoto". Oto zdanie jednego z wybitnych znawców reklamy i propagandy. Bo ulotka taka, jeśli ją nawet weźmie w rękę zniecierpliwiony przechodzień, w większości wypadków nie przeczytana — idzie do kosza.

Rysunek przyciąga uwagę i nadaje pewną wartość ćwiartce papieru, której druga strona kryje atak propagandowy czy reklamowy. Ma przy tym tę dobrą stronę, że podając w wielkim skrócie samą esencję argumentów propagandowych, prędzej będzie przeczytana niż broszura.

Samorządowy Instytut Wydawniczy przygotował kilka ulotek barwnych.

Pierwsza: „Spokój rodziny" (cena gr 5) propaguje oszczędność, reklamując jednocześnie kasy.

Druga: „W całej Polsce są Komunalne Kasy Oszczędności" (cena gr 6) z alegoryczną pszczołą, obejmującą łapkami Polskę — podaje w skrócie, jakie są główne zadania komunalnych kas i z jakich korzyści i przywilejów korzystają ich wkładcy.

Trzecia i czwarta są przeznaczone dla wsi. Jedna z barwnym obrazkiem dziewczyny wiejskiej i tekstem ujętym w formę popularnego opowiadania (cena gr 6), druga (cena gr 5) z pogodną twarzą chłopa i hasłami nawołującymi do racjonalnej gospodarki, oszczędzania i lokaty w KKO.

Zeszłoroczna ulotka „Twoja przyszłość" (cena gr 4), została powtórzona ponieważ cieszyła się wśród kas wielką popularnością.

Oprócz ulotek jednostronicowych, została przygotowana ulotka składana (folder) cena gr 9, która w obrazkach ilustruje korzyści, jakie daje KKO. Folder po złożeniu robi wrażenie książeczki oszczędnościowej (wzór książeczki projektowanej na książeczkę znormalizowaną) popularyzując ją. Mapka na odwrocie oprócz znaczenia alegorycznego — wzbudzić może u wielu osób chęć zatrzymania folderu.

Zarówno na ulotce składanej, jak i na ulotce jednostronnej zostawiono miejsce na nadruki indywidualne kas. Wzory ich czytelnik znajdzie załączone w niniejszym numerze.

W ulotkach zwraca uwagę zastosowanie fotografii. Nabrała ona w ostatnich czasach wielkiego znaczenia w reklamie i propagandzie, dając formę ujęcia realną, plastyczną, przemawiającą wprost do wyobraźni.

Czy ulotki należy rozdawać na ulicy? Raczej nie. Ten system irytuje większość przechodniów. Można je włączać do książeczek oszczędnościowych przy dokonywaniu wpłat i wypłat, przesyłać w większych ilościach do różnych stowarzyszeń i organizacji — choćby razem z pogadankami — prosząc o rozdanie ich w dniu przemówienia zebranym, a nawet rozsyłać do domów *).

Plakaty.

Znaczenie plakatu jako środka reklamy omawialiśmy szeroko na łamach „Oszczędności". Teraz tylko podkreślimy, że oddziaływanie plakatów jest tym większe, im gęściej się je rozlepi po mieście. Ostatnio przyjął się system zaklejania wszelkich wolnych miejsc na płotach, parkanach, wszędzie gdzie się da — serią plakatów, przyklejonych jeden obok drugiego.

---

*) Wzory ulotek i folderu znajdą czytelnicy przy końcu numeru.

Rozmiar 75 × 100 cm. wielobarwny. Cena 75 gr.

Rozmiar 75 × 100 cm. wielobarwny. Cena 75 gr.

Rozmiar 75 × 100 cm. wielobarwny. Cena 60 gr.

Rozmiar 75 × 100 cm. wielobarwny. Cena 60 gr.

Rozmiar 50×70 cm. (grubszy papier) wielobarwny. Cena 60 gr.

Rozmiar 50×70 cm. (grubszy papier) wielobarwny. Cena 60 gr.

Rozmiar 75 × 100 cm. wielobarwny. Cena 60 gr.

Uwaga: Za nadruk do 100 sztuk 10 zł, ponad 100 sztuk darmo.

Filmy.

Wiele kas zwracało się do Związku nie tylko w sprawie filmu propagandowego, ale i krótkich filmów reklamowych. Zaopatrywanie się przez KKO w takie filmy na własną rękę przeważnie smutnie się kończyło. Albo firma okazała się niesolidna, albo film nic nie wart. Sprawę tę ujął w swe ręce Związek wespół z Samorządowym Instytutem Wydawniczym.

Został nawiązany kontakt z firmą „Trio-Film" i „Aro", które wyprodukowały trzy krótkie filmy 50-metrowe na zamówienie Samorządowego Instytutu Wydawniczego.

Film „*Wszyscy*" (cena za 1 kopię zł 80) jest przeznaczony specjalnie na okres Święta Oszczędności. Zadaniem jego jest podkreślenie, że wszyscy — dzieci, młodzież, robotnicy, urzędnicy oszczędzają.

Tytuł: WSZYSCY

Sceny:

1. Małe dzieci bawią się.
2. Wnętrze szkoły, dzieci słuchają wykładu
3. Kobiety przy pracy, w domu itp.
4. Wnętrze biura, urzędnicy przy pracy.
5. Wielka hala fabryczna, robotnicy przy pracy.
6. Fragmenty pracy w polu.
7. Tłumy ludzi na placu miejskim (na tle tłumu szybko zbliżone napisy: *Wszyscy, wszyscy, wszyscy...*

Napis zbliżony:

Oszczędzają.......
Wszystkie cywilizowane narody świata oszczędzają w kasach oszczędności.

Składajcie pieniądze w Komunalnej Kasie Oszczędności.
(adres, nazwa Kasy itp.)

Przewidywana długość filmu c-a 50 mtr.

Film „*Nasze marzenia*" (cena za 1 kopię zł 80) ukazuje widzom cele, dla których warto oszczędzać.

Tytuł: NASZE MARZENIA.

Napisy:	Obrazy:
Wycieczka w piękny szeroki świat.	Widok pędzącego pociągu.
	Morze.
	Okręt.
	Żaglówki.
	Widok z morza na miasto.
Tatry.	Tatry. (Zdjęcia górskie).
	Huculi.
Warszawa.	Widok Warszawy.
Paryż.	Widok Paryża.
Londyn.	Widok Londynu.
Berlin.	Widok Berlina.
	Nocne zdjęcia.
Niezależność.	Zakład fryzjerski.
Własny warsztat pracy.	Piekarnia.
	Rolnicy w polu.
Własny domek.	Domek w pięknym ogrodzie.
	Zdjęcia ogrodu.
Dobrobyt i szczęście rodzinne.	Rodzinna scena przy stole.
	Młode uśmiechnięte małżeństwo z dzieckiem.
	Zbliżenie dziecka, uśmiechniętego, zadowolonego.

Bliższe i dalsze cele można osiągnąć oszczędzając systematycznie w
KOMUNALNEJ KASIE OSZCZĘDNOŚCI.

Film „*Obrazek z życia*" (cena za 1 kopię zł 80) przedstawia tragiczny koniec tezauryzacji.

Tytuł: „OBRAZEK Z ŻYCIA".

Scena 1. Rynek małego miasteczka. Dzień targowy. Na rynku wozy z prowiantami. Targ w pełni. W zbliżeniu: właściciel jednego z wozów, przy nim klient. Kupujący wybiera kupiony towar, płaci właścicielowi, ten liczy pieniądze, chowa je w węzełek zrobiony z chustki.

Scena 2. Gospodarz zajeżdża przed dom. Bierze węzełek z pieniędzmi. Aparat zatrzymuje się na węzełku. Widać rękę z węzełkiem. Ręka lokuje zawiniątko w szufladzie komody.

Scena 3. Wnętrze chaty. W chacie mały chłopiec. Chłopiec trzyma w ręku gazetę. Zbliża się do palącego pieca. Gazeta zajmuje się od blachy. Chłopiec rzuca płonącą gazetę i przerażony wybiega. Biegnie na aparat. Zbliżenie przerażonej twarzy chłopca. Ogień przerzuca się na komodę. Zbliżenie płonącej skrzyni.

Scena 4. Przejście na napisy trickowe:

Czy nie lepiej było...
złożyć pieniądze w KKO

Długość filmu c-a 50 mtr. *)

Oprócz krótkich filmów reklamowych Związek w porozumieniu i w imieniu pozostałych Związków przygotowuje 300 metr. film. p. t. „*Szczęście Antka*". Główne role w wykonaniu Sielańskiego, Buczyńskiej, Mysłakowskiej i innych. Film ten produkowany przez Spółdzielnię Autorów Filmowych, ma być gotowy na 30 września br. Warunki nabycia lub wypożyczenia kopii zostaną podane w oddzielnym okólniku.

Podajemy w skróceniu fabułę:

Antek Kędziorek idzie rozradowany przez ulicę rodzinnego miasteczka, a za nim plotka podawana z ust do ust — mieszkańców miasta: „Słyszeliście, słyszeliście — Antek sklep zakłada".

Na uroczystość otwarcia sklepu schodzą się zaproszeni goście, orkiestra gra, odsłonięcie szyldu, Antek rozpromieniony.

Na zaproszenie panny Jadzi Antek idzie na zabawę, gdzie przy stole opowiada zebranym, jak się dorobił tego sklepu.

Widzimy małego Antka — pilnego ucznia, oszczędzającego grosze, które zarabia po odrobionych lekcjach roznoszeniem paczek, dorosłego Antka — subiekta w dużym mieście, oszczędzającego w KKO.

„Tak więc za swoje oszczędności i dzięki kredytowi KKO założyłem sklep" — mówi Antek.

W szeregu obrazów pokazana jest działalność kredytowa Kas. I na zakończenie piosenka o oszczędzaniu śpiewana przez głównego bohatera i jego słuchaczy.

*) Przy zamówieniach 2 kopij cena obniża się do 75 zł za kopię.

Cudowna Podróż
Zbysia Misia i Brysia dookoła świata na glinianej śwince
Wacław Sarnecki i Hade
Konik polny i mrówka
hade
Obrazki
Mieczysław Kaczanowski
Droga do niezależności
Dr. Bronisław Kuśnierz
Praca i oszczędność mądrością narodów
Zofja Kaiserowa
Sen Janka
Komedyjka w 2-ch aktach
Zofja Kaiserowa
Kwiat szczęścia
Dlaczego należy oszczędzać w Komunalnych Kasach Oszczędności?
Dr. Bronisław Kuśnierz
Zygmunt Piekarski
Kto sieje – ten zbiera
historja złotówki
KKO
hade.
Eugenja Szymonikowa
Droga do fortuny
Gdzie najbezpieczniej, najkorzystniej, najdogodniej lokować gotówkę?
Skarbnica narodowa
Bibljoteka Samorządu
Mieczysław Kaczanowski
Dzieje oszczędności w Polsce
Janina Zaleska
Wigilia na poddaszu
Bibljoteka Samorządu
Jan Długokęcki
Jak zakładać i prowadzić szkolne kasy oszczędności?
Szopka
Twoja przyszłość
Moje wiano
Książeczka KKO

Książki, broszury.

Serię wydawnictw dla dzieci rozpoczął Samorządowy Instytut Wydawniczy książką pt. „*Chomikowa rodzina*“. (Cena w oprawie 1 zł 50, broszura 1 zł 20).

Wierszowana bajeczka napisana oraz ilustrowana przez Feliksa Dangla, będzie atrakcyjnym podarkiem dla dzieci. Książka ta jest bardzo starannie wydana, zaopatrzona w kolorową okładkę i kolorowe ryciny. Będzie to pierwszy tomik biblioteczki KKO — zapoczątkowujący serię podobnych — o oszczędnych zwierzętach.

Zarówno w wydawnictwach dla młodzieży, jak i w innych projektowanych w pozostałych działach, będzie wprowadzony jeden format odpowiadający danej serii, wspólna nazwa: biblioteczka KKO, biblioteczka KKO dla pań domu itp. i numeracja tomów. Chodzi tu o wyzyskanie momentu psychologicznego, chęci zbierania, gromadzenia poszczególnych tomików, z których każdy sam przez się też będzie stanowił wartość, tworząc skończoną całość.

Serię biblioteczki teatralnej KKO stanowią zeszłoroczne komedyjki Z. Kaiserowej pt. „*Kwiat szczęścia*“ i „*Sen Janka*“ oraz wydana obecnie „*Zaczarowana Hanusia*“, komedyjka w 1 akcie dla młodszych dzieci. (Cena gr. 35), „*W obozie*“ komedyjka w 1 akcie dla młodzieży. (Cena gr. 35), „*Wróżba cyganki*“ — obrazek sceniczny dla starszej młodzieży wiejskiej. (Cena gr. 35), „*Zwierzadzek-cudaczek*“— M. Krügerówny — zbiór wierszyków i piosenek. (Cena gr. 35).

Komedyjki przygotowane przez dzieci na „Dzień Oszczędności“ będą urozmaiceniem akademii urządzanych w szkołach, to samo deklamacje i piosenki, których brak tak bardzo dawał się odczuć.

Znaczenie propagandowe komedyjek jest bardzo duże. Nie tylko wiąże się z momentem oddziaływania na widownię, ale i z okresem przygotowywania ról. Dzieci przez pewien czas uczą się tych ról, związanych z ideą oszczędności, są nimi przejęte, a razem z dziećmi ich najbliższe otoczenie, często cała szkoła.

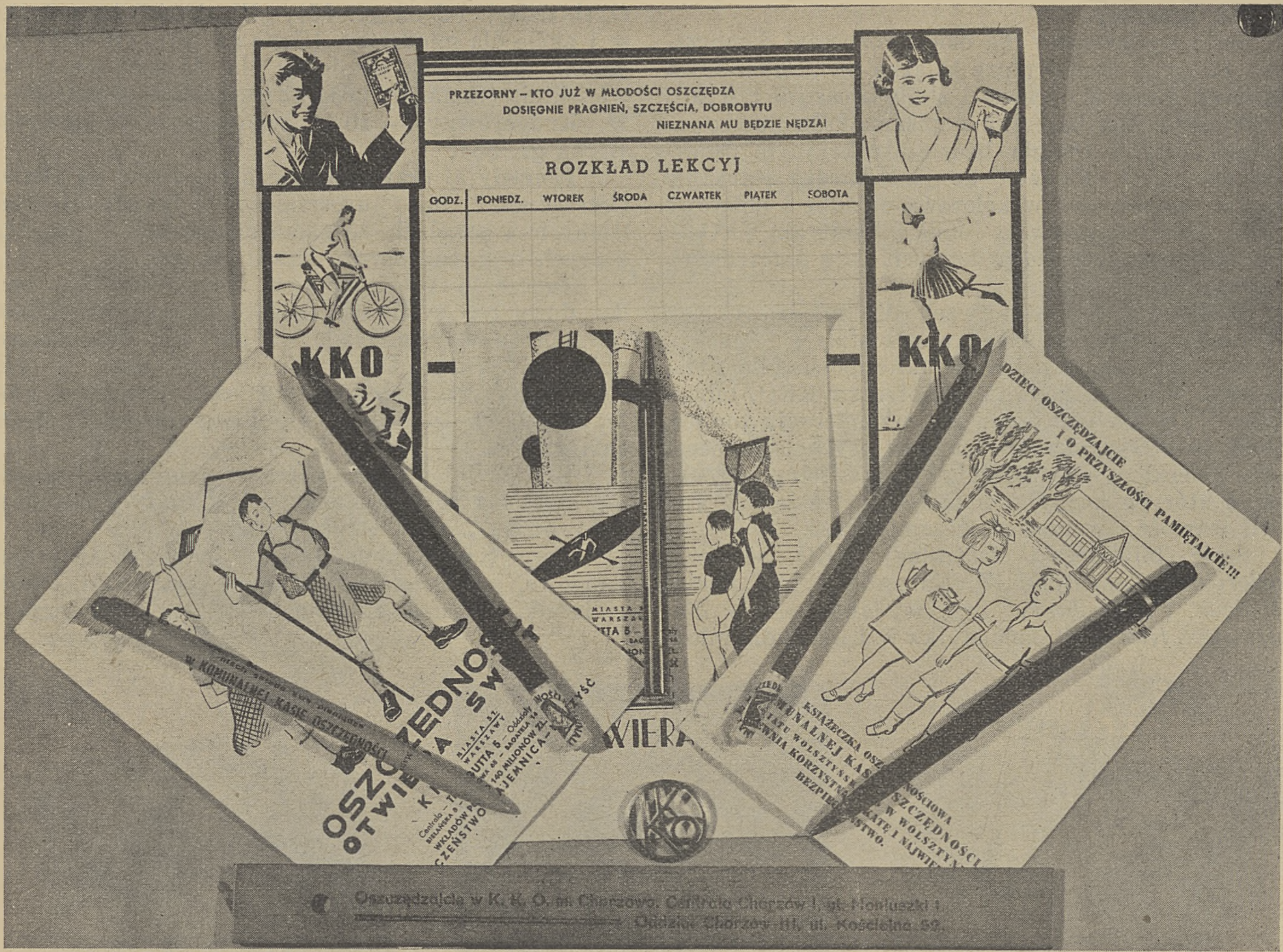
Komedyjki i zbiór wierszy należało by wcześniej rozesłać do szkół, żeby dzieci zdążyły się przygotować na „Dzień Oszczędności“.

Poza tym istnieją jeszcze inne środki propagandowe, jak tarcze kalendarzowe, szyldziki, ołówki i obsadki reklamowe, bibuły, linijki i kalendarze.

Z. Kaiserowa.

Tarcze kalendarzowe i szyldziki.

Rozkłady lekcyj, bibuły, obsadki i ołówki propagandowe, linijki, ekierki itp.

Kalendarz Sołtysa na r. 1939.

Kalendarzyki kieszonkowe ogólne i szkolne.

Kronika ustawodawcza i sądowa

WAŻNIEJSZE USTAWY I ROZPORZĄDZENIA

ogłoszone w Dzienniku Ustaw w miesiącu lipcu 1938 r.

Dz. Ust. Nr 49,

poz. 385. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 1 lipca 1938 r. o przekazaniu podległym władzom skarbowym uprawnień w zakresie stosowania ulg w spłacie zaległości w podatku majątkowym, podatku od placów budowlanych, nadzwyczajnej daninie majątkowej, oraz daninie lasowej;

poz. 386. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dn. 11 lipca 1938 r. o wzorach wyciągów z akt stanu cywilnego przeznaczonych dla celów pierwiastkowej regulacji hipotecznej.

Dz. Ust. Nr 52,

poz. 401. Ustawa z dn. 14 lipca 1938 r. o zmianie ustawy o Funduszu Pracy;

poz. 402. Ustawa z dn. 14 lipca 1938 r. o konwersji 6% pożyczki dolarowej z 1920 r.;

poz. 403. Ustawa z dn. 14 lipca 1938 r. o konwersji 7% pożyczki stabilizacyjnej w dolarach Stanów Zjednoczonych Ameryki;

poz. 404. Ustawa z dn. 14 lipca 1938 r. o 4½% bonach Skarbu Państwa w dolarach Stanów Zjednoczonych Ameryki;

poz. 408. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 18 lipca 1938 r. o ustaleniu wysokości emisji i planu umorzenia 4½% Wewnętrznej Pożyczki Państwowej 1937 r.

Dz. Ust. Nr 53,

poz. 417. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 20 lipca 1938 o podatku komunalnym od publicznego wyświetlania filmów.

Kronika krajowa

Zjazd dyrektorów wołyńskich KKO.

W dniu 9 lipca br. odbył się w Krzemieńcu, jak już wspomnieliśmy w jednym z poprzednich numerów, zjazd dyrektorów K. K. O. woj. wołyńskiego. W zjeździe wzięli udział z ramienia Związku KKO pp.: Wiceprezes B. Chomicz, Dyrektor K. Kohlmann, inspektor W. Witakowski oraz kierownik propagandy Z. Kaiserowa; z ramienia KKO m. st. Warszawy p. Dyr. Wł. Czajkowski; spośród miejscowych kas reprezentowane były: Dubno, Horochów, Kowel, Kostopol, Krzemieniec, Łuck, Luboml, Równe i Zdołbunów. Z ramienia władz miejscowych wziął udział w zjeździe p. J. Osostowicz, wicestarosta z Krzemieńca.

Przewodniczył obradom p. Wiceprezes Chomicz.

Aż cztery punkty porządku dziennego poświęcone były sprawom propagandy. Najważniejsza z nich — to zorganizowanie propagandy zbiorowej kas wołyńskich. Referaty na ten temat wygłosili pp. Z. Kaiserowa i Dyr. F. Turczyński. W wyniku dyskusji postanowiono utworzyć przy KKO w Równem wojewódzką centralę propagandy dla kas wołyńskich jako stały referat, który będzie wykonywał wszelkie zadania w zakresie zbiorowej propagandy regionalnej, a nadto korzystając z porad i wskazówek Związku będzie czuwać nad sprawą organizacji i racjonalnego sposobu prowadzenia propagandy przez poszczególne kasy na terenach ich działalności. Centrala ma współpracować z prasą regionalną (propaganda prasowa) i Samorządowym Instytutem Wydawniczym (plakaty, broszury itp.), pomagać wszystkim wołyńskim kasom w organizowaniu na ich terenach S. K. O., utrzymywać stały kontakt ze Związkiem KKO. Dla spełnienia tych zadań kasy zobowiązały się do ponoszenia solidarnie kosztów związanych z prowadzeniem zbiorowej propagandy i utrzymaniem referenta - kierownika centrali propagandy — w ramach corocznie uchwalanego budżetu. Następnie uchwalono budżet cenrali na rok 1938 i 1939, przy czym za podstawę opodatkowania się przyjęto stosunek 1‰ od sumy wkładów oszczędnościowych.

Dalszą sprawą z dziedziny propagandy była kwestia jednolitej organizacji we wszystkich powiatach szkolnych kas oszczędności. Po dyskusji postanowiono dążyć do rozpowszechnienia SKO. we wszystkich szkołach Wołynia, a dla ułatwienia sprawy pod względem organizacyjnym obecni dyrektorzy otrzymali odnośne materiały i wzory druków.

Omawiano również i przyjęto projekt zorganizowania w r. 1939 zbiorowej wycieczki dla dzieci z Wołynia do wielkich miast w Polsce, jako nagrody za pilne oszczędzanie i najlepsze postępy w nauce. Udział w wycieczce miałyby dzieci szkolne ze wszystkich powiatów, szczególnie uczniowie ostatnich klas szkół powszechnych, którzy mogą odnieść z wycieczki najwięcej korzyści dydaktycznych. Wykonaniem projektu zajmie się wojewódzka centrala propagandy.

Wreszcie postanowiono wziąć udział — wzorem lat ubiegłych — w tegorocznych Targach Wołyńskich.

Poza propagandą omówiono szereg spraw z zakresu polityki kredytowej i personalnej KKO oraz sprawy organizacyjne i bieżące.

Z dziedziny polityki kredytowej na specjalną uwagę zasługuje sprawa zapewnienia należytej płynności kasom w razie konieczności zmobilizowania większej gotówki. Wobec uciążliwych wymagań banków państwowych postanowiono szukać rozwiązania w samopomocy wzajemnej kas, a w szczególności w uzyskaniu kredytu (w formie rach. korespondencyjnych) w wielkich KKO stołecznych.

Dużą uwagę poświęcono również stosunkom z P. B. R. W przyjętej rezolucji wypowiedziano się przeciwko rozprowadzaniu kredytów klęskowych i towarowych na ryzyko kas i podkreślono konieczność udostępnienia kasom dyskontowania w P. B. R. własnego portfelu weksli rolniczych przy stopie dyskontowej od 1 do 1½% ponad stopę Banku Polskiego.

Postanowiono, że kasy zwrócą się indywidualnie do wszystkich swych dłużników - rolników wskazując na korzyści, jakie mogą zyskać przy spłacie układów papierami wartościowymi.

Ważną uchwałę powzięto w sprawie wzajemnego honorowania książeczek oszczędnościowych. Uchwalono mianowicie dokonać wymiany i podpisania umów o wzajemnym honorowaniu książeczek przez wyłyńskie KKO, do czasu zaś unormowania sprawy w całym kraju — postanowiono dążyć

do zawarcia analogicznych umów z innymi kasami, w zależności od wymagań wkładców i udogodnień, jakie mogą z tego tytułu osiągnąć.

Zjazd wystąpił przeciwko niektórym instytucjom społecznym mającym siedzibę w Warszawie, które wydają swym okręgom, wzgl. oddziałom prowincjonalnym polecenia, aby likwidowały swe konta w KKO na rzecz innych instytucji finansowych. Zjazd stwierdził, że tego rodzaju zarządzenia podrywają zdobyte przez KKO pełne zaufanie społeczeństwa, naruszają autorytet kas jako instytucji prawa publicznego o pupilarnym bezpieczeństwie oraz są sprzeczne z interesem samych instytucyj społecznych, z którymi wszak KKO. czynnie współdziałają na miejscu, popierając wszystkie poczynania społeczne.

Ostatnim punktem obrad był referat p. Dyr. Kohlmanna obrazujący szczegółowo stan finansowy i dynamikę rozwoju wołyńskich KKO w ostatnim 5-cioleciu.

Po wyczerpaniu porządku dziennego p. Wiceprezes Chomicz, zamknął zjazd, podkreślając w przemówieniu doniosłą wychowawczą i gospodarczą rolę komunalnych kas oszczędności w Polsce.

Kredyty rolnicze KKO.

Przed paru miesiącami została rozpisana wśród KKO ankieta na temat kredytów rolniczych. Chodziło nie tylko o zobrazowanie obecnego stanu kredytów udzielonych przez kasy, lecz również o rozwój tych kredytów, a wszczególności o wpływ oddłużenia na akcję kredytową KKO wśród rolnictwa.

Aczkolwiek zestawienie wyników ankiety nie zostało jeszcze ukończone, tym nie mniej możemy podać poniżej szereg cyfr obrazujących powyższe zagadnienie.

Przede wszystkim cyfry dotyczące rozwoju akcji kredytowej na rzecz rolnictwa (w tys. złotych):

Związki K. K. O.	Stan kredytów rolniczych na dzień 1.VII.32	Stan kredytów rolniczych na dzień 31.XII.37	Przyrost stanu kredyt. roln. 1.VII.32-31.XII.37	W czasie od 1.I.38 do 31.V.38 udzielono nowych kred.
Warszawski	30,684,7	46,742,8	+ 16,058,1	11,688,5
Lwowski . .	54,051,0	68,792,3	+ 14,741,3	9,364,2
Poznański . .	32,939,3	46,301,0	+ 13,361,7	8,885,5
Śląski . . .	8,623,0	11,355,0	+ 2,732,0	784,8
Razem	126,298,0	173,191,1	+ 46,893,1	30,723,0

Wyraźnie widać, że KKO mimo akcji oddłużeniowej akcję kredytową rozwijały i rozwijają nadal, szczególnie w ostatnich czasach. Dodać przy tym należy, że akcja ta opiera się niemal wyłącznie na własnych środkach KKO, zebranych z terenu, gdyż np. w kredytach nowoudzielonych w r. b. kapitały P.B.R. stanowią zaledwie 1.338.600 zł.

Ciekawie również przedstawia się podział kredytów udzielonych przez KKO rolnictwu wg. poszczególnych grup kredytobiorców w dniu 31.XII.1937 r.:

Posiadacze gospodarstw do 50 ha	zł 113.700.400
„ „ ponad 50 ha	„ 50.329.000
Spółdzielnie rolnicze (bez kredytowych)	„ 4.180.000
Spółki wodne, . . , ...	„ 1.267.900
Inne osoby i instytucje.	„ 3.719.800
Razem	zł 173.191.100

Ogromną większość stanowią zatem kredyty dla drobnego rolnictwa, szczególnie na terenie Związku Warszawskiego (36.563 tys. na ogólną sumę 46.743 tys. zł).

Wreszcie podajemy cyfry obrazujące stan akcji oddłużeniowej rolnictwa (w tys. zł):

Związki K. K. O.	Kredyty powstałe przed 1.VII 32 (podlegające konwersji)	Z sumy tej: skonwertowano na Bank Akcept.	Z sumy tej: uregulowano dobrowol. wkład.	Z sumy tej: Pozostaje nieskonwertowanych
Warszawski . . .	30,684,7	24,415,0	1,417,1	4,852,6
Lwowski	54,051,0	43,529,7	1,918,5	8,602,8
Poznański	32,939,3	25,612,5	2,104,9	5,221,9
Śląski	8,623,0	4,937,9	382,0	3,303,1
Razem	126,298,0	98,495,1	5,822,5	21,980,4

W sumie w ostatniej rubryce znajduje się układów niezatwierdzonych na zł 6.651.000, a kredytów nieskonwertowych wskutek stwierdzonej urzędownie winy dłużnika na sumę 4.332.000 zł, stwierdzonej winy kas 102.700 zł, reszta kredytów nie uległa konwersji z innych przyczyn.

B. O.

Udział K. K. O. w akcji siewnikowej.

Z wiosną bieżącego roku z inicjatywy Ministerstwa Rolnictwa i R. R. podjęta została akcja, polegająca na uruchomieniu specjalnych kredytów rozprowadzanych przez spółdzielnie kredytowe, gminne kasy pożyczkowo - oszczędnościowe oraz powiatowe komunalne kasy oszczędności w formie pożyczek nisko procentowych (4%) z terminem płatności do 2½ lat na zakup siewników , w wysokości do 75% ceny siewnika. Przeznaczone na ten cel w r. 1938/39 kwoty pozwolą na rozprowadzenie do 5 tys. siewników; jest to oczywiście znikoma ilość wobec zapotrzebowania drobnego rolnictwa, które dla gospodarstw rolnych poniżej 50 ha wynieść winno przy daleko posuniętej ostrożności 1 siewnik na każde 100 ha. Jeżeli zaś zważymy, że już gospodarstwu 50 ha opłaca się użycie siewnika, to przy potrojeniu na każde 100 ha dla całej Polski otrzymamy ilość siewników, jaką produkcja krajowa winna dać rolnictwu, oraz zorientujemy się co do potrzeb inwestycyjnych drobnego rolnictwa w zakresie samych tylko siewników.

Jak wiemy, krajowa produkcja maszyn i narzędzi rolniczych na skutek kryzysu w rolnictwie znacznie ucierpiała, spadając z 40,047 ton w r. 1929 do 2,992 ton w 1934 r., podnosząc się już w r. 1936 do 15,424 ton *).

Dotychczasowe zaopatrzenie rolnictwa w maszyny i narzędzia jest niedostateczne; braki te pogłębione zostały przez niepomyślną sytuację rolnictwa w okresie ogólnego kryzysu. Zaniechano nie tylko kupna nowych narzędzi i maszyn rolniczych, ale i naprawę posiadanych ograniczono do minimum. Ilustruje to kwota 3,28 zł na 1 ha w r. 1936/37, przeznaczona na naprawę inwenarza martwego, pochodząca z gospodarstw prowadzących rachunkowość rolniczą dla Wydziału Ekonomiki Drobnych Gospodarstw, wobec kwoty 7,26 zł w r. 1927/28 *).

Toteż w tych warunkach obecna akcja pomocy zaopatrzenia rolnictwa w siewniki została przyjęta przez ogół rolnictwa z uznaniem. W gospodarstwach rolnych stosowanie siewników wpływa na podniesienie produkcji rolnej, bezpośrednią zaś korzyścią, jaką otrzymujemy jest oszczędność na ziarnie, wynosząca przeciętnie 30 kg na 1 ha zasiewu.

*) Polska Gospodarcza Nr 30 z dn. 23.VII. br.

Obecnie należy spodziewać się, że przy równoczesnej pomocy umożliwiającej nabycie siewników zapotrzebowanie na nie ze strony rolników bardzo wzrośnie.

Okazana z inicjatywy Ministerstwa Rolnictwa i R. R. pomoc w zakresie nabywania siewników polega na obniżeniu ceny hurtowej przez odpowiednie dopłaty, obniżenie kosztów oprocentowania przy nabyciu na kredyt, oraz zmniejszenie kosztów przewozu. Z zakupu na kredyt mogą korzystać rolnicy zakwalifikowani przez Izby Rolnicze za pośrednictwem Towarzystw Organizacji i Kółek Rolniczy. Z pomocy przy kupnie siewników korzystać będą gospodarstwa o zdrowej strukturze rolnej, ponieważ tylko te gospodarstwa mogą w sposób dostateczny wykorzystać użycie maszyn rolniczych.

W obecnej akcji rozprowadzania kredytów dla rolników na zakup siewników obok spółdzielni kredytowych i gminnych kas pożyczkowo - oszczędnościowych wezmą udział komunalne kasy oszczędności. Udział komunalnych kas oszczędności dla uniknięcia dualizmu przy rozprowadzaniu kredytów będzie miał miejsce tylko na tych terenach, na których wspomniane instytucje kredytowe nie będą mogły w dostatecznym stopniu zaspokoić potrzeb rolników czy to z powodu niedostatecznej ich ilości, czy niedogodnego rozmieszczenia w terenie lub małej siły kredytobiorczej tych instytucyj.

Na podstawie ustalonych na okres jesienny zasad poszczególne KKO będą mogły rozporządzać z funduszów P. B. R. na ten cel przeznaczonych sumami do 5 tys. zł, w wypadku zaś udzielania pożyczek na zakup siewników z funduszów własnych otrzymają KKO zwrot oprocentowania od udzielonego kredytu w tej samej wysokości, w jakiej stosuje się dopłaty do kredytów udzielonych na ten cel czy to przez P. B. R., czy przez Centralną Kasę Spółek Rolniczych. Rolnik kredytobiorca przy podejmowaniu pożyczki na zakup siewnika wpłaca w instytucji kredytowej jedną czwartą część należności za siewnik, na resztę zaś podpisuje weksel względnie skrypt dłużny. Po wydaniu przez instytucję kredytową zaświadczenia stwierdzającego wpłatę należności rolnik otrzymuje siewnik w spółdzielni rolniczo - handlowej lub innej handlowej placówce upoważnionej do sprzedaży siewników na warunkach ulgowych przez Związek Gospodarczy Spółdzielni Rolniczo - Handlowych, któremu instytucja wierzycielska przekazywać będzie wspomnianą jedną czwartą należności za siewnik oraz udzielone kwoty z tytułu pożyczek na podstawie wydanego przez rolnika - kredytobiorcę upoważnienia.

Decyzja umożliwiająca ludności wiejskiej uzyskanie kredytów na zakup sieników nie tylko w spółdzielniach kredytowych, ale i w KKO powiększy znacznie ilościowy zasięg rolników mogących korzystać z dogodnego a tak niezbędnego pod względem gospodarczego podniesienia wsi kredytu. Rozszerzenie zasięgu rozdziału kredytów na zakup siewników jest wynikiem właściwej oceny roli i znaczenia, jakie akcja ta posiada dla jakościowego i ilościowego podniesiena produkcji rolnej.

Inż. R. G.

Dziesięciolecie działalności KKO powiatu Przasnyskiego.

Komunalna Kasa Oszczędności powiatu Przasnyskiego założoną została na podstawie statutu, uchwalonego przez Wydział Powiatowy w Przasnyszu w dniu 20.VII.1928 r.

Warunki terenowe nie sprzyjały rozwojowj Kasy. Powiat przasnyski posiada ziemie ubogie, piaszczyste. Rzemiosło i handel prosperują słabo, większych zakładów przemysłowych na terenie powiatu nie ma. — Miasto Przasnysz leży blisko granicy powiatu, a brak połączeń kolejowych utrudnia komunikację z odległymi osiedlami.

Widzimy więc, że szereg naturalnych przyczyn hamuje działalność Kasy.

Ciężkie lata kryzysu, które pozostawiły głębokie ślady w całym aparacie kredytowym naszego kraju, odbiły się niekorzystnie na interesach KKO powiatu Przasnyskiego.

Lokal K. K. O. pow. Przasnyskiego.

W okresie 4 lat od 1933 do 1936 r. Kasa wykazała około 40.000 zł strat, które pokrył całkowicie Wydział Powiatowy. Na sumę tę złożyły się tak straty na dłużnikach, jak też niedobory budżetowe.

W 1936 r. prezesurę Rady Kasy obejmuje p. Starosta Z. Młot - Przepałkowski.

Na skutek szeregu przemyślanych i szczegółowo opracowanych posunięć, następuje w 1937 r. zrównoważenie budżetu Kasy.

Kasa rozpoczyna energiczną egzekucję w stosunku do opieszałych dłużników i redukuje w ten sposób portfel protestów do ¼ początkowej sumy. Prócz tego windykuje szereg należności odpisanych poprzednio na straty.

Jednocześnie Kasa uzyskuje nowe kredyty w bankach państwowych, względnie Polskim Banku Komunalnym i rozpoczyna ożywioną akcję kredytową. Prócz tego rozwija silną propagandę oszczędnościową w terenie.

W ten sposób przywrócone zostaje zaufanie miejscowego społeczeństwa do Kasy, co znajduje wyraz we wzroście wkładów w ciągu 2 lat ze sumy 157.000 zł do kwoty 340.000 zł.

W skutek powyższych posunięć wzrasta kapitał obrotowy Kasy w 1937 i 1938 roku z kwoty 331.000 zł do kwoty 640.000 zł, to jest niemal dwukrotnie.

Ten wzrost kapitałów zapewnia trwałą stabilizację budżetu Kasy w przyszłości.

Obecnie ciekawsze cyfry bilansowe Kasy przedstawiają się następująco:

Pogotowie kasowe	120.000 zł
Udzielone pożyczki	428.000 zł
Wkłady i lokaty	405.000 zł
Suma bilansowa	640.000 zł

Jak już wspomniałem, Kasa powiatu Przasnyskiego pracuje w terenie ubogim. Toteż nie robi dużych interesów. Jednak ilość tych interesów jest znaczna. Z kredytów w Ka-

sie korzysta obecnie około 2.000 osób, a suma przeciętnej pożyczki wyraża się w przybliżeniu kwotą 200 zł. Spłacalność pożyczek jest zadowalniająca.

Poza normalnymi pożyczkami, Kasa rozprowadza kredyty ulgowe rolnicze i rzemieślnicze, służąc w ten sposób w miarę swych skromnych sił pomocą kredytową miejscowemu społeczeństwu.

Dyr. Stefan Kotkowski.

Położenie gospodarcze Polski w oświetleniu B. G. K.

W dziedzinie produkcji przemysłowej Polska należy nadal do tych krajów, w których wskaźniki wytwórczości utrzymują się na poziomie wyższym niż przed rokiem. Ogłoszony przez Instytut Badania Koniunktur Gospodarczych i Cen nowy, obliczony według wartości produkcji, wskaźnik ogólny wynosi dla Polski za pierwsze półrocze rb. — 119,1 wobec 111 za rok 1937 (podstawa 1928 równa się 100).

W górnictwie zwiększyło się wydobycie węgla, ze względu na zwyżkę zbytu krajowego i eksportu. Spadek wydobycia ropy naftowej został w roku bieżącym zahamowany i w ostatnich miesiącach produkcja surowca ropnego była nieco wyższa niż przed rokiem. W oparciu o silny ruch inwestycyjny w przemyśle i w zakresie robót publicznych, korzystnie przedstawiało się zatrudnienie w hutnictwie i przemyśle metalowo - maszynowym, które sale rozszerzają swoje zakłady wytwórcze. Tylko niektóre działy przemysłu metalowego, pracujące na potrzeby budownictwa, wykazują spadek zamówień ze strony słabszego w bieżącym sezonie budownictwa mieszkaniowego.

Wysoki stan uruchomienia utrzymał się w przemyśle chemicznym.

Przemysł drzewny był dostatecznie zatrudniony mimo, że zapotrzebowanie drzewa budowlanego w kraju jest w tym roku mniejsze; eksport drzewa natomiast poprawił się wydatniej.

W przemyśle mineralnym najkorzystniej przedstawiało się położenie przemysłu cementowego, nieco słabiej zaś kształtował się zbyt cegły dla celów budowlanych. W warunkach bardzo korzystnych pracowały fabryki papiernicze, które wykazują stały wzrost produkcji.

Obroty handlowe na rynku wewnętrznym w związku z okresem wakacyjnym i pracami żniwnymi na wsi nieco osłabły, jak zwykle w letnich miesiącach, utrzymując się jednak na zeszłorocznym poziomie. W handlu zagranicznym nastąpił w lipcu wzrost obrotów przy silnym wykorzystaniu portów wybrzeża polskiego.

Położenie na rynku pieniężnym ze względu na znaczną płynność banków i przemysłu, cechowały nastroje spokojne przy nieco słabszych, jak zwykle miesiącach letnich, obrotach bankowych. Na rynku lokacyjnym wystąpiła poważna zwyżka kursów papierów dywidendowych, świadcząca o korzystnej ocenie położenia przemysłu. Ogólny stan wkładów w instytucjach finansowych wykazał zwyżkę, głównie dzięki znaczniejszemu wzrostowi wkładów oszczędnościowych. Natomiast na cele wzmożonej produkcji przemysłowej i potrzeby prac inwestycyjnych wykorzystywane były silnie wkłady, posiadające charakter rezerw obrotowych przedsiębiorstw i instytucyj. Duże inwestycje publiczne absorbowały w dalszym ciągu poważne środki pieniężne, mniejszy natomiast popyt na kredyt wykazało budownictwo mieszkaniowe.

Ogólnie biorąc, zapotrzebowanie kredytu ze strony przemysłu było w letnich miesiącach słabsze, poszukiwany był natomiast kredyt średnio - terminowy na inwestycje, remonty budynków i na cele obrotowe.

Większe porzeby pieniężne zgłaszało również rolnictwo, w związku ze żniwami. Zbiory zbóż odbyły się w pomyślnych na ogół warunkach atmosferycznych i przedstawiają się korzystniej niż w poprzednim roku. Ceny ziemiopłodów, po ukazaniu się nowych zbóż na rynku doznały silniejszej zniżki, co skłoniło rząd do zorganizowania szerszej akcji interwencyjnej, mającej na celu zahamowanie spadku cen. W dziedzinie produkcji hodowlanej natomiast zarówno ceny jak i rozmiary zbytu nie wykazują zmian.

Targi Wołyńskie.

Targi Wołyńskie w Równem, otwarcie których nastąpi w dn. 10 września i które trwać będą do dn. 25 września, cieszą się ustaloną już opinią najważniejszego dorocznego wydarzenia o charakterze handlowo - gospodarczym dla całych Kresów Wschodnich, dla Lubelszczyzny i sąsiadujących z Wołyniem powiatów Małopolski Wschodniej. Targi te ze względu na postępujący szybko naprzód rozwój gospodarczy Wołynia, na wielkie możliwości i doskonałe warunki naturalne tego terenu, darzone są coraz żywszym zainteresowaniem wszystkich dzielnic Polski.

Gospodarczy dorobek Wołynia będzie zademonstrowany zwiedzającym Targi Wołyńskie w sposób wyczerpujący. Tu będą oni mieli możność zetknięcia się ze wszelkimi rodzajami wołyńskiej wytwórczości regionalnej, zapoznania się z życiem społecznym i kulturalnym Wołynia, zaś miłośnik folkloru i poszukiwacz egzotyki znajdzie jedno i drugie w żywych wciąż jeszcze na Targach Wołyńskich tradycjach kontraktów dubieńskich i słynnych kresowych jarmarków brodzkich, berdyczowskich, jarmolinieckich, beresteckich.

Na Targach Wołyńskich odbywa się rokrocznie remont koni, momenty którego przypominają żywo sceny z czasów tych właśnie wielkich jarmarków, którym słynny ruch bałagulski nadawał tyle ożywienia. Spotkać tu można bajeczne typy sprzedawców koni i zobaczyć bogactwo materiału hodowlanego.

Ożywienie i ruch wśród drzew starego parku, w którym umieściły swe pawilony Targi Wołyńskie, ogromna frekwencja zwiedzających (prawie 120 tys. osób w roku ub.), piękne efektowne stoiska największych firm krajowych, szereg ciekawych imprez i zjazdów w okresie trwania Targów Wołyńskich — wszystko to składać się będzie na prawdziwie interesującą, atrakcyjną całość Targów Wołyńskich w Równem. Warto jest więc wziąć udział w Targach Wołyńskich, przybyć na Targi te, aby wczuć się w koloryt Wołynia, aby poznać stworzony tu dzięki właściwościom regionalnym tak modny obecnie „klimat" dla warunków gospodarczych, społecznych i kulturalnych.

Ułatwią przybycie na Wołyń — na Targi Wołyńskie szerokim masom naszego społeczeństwa zniżki kolejowe udzielone w r. bież. przez Ministerstwo Komunikacji w wysokości 75% na przejazd powrotny z Równego.

Lista papierów zastrzeżonych.

I. Urząd Długów Państwa pismem Nr 26.832/II/663 U. T./38 z dn. 11 sierpnia 1938 r. zawiadamia, że Sąd Okręgowy Wydział V w Warszawie **wzbronił** wszelkich wypłat i dokonywania tranzakcji następującymi obligacjami.: 5% **państwowej pożyczki konwersyjnej z 1924 roku**:

1) postanowieniem z dnia 28.IV.1938 r. Nr V. Co 214/38

obligacjami NrNr	4073189	im. wart.	500 zł
	4298595/596	„ „ po	100 zł
	3538158/161	„ „ „	100 zł
	275113	„ „	50 zł
	3020914	„ „	10 zł
	1785844/845	„ „ po	10 zł
	2932073/074	„ „ „	10 zł
	745051/053	„ „ „	10 zł
	1206326/328	„ „ „	10 zł
	3713341/342	„ „ „	10 zł
	2952361	„ „	10 zł

2) postanowieniem z dnia 15.III.1938 r. Nr V. Co. 619/35

obligacją Nr	4107774	im wart.	500 zł

Nadto wymieniony Sąd unieważnił następujące obligacje tejże pożyczki:

postanowieniem z dnia 18.VI.1938 r. Nr V. Co. 1631/35

obligacje NrNr	3684086	im. wart.	10 zł
	3289733	„ „	50 zł
	4311430	„ „	1.000 zł
	4316950	„ „	2.000 zł

II. Urząd Długów Państwa pismem Nr 29.411/II/664 U. T./38 z dnia 19 sierpnia 1938 r. zawiadamia, że Sąd Okręgowy Wydział V w Warszawie wzbronił wszelkich wypłat i dokonywania jakichkolwiek tranzakcji następującymi obligacjami:

5% państwowej pożyczki konwersyjnej z 1924 r.

postanowieniem z dnia 2.IV.1937 r. Nr V. Co. 1956/36 obligacją Nr 4174650 imiennej wartości 1.000 zł.

Nadto wymieniony Sąd uchylił zakaz wypłat i dokonywania tranzakcji odnośnie do obligacyj tejże pożyczki postanowieniem z dnia 5.X.37 r. Nr V. Co 283/37, zatwierdzony przez Sąd Apelacyjny w miejscu, postanowieniem z dnia 26.III.38 r. Nr I Cz. 32/38

obligacjami NrNr	4251464/6	im. wart. po	2.000 zł
	4244211	„ „	1.000 zł
	4240680	„ „	100 zł
	3602878/9	„ „ „	10 zł

Wiadomości zagraniczne

Czechosłowackie kasy oszczędności na rzecz Obrony Narodowej.

Z okazji 20-lecia Republiki Czechosłowackiej w całym kraju odbywa się zbiórka na Jubileuszowy Fundusz Obrony Narodowej. Według obliczeń szacunkowych, zebrane kwoty wyniosą 500 milionów koron. Żywy udział w zbiórce biorą również kasy oszczędności i pracownicy kas.

Zarząd „Svazu" (przymusowego Związku Kas Oszczędności) postanowił przekazać na Fundusz Obrony Narodowej 250.000 koron, a personel Związku wpłacił od siebie 21.500 koron.

Walne zebranie Związku Kas Oszczędności w Jugosławii.

W dniu 22 maja odbyło się w Splicie walne zebranie Związku Kas Oszczędności Królestwa Jugosławii.

Ze sprawozdania zarządu Związku wynika, że w roku ub. suma oszczędności pieniężnej w Jugosławii wzrosła o 1.099 miln. dinarów, z czego na Państw. Bank Hipoteczny przypada 433 miln., na Pocztową Kasę Oszczędności 267 miln. i po 200 miln. na komunalne kasy oszczędności i banki prywatne. Sprawozdanie jednak podkreśla, że przyrost wkładów w komunalnych kasach oszczędności byłby znacznie większy, gdyby kasy te korzystały z tych samych przywilejów co Państ. Bank Hipoteczny, który dzisiaj posiada prawie wyłączne prawo zarządzania funduszami władz publicznych i funduszami pupilarnymi (sądowymi, sierocymi itp.).

Wiele kas, których długoterminowe lokaty uległy zamrożeniu na skutek ustawodawstwa oddłużeniowego na rzecz rolnictwa, cierpi na brak płynności, podczas gdy w innych kasach płynność jest zbyt wielka.

Na zebraniu przyjęto memoriał przedstawiający sytuację i postulaty kas, który został przesłany na ręce premiera oraz ministrów spraw wewnętrznych, skarbu, przemysłu i handlu.

Memoriał ten stwierdza mianowicie:

1) że jugosłowiańskie kasy oszczędności wciąż jeszcze podlegają różnym ustawodawstwom dzielnicowym, co powoduje liczne tarcia i wątpliwości;

2) że kasy oszczędności, pozbawione norm prawodawczych, o które od szeregu lat daremnie kołaczą dla unormowania administracji, działalności, nadzoru i rewizji w kasach, wystawione są nieraz na różne samowolne i szkodliwe wpływy, które podkopują zaufanie do kas;

3) że Związek kas nie uzyskał dotąd autonomii, która by pozwoliła mu wykonywać bez przeszkód swe zadania w interesie oszczędności;

4) że specjalne ustawy i zarządzenia wzmocniły stanowisko państwowych instytucji finansowych na niekorzyść kas oszczędności;

5) że pozbawienie kas prawa przyjmowania wkładów pupilarnych i funduszów władz publicznych odebrało kasom możność udzielania kredytów długo i średnioterminowych, nawet dla własnego związku poręczającego, skutkiem czego samorządy mogą stracić zainteresowanie do udzielania poręki za kasy i udzielania im swej pomocy;

6) że z tych wszystkich powodów rozwój kas oszczędności i kapitalizacji pieniężnej w ogóle jest w Jugosławii b. poważnie zahamowany.

Należy tu dodać, że powyższe argumenty zostały całkowicie zaaprobowane na walnym zebraniu Związku Miast Jugosłowiańskich w dniu 19 czerwca w Lublanie. Na zebraniu tym podkreślono, że wskutek braku jednolitego ustawodawstwa o kasach, które by nadało im takie same przywileje, z jakich korzystają państwowe instytucje pieniężne, kasy nie są w stanie pełnić w należytym stopniu swych zadań kulturalnych, społecznych i gospodarczych.

Utworzenie funduszu wyrównawczego kas oszczędności we Francji.

Zasadnicza ustawa o francuskich kasach oszczędności z 20 lipca 1895 r. ustanowiła wspólny fundusz rezerwowy i gwarancyjny kas, którego wysokość nie może przekraczać jednak 10% sumy wkładów zebranych przez kasy oszczędności.

Obecnie uznano za wskazane wprowadzić dalsze postanowienia mające na celu zwiększenie gwarancji dla wkładców, a w szczególności utworzenie specjalnego funduszu wyrównawczego *(fonds de compensation)*, który by pozwolił w razie potrzeby utrzymać stopę procentową płaconą od wkładów na poziomie ustalonym dla roku poprzedniego. Dla wyjaśnienia należy tu dodać, że stopa ta jest corocznie określana w drodze prawodawczej w zależności od dochodowości papierów wartościowych, w jakich państwowa Kasa Depozytowa lokuje zebrane przez kasy wkłady.

Otóż fundusz ten ma być utworzony z dotacji w kwocie 500 miln. franków przekazanej mu przez fundusz rezerwowy i gwarancyjny, z procentów i premii amortyzacyjnych od własnych lokat oraz z ewentualnych nadwyżek funduszu rezerwowego ponad zakreślone granice 10% wkładów.

Funduszem wyrównawczym zarządzać ma Kasa Depozytowa na tych samych warunkach co funduszem rezerwowym i gwarancyjnym.

Przepisy powyższe o nowym funduszu zostały opracowane przez rząd w porozumieniu z Komisją Wyższą Kas Oszczędności (oficjalny organ doradczy kas francuskich), która na posiedzeniu w dniu 10 czerwca br., pod przewodnictwem p. senatora Leberta, Prezesa Komisji, projekt rozporządzenia rządowego zaaprobowała.

Nowy fundusz przyczyni się niewątpliwie do stabilizacji stopy procentowej od wkładów, która ulegała dotychczas stale pewnym wahaniom.

Przegląd prasy

O robotniczych książeczkach oszczędnościowych.

W Nr. 15/16 dwutygodnika „Głos gminy wiejskiej i gromady“, organu Związku Gmin Wiejskich R. P., p. Jan Chmielewski poruszył niedawno ciekawe zagadnienie, którym nasze kasy oszczędności powinny się zainteresować.

Ze względu na wagę zagadnienia uwagi autora cytujemy poniżej prawie w całości.

„Zatrudnieni przy budowie i robotach publicznych robotnicy i rzemieślnicy mają teraz — w lecie — możność zarobienia sobie paru groszy na zimę. Gdyby nawet dla odłożenia tych paru groszy na zimę trzeba było głodować, to łatwiej przecież głodować w lecie, niż w zimie.

Czy PKO. i KKO. wyczerpały już wszystkie środki, by zachęcić do odłożenia z zarobku sezonowego tych kilku, kilkudziesięciu, czy nawet kilkuset —jeżeli chodzi o niektóre kategorie rzemieślników i majstrów murarskich — złotych na zimę?

Musiałaby tu powstać szlachetna rywalizacja między PKO. działającą od centrum przez filie, i miejscowymi KKO, które łatwiej potrafią nawiązać z robotnikiem kontakt podczas wypłaty. Musi jednak ten robotnik mieć pewność, że nie zmniejszą mu — jako oszczędzającemu — zarobków, że nie pozbawią go zasiłku, gdy utraci robotę. I tu musi ujawnić przezorność w wysokim stylu Fundusz Pracy, który powinien przeznaczyć nie tylko wyższe zasiłki dla tych, co pracując oszczędzali, niż dla tych, co unikają pracy, „by nie utracić zasiłku“, — ale ponadto udzielić PKO. i KKO. specjalnych zapomóg na jak najwyższe oprocentowanie tego rodzaju wkładów. Uważać by można śmiało takie postawienie sprawy za punkt zwrotny w akcji organizacji pomocy bezrobotnym. Przynajmniej ten najzdrowszy element robotniczy chroniło by się w ten sposób od demoralizacji i upodlenia, jakim jest wszelki rodzaj żebractwa. Społeczeństwo przesadzające nieraz w potępianiu wszelkich szwindli z zasiłkami i oburzone działalnością żywiołów teroryzujących uczciwego robotnika — przyjęłoby tego rodzaju akcję z wielkim uznaniem.

A więc popierajmy wszędzie, gdzie to leży w naszej mocy, projekt „robotniczych“ książeczek oszczędnościowych z napisem: „Nie będziesz ciężarem społeczeństwa w zimie“. Wpłacone na nie kwoty mogłyby być wypłacane tylko w zimie — np. wpłacone w czerwcu podjąć można w listopadzie itp. Zasiłki posiadaczom książeczek byłyby wypłacane osobno, w specjalnie wyznaczone dni, by uchronić ich od terroru rządzącego wśród tłoczących się tłumów. Zasiłki te byłyby wyższe, względnie odpowiednio skombinowane z możliwie najwyższym oprocentowaniem wkładu...

Propaganda reform wyjść musi od wsi, która nie może pogodzić się ani z takim partactwem, ani niesprawiedliwością. Książeczki robotnicze na wsi szybko by się rozpowszechniły.

Wiąże się to z tzw. nastawieniem profilaktycznym (zapobiegawczym) w zakresie organizacji opieki społecznej na wsi, o którym mamy jeszcze dużo do powiedzenia, ale nie chcemy rozpraszać uwagi naszych czytelników. Zwróce tu tylko jeszcze uwagę na możność skoordynowania tej akcji z działalnością gminnych kas poż.-oszcz. czy gromadzkich kas poż.-zapom. (b. zab. austr.) oraz śpichrzy gminnych“.

Z książek i wydawnictw

Piękne wydawnictwo jubileuszowe KKO m. Lwowa.

Przed paru tygodniami ukazało się piękne sprawozdanie Komunalnej Kasy Oszczędności miasta Lwowa za 25 rok działalności *). Wydawnictwo to zarazem jest księgą pamiątkową Kasy z okazji ćwierćwiecza jej działalności.

Część pierwsza poświęcona jest historii działalności Kasy. Historię powstania Kasy po długoletniej walce władz miejskich z rządem austriackim, działalność Kasy przed wojną, borykanie się z ogromnymi trudnościami w czasie wojny i w pierwszych latach powstania Państwa Polskiego, następnie okres wspaniałego rozwoju po stabilizacji waluty, okres w którym Kasa lwowska zajęła prym wśród naszych KKO dzierżąc go do niedawna — przedstawia w barwnym przemówieniu na uroczystościach jubileuszowych p. Prezes

*) Komunalna Kasa Oszczędności miasta Lwowa — Sprawozdanie za 25 rok działalności (1912 — 1937). Lwów str. 123 + 14 plansz fotogr. + 5 tablic z wykresami statyst.

dr. St. Uhma, dyrektor zarządzający Kasy. Piękne swe przemówienie kończy słowami: „Oto my wszyscy — pracownicy M. K. K. O. zdajemy sobie z tego sprawę, że wypełniamy szarą naszą codzienną pracą poważną służbę społeczną, której najlepszym wykonaniem pragniemy służyć dobru Państwa, miasta i całej jego ludności“.

W dalszym ciągu znajdujemy artykuły: o podstawach prawnych kas oszczędności w Polsce (b. cenny rys historyczny kas), o działalności Kasy na polu krzewienia zmysłu oszczędności, o tworzeniu i rozwoju oddziałów miejskich, o roli Kasy w walce z nędzą mieszkaniową we Lwowie, o tworzeniu kapitałów własnych Kasy, o polityce i działalności kredytowej Kasy w okresie 25-lecia, o współudziale Kasy w pożyczkach państwowych, o okcji humanitarno - społecznej, o miejskim zakładzie zastawniczym, o funduszu emerytalnym pracowników KKO m. Lwowa. Imienny spis członków władz KKO w latach 1912 — 1937 kończy tę część jubileuszową wydawnictwa, które ze względu na swą treść, układ i formę można uznać za wzorowe.

Druga część zawiera właściwe sprawozdanie za rok 1937. Oto kilka cyfr na koniec r. ub.: Kapitały własne 6.182.975 zł 11,01% wkładów oszczędn., wkłady oszczędn. 56.137.363 zł na 116.073 książeczkach, rachunki bieżące 6.235.720 zł. Akcja kredytowa 49.733.379, papiery wartościowe 8.788.824 zł, kasa i sumy do dysp. 5.851.082 zł, suma bilansowa 70.645.403 zł, czysta nadwyżka 179.187 złotych.

Na specjalne podkreślenie zasługuje wspaniała szata graficzna wydawnictwa, dobór fotografii i piękne wykresy kolorowe.

Nasz ruch oszczędnościowy zorganizowany w KKO posiada jeszcze tak skromną literaturę, a historia naszych kas tak mało jest dotąd zbadana, że każde wydawnictwo o charakterze jubileuszowym posiada specjalną wartość nie tylko pod względem propagandowym dla danej kasy, lecz również pod względem naukowo - badawczym. Tym bardziej przeto cieszyć się należy, gdy wydawnictwo takie ze względu na swą treść i układ zadanie to spełnia w sposób należyty.

B. O.

STATYSTYKA

Stan wkładów w kasach oszczędności na dzień 31. VII. 1938 r. według danych G. U. S.

Tysiące złotych.

Rodzaje kas oszczędności Województwa	Liczba kas 31.VII.38	OGÓŁEM			Wkłady na książeczkach oszczędnościowych *a*			Wkłady na rachunkach czekowych *b*, bieżących i otwartego kredytu		
		31. V	30.VI	31.VII	31.V	30.VI	31VII.	31.V	30.VI	31.VII
P. K. O.	**1**	**1 000 284**	**1 017 721**	**1 024 134**	**776 009**	**787 953**	**803 042**	**224 275**	**229 768**	**221 092**
Komunalne Kasy Oszczędności *c*	**353**	**826 049**	**835 863**	**850 759**	**717 201**	**729 481**	**741 926**	**108 848**	**106 382**	**108 833**
Miejskie	121	532 244	540 952	549 709	460 932	471 495	477 742	71 312	69 457	71 967
Powiatowe	227	288 636	289 656	295 690	252 776	254 493	260 652	35 860	35 163	35 038
Wojewódzka	1	2 314	2 456	2 516	981	1 000	1 037	1 333	1 456	1 479
Związków międzykomunalnych	4	2 855	2 799	2 844	2 512	2 493	2 495	343	306	349
M. st. Warszawa	1	154 411	154 456	157 496	113 207	116 487	118 770	41 204	37 969	38 726
Warszawa	21	43 670	44 680	45 465	38 521	39 591	40 616	5 149	5 089	4 849
Łódź	12	20 043	20 128	20 740	15 038	15 382	15 671	5 005	4 746	5 069
Kielce	18	21 289	21 528	21 619	16 799	17 461	17 838	4 490	4 067	3 781
Lublin	19	11 358	11 619	11 925	9 569	9 781	9 963	1 789	1 838	1 962
Białystok	13	7 811	7 799	7 948	6 118	6 257	6 387	1 693	1 542	1 561
Wilno	8	9 129	9 614	9 469	7 380	7 628	7 699	1 749	1 986	1 770
Nowogródek	8	2 816	2 876	2 834	2 015	2 062	2 083	801	814	751
Polesie	9	2 947	2 896	3 015	2 036	2 039	2 123	911	857	892
Wołyń	13	6 084	6 216	6 572	4 555	4 686	4 791	1 529	1 530	1 781
Poznań	67	97 644	99 025	100 207	89 942	91 475	92 920	7 702	7 550	7 287
Pomorze	52	73 179	73 890	75 260	61 458	62 255	63 320	11 721	11 635	11 940
Śląsk	18	150 527	151 282	153 366	140 518	140 671	142 252	10 009	10 611	11 114
Kraków	22	121 559	123 517	127 834	116 640	118 135	121 731	4 919	5 382	6 103
Lwów	37	84 923	87 416	87 934	75 844	77 748	77 801	9 079	9 668	10 133
Stanisławów	17	11 276	11 502	11 589	10 707	10 913	10 973	569	589	616
Tarnopol	18	7 383	7 419	7 486	6 854	6 910	6 988	529	509	498
Inne kasy *d*	**2**	**33 718**	**34 205**	**34 492**	**33 198**	**33 647**	**33 929**	**520**	**558**	**563**

a Bez sum, figurujących na książeczkach oszczędnościowych, wystawionych przez K. K. O. przed wejściem w życie Rozp Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 24.X 1934 r. o K. K. O., na rzecz państwowych, samorządowych i innych prawno-publicznych instytucji finansowych i ubezpieczeń społecznych z tytułu udzielonych kasom przez te instytucje kredytów. *b* R-ki czekowe w P. K. O. *c* Wobec nienadesłania przez 6 kas sprawozdań za m. lipiec wzięto sumy z miesięca poprzedniego. *d* Centralna Małopolska Kasa Oszczędności we Lwowie i Ukraińska Szczadnycia w Przemyślu.

Źródło: Sprawozdania miesięczne kas.

Wkłady w instytucjach kredytowych i oszczędnościowych na dzień 31. XII 1937 r. według danych G. U. S.

Miliony złotych.

Instytucje / Rodzaje wkładów	1935 31. XII	1936 31.XII	1937 31.III	1937 30.VI	1937 30.IX	1937 31.XII	1938 30.III
Ogółem	3 041,0	3 244,9	3 335,8[b]	3 457,7[b]	3 557,1[b]	3878,1[b]	3 767,5[b]
Bank Polski	187,5	237,1	194,8	182,1	209,6	294,6	171,3
Rachunki żyrowe	187,5	237,1	194,8	182,1	209,6	294,6	171,3
w tym kas państwowych	1,2	1,4	0,8	5,0	25,8	35,5	28,2
Bank Gospodarstwa Krajowego . .	286,9	377,9	453,0	490,0	478,4	540,2	552,4
Wkłady terminowe	83,9	115,2	173,1	180,5	141,4	174,8	211,6
„ a vista	133,C	190,1	210,1	230,0	255,8	275,8	260,1
„ na książ. oszcz.	58,3	49,8	51,7	53,0	54,4	54,4	52,2
Różne salda kredytowe	11,7	22,8	18,1	26,5	26,8	35,2	28,5
Państwowy Bank Rolny	107,6	130,1	121,4	153,1	181,7	177,2	167,9
Wkłady terminowe	59,4	70,7	75,6	105,2	127,2	95,5	106,3
„ a vista	45,5	56,9	43,0	44,7	50,9	74,1	57,9
„ na książ. oszcz.	2,7	2,5	2,8	3,2	3,6	3,6	3,7
Banki komunalne[c]	38,9	45,4	48,9	51,9	53,9	58,7	62,2
Wkłady terminowe	15,7	16,3	17,9	19,5	19,4	20,7	22,6
„ a vista	10,0	11,6	13,2	13,2	13,6	6,8	7,2
„ na książ. wkład. i asygn. kas.	1,1	3,1	3,6	3,9	4,1	4,5	5,0
Salda kredytowe rach. bieżących . .	12,1	14,4	14,2	15,3	16,8	26,7	27,4
Banki prywatne i większe domy bankowe[d]	462,3	466,0	489,2	507,2	523,5	556,4	564,5
Wkłady terminowe	114,6	100,3	102,7	106,6	116,5	113,9	124,5
„ a vista	128,8	131,3	135,0	132,8	136,2	128,1	130,1
„ na książ. wkład. i asygn. kas.	95,7	87,3	94,0	100,0	103,8	129,8	131,1
Salda kredytowe rach. bieżących . .	123,2	147,1	157,5	167,8	167,0	184,6	178,8
Oddziały banków zagranicznych .	48,2	62,7	65,3	60,6	60,6	61,5	67,7
Wkłady terminowe	10,6	11,7	13,0	12,9	14,6	16,8	15,8
„ a vista	8,3	9,7	10,0	9,5	9,5	6,0	9,3
„ na książ. wkład. i asygn. kas.	—	—	—	—	—	4,2	4,5
Salda kredytowe rach. bieżących . .	29,3	41,3	42,3	38,2	36,5	34,5	38,1
Bank P. K. O.	36,8	30,1	30,5	30,8	31,8	30,2	31,5
Wkłady terminowe	3,1	7,4	9,3	19,4	20,6	20,6	20,6
„ a vista	31,4	19,3	17,9	7,3	5,3	5,8	5,2
Salda kredytowe rach. bieżących . .	2,3	3,4	3,3	4,1	5,9	3,8	5,7
Pocztowa Kasa Oszczędności . . .	881,7	895,7	898,7	912,0	933,8	1 037,4	1 006,5
Wkłady na książ. oszcz.	679,3	663,7	688,6	715,8	737,1	781,8	770,2
„ czekowe	202,4	232,0	210,1	196,2	196,7	255,6	236,3
Komunalne Kasy Oszczędności[e] . .	711,3	720,5	761,1	792,9	798,7	829,9	849,1
Wkłady na książ. oszcz.	651,3	640,1	669,9	691,8	704,1	734,7	744,3
„ na rach. bież. czek. i żyrow.	60,0	80,4	91,2	101,1	94,6	95,2	104,8
Gminne kasy pożycz.-oszczęd. . .	8,0	8,5	.	.	.	.	.
Spółdzielnie kredytowe[f][b]	265,4	262,8	264,7	269,3	275,3	281,2	282,4
Centralna Kasa Spółek Rolniczych .	6,4	8,1	8,2	7,8	9,8	11,3	12,0
Wkłady na książ. oszcz. i asyg. kasowe	1,1	1,4	1,3	1,2	1,2	1,4	1,4
Salda kredytowe rach. bieżących . .	2,2	1,4	1,5	1,2	1,8	1,9	2,8
Lokaty kas Stefczyka	3,1	5,3	5,4	5,4	6,8	8,0	7,8

a. W związku ze zmianą układu bilansów w bankach komunalnych, bankach prywatnych i domach bankowych, oraz oddziałach banków zagranicznych (zarządzenie Ministra Skarbu z dnia 16 grudnia 1937 r. dane z 31.XII i z 31.III 1938 częściowo są nieporównywalne z danymi za okresy poprzednie. *b.* Bez gminnych kas pożyczkowo-oszczędnosciowych. *c.* Polski Bank Komunalny, Komunalny Bank Kredytowy i Wojewódzki Bank Pożyczkowy. *d.* Prywatne banki akcyjne (krajowe), banki towarzystw kredytowych i domy bankowe objęte bilansem łącznym Min. Skarbu. *e.* Łącznie z dwiema niekomunalnymi. *f.* Należące do związków rewizyjnych.

Uwaga. Szczegółowe objaśnienia do powyższej tablicy znajdują się w zesz. 12 Wiadomości Statystycznych z r. 1936, str. 243

Ogłoszenia urzędowe

Do Rejestru Handlowego Sądu Okręgowego w Łomży dział „A“ wpisane zostało dnia 26 lipca 1938 r. pod Nr 6367:

„Komunalna Kasa Oszczędności pow. Wys. Mazowieckiego w Wys. Moziwieckiem“. — Terytorialny zakres działania Kasy Oszczędności obejmuje, jeżeli chodzi o obowiązek przyjmowania wkładów oszczędnościowych, obszar Wysoko Mazowieckiego Powiatowego Związku Samorządowego. Siedzibą Kasy jest m. Wysokie Mazowieckie, woj. Białostockiegi. Zadaniem Kasy jest rozwijanie w najszerszych warstwach ludności zmysłu oszczędnościowego, ułatwianie gromadzenia oszczędności, gospodarowanie nimi w sposób zapewniający całkowicie bezpieczeństwo złożonego kapitału i słuszne odsetki, oraz popieranie produkcji przez udzielanie kredytu najszerszym warstwom społecznym. Komunalna Kasa Oszczędności powiatu Wys. Mazowieckiego w Wys. Mazowieckim istnieje od 1928 r. — Wysoko Mazowiecki Powiatowy Związek Samorządowy jako związek założycielski Kasy ponosi wobec osób trzecich odpowiedzialność jako poręczyciel za wszelkie zobowiązania Kasy. Kapitał zakładowy Kasy wynosi 50.000 złotych. Dyrekcję stanowią: Kazimierz Bańkowski — dyrektor zarządzający, Antoni Mystkowski — zastępca dyrektora zarządzającego i Aleksander Brejnakowski — członek Dyrekcji — zam. w Wys. Mazowieckiem. Dokumenty, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich oraz pełnomocnictwa upoważniające do zaciągania takich zobowiązań i do działania w imieniu Kasy, powinny być zaopatrzone pieczęcią Kasy i podpisane przez dwie osoby, wchodzące w skład Dyrekcji, lub przez osoby upoważnione do podpisywania za Kasę, koniecznym jest jednak zawsze podpis dyrektora zarządzającego lub jego zastępcy. Pisma do ogłoszeń: „Białostocki Dziennik Wojewódzki“ w Białymstoku oraz organ Związku Kas Oszczędności czasopismo „Oszczędność“ w Warszawie“.

Do Rejestru Handlowego Sądu Okręgowego w Łomży dział „A“ wpisano dnia 12 sierpnia 1938 roku przy firmie:

„Komunalna Kasa Oszczędności powiatu Szczuczyńskiego w Grajewie“ pod Nr 6362/II: „Na miejsce Tomasza Dembińskiego został wybrany zastępcą dyrektora zarządzającego Michał Wasiluk zam. w Grajewie“.

Do Rejestru Handlowego Sądu Okręgowego w Łomży dział „A“ wciągnięto dnia 4 sierpnia 1938 roku pod Nr 6368:

„Komunalna Kasa Oszczędności powiatu Makowskiego w Makowie“. — Terytorialny zakres działania Kasy Oszczędności obejmuje, jeżeli chodzi o obowiązek przyjmowania wkładów oszczędnościowych, obszar Makowskiego Powiatowego Związku Samorządowego. Siedzibą Kasy jest m. Maków, woj. Warszawskiego. Zadaniem Kasy jest rozwijanie w najszerszych warstwach ludności zmysłu oszczędnościowego, ułatwianie gromadzenia oszczędności, gospodarowanie nimi w sposób zapewniający całkowicie bezpieczeństwo złożonego kapitału i słuszne odsetki, oraz popieranie produkcji przez udzielanie kredytu najszerszym warstwom społecznym. Komunalna Kasa Oszczędności powiatu Makowskiego w Makowie istnieje od 1928 roku. Makowski Powiatowy Związek Samorządowy, jako związek założycielski Kasy, ponosi wobec osób trzecich odpowiedzialność, jako poręczyciel za wszelkie zobowiązania Kasy. Kapitał zakładowy Kasy wynosi zł 50.350. Dyrekcję stanowią: Kazimierz Dębicki — dyrektor zarządzający, Stanisław Bronowicz — zastępca dyrektora zarządzającego i Ludwik Bukowski — członek Dyrekcji, wszyscy zam. w Makowie. Dokumenty, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich oraz pełnomocnictwa upoważniające do zaciągania takich zobowiązań i do działania w imieniu Kasy, powinny być zaopatrzone pieczęcią Kasy i podpisane przez dwie osoby, wschodzące w skład Dyrekcji, lub przez osoby, upoważnione do podpisywania za Kasę, koniecznym jest jednak zawsze podpis dyrektora zarządzającego lub jego zastępcy. Pisma do ogłoszeń: „Warszawski Dziennik Wojewódzki“ w Warszawie oraz organ Związku kas Oszczędności czasopismo „Oszczędność“ w Warszawie“.

Do Rejestru Handlowego Sądu Okręgowego w Łomży dział „A“ wpisano dnia 29 sierpnia 1938 roku pod Nr 6370

„Komunalna Kasa Oszczędności powiatu Ostrowskiego w Ostrowi Mazowieckiej. Terytorialny zakres działania Kasy Oszczędności obejmuje, jeżeli chodzi o obowiązek przyjmowania wkładów oszczędnościowych, obszar Ostrowskiego Powiatowego Związku Samorządowego oraz obszar, na którym działają oddziały lub zbiornice Kasy. Siedzibą Kasy jest miasto Ostrów Mazowiecka, woj. Białostockiego. Zadaniem Kasy jest rozwijanie w najszerszych warstwach ludności zmysłu oszczędnościowego, ułatwianie gromadzenia oszczędności, gospodarowanie nimi w sposób zapewniający całkowicie bezpieczeństwo złożonego kapitału i słuszne odsetki, oraz popieranie produkcji przez udzielanie kredytu najszerszym warstwom społecznym. Komunalna Kasa Oszczędności powiatu Ostrowskiego w Ostrowi Mazowieckiej istnieje od 1926 roku. Ostrowski Powiatowy Związek Samorządowy, jako związek założycielski ponosi wobec osób trzecich odpowiedzialność jako poręczyciel za wszelkie zobowiązania Kasy. Kapitał zakładowy Kasy wynosi 50.000,— złotych. Dyrekcję stanowią: Leonard Goworowski — dyrektor zarządzający, Roman Bieliński — zastępca dyrektora zarządzającego i Leon Poterało — członek Dyrekcji — wszyscy zam. w Ostrowi Maz. Dokumenty, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich oraz pełnomocnictwa upoważniające i do działania w imieniu Kasy, powinny być zaopatrzone pieczęcią Kasy i podpisane przez dwie osoby, wchodzące w skład Dyrekcji lub przez osoby, upoważnione do podpisywania za Kasę, koniecznym jest jednak zawsze podpis dyrektora zarządzającego lub jego zastępcy. Pisma do ogłoszeń: „Białostocki Dziennik Wojewódzki“ w Białymstoku oraz organ Związku Kas Oszczędności czasopismo „Oszczędność“ w Warszawie.

Sąd Okręgowy w Kielcach, Wydział Rejestrowy, dnia 20 sierpnia 1938 roku przy firmie

Komunalna Kasa Oszczędności powiatu Stopnickiego RHA 8534 wpisano: Firma brzmi: „Komunalna Kasa Oszczędności stopnickiego powiatowego związku samorządowego w Busku-Zdroju. Siedzibą Kasy jest miasto Busko-Zdrój. Przedmiotem Kasy jest: rozwijanie w najszerszych warstwach ludności zmysłu oszczędnościowego i ułatwianie gromadzenia oszczędności, gospodarowanie nimi w sposób zapewniający załkowicie bezpieczeństwo złożonego kapitału i słuszne odsetki, oraz popieranie produkcji przez udzielanie kredytu najszerszym warstwom społecznym, a w szczególności: przyjmowanie w ramach przepisów zawartych w §§ 38 — 54 statutu na książeczki oszczędnościowe terminowych i bez terminowych wkładów oszczędnościowych, przyjmowanie na imienne książeczki wkładkowe lokat, a w szczególności lokat instytucyj finansowych i ubezpieczeniowych; otwieranie i prowadzenie rachunków bieżących o saldach kredytowych; udzielanie pożyczek za zabezpieczeniem hipotecznym; udzielanie pożyczek wekslowych i na skrypty dłużne z podpisami na wekslu lub skrypcie conajmniej trzech osób majątkowo odpowiedzialnych, przy czym warunek ten nie dotyczy pożyczek udzielanych osobom prawa publicznego; udzielanie pożyczek pod zastaw: książeczek oszczędnościowych, wystawionych przez Komunalne Kasy Oszczędności, Pocztową Kasę Oszczędności, banki państwowe i komunalne i Galicyjską Kasę Oszczędności, papierów wartościowych posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) i akcji Banku Polskiego do wysokości 75% wartości giełdowej lub targowej, nie wyżej jednak ich wartości imiennych; udzielanie kredytów w rachunkach bieżących zabezpieczonych hipotecznie, papierami wartośoicwymi, bądź też w inny sposób, ustalony w regulaminie, o którym mowa w § 37 statutu; dyskontowanie weksli posiadających charakter krótkoterminowy i pochodzących z obrotu gospodarczego oraz zaopatrzonych conajmniej w dwa podpisy osób odpowiedzialnych majątkowo; dyskontowanie nie wcześniej, jak na sześć miesięcy przed terminem płatności wypowiedzianych lub wylosowanych papierów procentowych wymienionych w p. 6 § 33 statutu, oraz kuponów od tych papierów; załatwianie na zlecenie i rachunek osób trzecich inkasa weksli i innych dokumentów ;kupno i sprzedaż na rachunek osób trzecich papierów wartościowych, przy czym kupna dokonywa się po złożeniu potrzebnej gotówki, a sprzedaży po dostarczeniu papierów wartościowych; kupno i sprzedaż na rachunek własny papierów o stałym oprocentowaniu, posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne), akcyj Banku Polskim; zastawianie własnych papierów wartościowych redyskontowanie posiadanych przez kasę weksli w państwowych i komuialnych instytucjach finansowych, oraz w Banku Polskim; zastawienie własnych papierów wartościowych i własnych wierzytelności hipotecznych; zaciąganie pożyczek po uzyskaniu zezwolenia władzy Nadzorczej; umieszczanie wolnej gotówki: w bankach państwowych i komunalnych, w Banku Polskim, w Pocztowej Kasie Oszczędności, tudzież w Galicyjskiej Kasie Oszczędności oraz w komunalnych kasach oszczędności za zgodą Związku Kas Oszczędności; w biletach i bonach skarbowych oraz w asygnatach kasowych Banku Gospodarstwa Krajowego; nabywanie i budowanie nieruchomości za zezwoleniem Władzy Nadzorczej dla własnego użytku z funduszu zasobowego i z funduszów o szczególnym przeznaczeniu; nabywanie nieruchomości w postępowaniu egzekucyjnym w poszukiwaniu pretensyj kasy oraz sprzedaż tych nieruchomości; dokonywanie przekazów i przelewów krajowych oraz wystawianie przekazów i akredytyw na instytucje kredytowe, w których komunalnym kasom oszczędności wolno lokować fundusze, w granicach posiadanych przez klienta w Kasie funduszów; przyjmowanie na przechowanie papierów wartościowych i innych walorów; wynajmowanie schowków w skarbcu lub w szafach bezpieczeństwa; nabywanie wierzytelności hipotecznych, zabezpieczonych w sposób określony w § 34 statutu, oraz pozbywanie własnych wierzytelności hipotecznych. Kapitał zakładowy wynosi 50.000 złotych. Członkami dyrekcji są: Tomasz Dembiński dyrektor zarządzający, Józef Białas zastępca dyrektora zarządzającego i Jan Wójcik — członek dyrekcji. Dokumenty, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich oraz pełnomocnictwa, upoważniające do zaciągania takich zobowiązań i do działania w imieniu kasy, powinny być zaopatrzone pieczęcią kasy i podpisane przez dwie osoby wchodzące w skład dyrekcji lub przez dwie osoby, upoważnione do podpisywania za kasę; koniecznym jest jednak zawsze podpis dyrektora zarządzającego, lub podpis jego zastępcy w przypadku określonych w § 21 ust. 3 statutu Kasy. Pismem przeznaczonym do ogłoszeń Kasy jest czasopismo „Oszczędność" w Warszawie oraz Kielecki Dziennik Wojewódzki. Wymieniony wyżej kapitał zakładowy w wysokości 50.000 złotych nie został wpłacony w całości, a mianowicie; na poczet jego wniesiono w gotówce 40.000 zł, a reszta w kwocie 10.000 złotych ma być uzupełniona w ciągu roku budżetowego 1938/39 lub najdalej do dnia 29 października 1942 roku, a to na zasadzie ustawy z dnia 9 kwietnia 1938 roku o zmianie rozporządzenia Prez. Rzp. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 26 z 1938 r. poz. 232).

WYCIĄG ZE STATUTU KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI MIASTA SOSNOWCA,

uchwalonego przez Radę Miejską miasta Sosnowca w dniu 1 lipca 1937 r. i uzupełnionego uchwałą tejże Rady z dnia 30 maja 1938 r., zatwierdzonego decyzją Ministra Skarbu, działającego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych z dnia 26 lipca 1938 r. Nr D. II. 17316/4/38 na podstawie art. 18 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1937 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 95, poz. 860).

I. ORGANIZACJA KASY.

A. Firma, siedziba, terytorialny zakres działania, cel Kasy, odpowiedzialność związku założycielskiego za zobowiązania Kasy oraz przepisy ogólne.

§ 1 ust. 1.

Statutem niniejszym rządzi się Komunalna Kasa Oszczędności miasta Sosnowca, założona pod powyższą firmą przez Miasto Sosnowiec.

§ 3.

Terytorialny zakres działania Kasy Oszczędności obejmuje, jeżeli chodzi o obowiązek przyjmowania wkładów oszczędnościowych, obszar miasta Sosnowca oraz obszar, na którym działają oddziały lub zbiornice Kasy.

§ 5.

Siedzibą Kasy jest miasto Sosnowiec.

§ 6.

Kasa używa pieczęci owalnej, zawierającej herb miasta Sosnowca.

W otoku herbu mieści się nazwa Kasy, ustalona w § 1 statutu niniejszego.

Do czasu ustalenia herbu miasta Sosnowca Kasa używa pieczęci bez herbu.

§ 7.

Zadaniem Kasy jest rozwijanie w najszerszych warstwach ludności zmysłu oszczędnościowego, ułatwianie gromadzenia oszczędności, gospodarowanie nimi w sposób zapewniający całkowicie bezpieczeństwo złożonego kapitału i słuszne odsetki, oraz popieranie produkcji przez udzielanie kredytu najszerszym warstwom społecznym.

§ 8.

Miasto Sosnowiec, jako związek założycielski ponosi wobec osób trzecich odpowiedzialność jako poręczyciel za wszelkie zobowiązania Kasy.

§ 9.

Kapitał zakładowy Kasy wynosi 100.000 zł.

§ 10.

Ogłoszenia Kasy powinny być wywieszane na widok publiczny przez co najmniej 14 dni w lokalu Kasy, jej oddziałów,, zbiornic, kantorów wymiany i zakładów zastawniczych (lombardów) oraz w lokalu urzędowym gminy miasta Sosnowca.

B. Organa Kasy i ich kompetencje.

§ 13.

Organami Kasy są:

1) Rada Kasy jako organ stanowiący,

2) Dyrekcja Kasy jako organ zarządzający i wykonawczy,

3) Komisja Rewizyjna jako organ kontrolujący.

Rada Kasy.

§ 14 ust. 1.

Rada Kasy jest ciałem kolegialnym, składającym się z przewodniczącego i dziesięciu (10) członków wybieranych na lat 3 przez Radę Miejską miasta Sosnowca. Równocześnie z wyborem członków Rady Kasy Rada Miejska m. Sosnowca wybiera na okres 3-letni po jednym zastępcy każdego członka Rady.

Dyrekcja Kasy.

§ 20 ust. 1, 2, 3 i 4.

Dyrekcja Kasy jest organem kolegialnym, składającym się z trzech członków.

W skład Dyrekcji wchodzi dyrektor zarządzający, jego zastępca oraz jeden członek Dyrekcji.

Dyrektor zarządzający i jego zastępca powinni być stale zatrudnieni w Kasie i posiadać kwalifikacje, przewidziane w § 10 ust. (2) rozporządzenia Ministrów: Skarbu. Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 173).

Dyrektora zarządzającego, jego zastępcę oraz członka Dyrekcji powołuje i odwołuje Rada Kasy. Wybór i odwołanie dyrektora zarządzającego podlega zatwierdzeniu przez Władzę Nadzorczą.

§ 22.

Dokumenty, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich oraz pełnomocnictwa, upoważniające do zaciągania takich zobowiązań i do działania w imieniu Kasy, powinny być zaopatrzone pieczęcią Kasy i podpisane przez dwie osoby, wchodzące w skład Dyrekcji lub przez osoby, upoważnione do podpisywania za Kasę; koniecznym jest jednak zawsze podpis dyrektora zarządzającego lub podpis jego zastępcy w przypadkach, określonych w § 21 ust. 3 statutu niniejszego.

Komisja Rewizyjna.

§ 24 ust. 1 i 2.

Gmina miasta Sosnowca sprawuje kontrolę nad Kasą za pośrednictwem Komisji Rewizyjnej.

Komisja Rewizyjna jest organem kolegialnym, składającym się z pięciu członków oraz z trzech zastępców, wybieranych przez Radę Miejską miasta Sosnowca na jeden rok spośród lub spoza grona osób, wchodzących w skład organów ustrojowych Gminy miasta Sosnowca.

II. ZAKRES DZIAŁANIA KASY OSZCZĘDNOŚCI

§ 32.

Kasa uprawniona jest do wykonywania tylko tych czynności, które są wymienione w statucie niniejszym lub na które uzyskała zezwolenie Ministra Skarbu.

§ 33.

Do zakresu czynności Kasy należy:

1) przyjmowanie — w ramach przepisów zawartych w §§ 38 — 54 statutu niniejszego — na książeczki oszczędnościowe terminowych i bezterminowych wkładów oszczędnościowych;

2) przyjmowanie na imienne książeczki wkładkowe lokat, w szczególności lokat instytucyj finansowych i ubezpieczeniowych;

3) Otwieranie i prowadzenie rachunków bieżących o saldach kredytowych;

4) udzielanie pożyczek za zabezpieczeniem hipotecznym;

5) udzielanie pożyczek wekslowych i na skrypty dłużne z podpisami na wekslu lub skrypcie co najmniej trzech osób majątkowo odpowiedzialnych, przy czym warunek ten nie dotyczy pożyczek udzielanych osobom prawa publicznego;

6) udzielanie pożyczek pod zastaw:

a) książeczek oszczędnościowych, wystawionych przez komunalne kasy oszczędności, Pocztową Kasę Oszczędności, banki państwowe i komunalne i Galicyjską Kasę Oszczędności;

b) papierów wartościowych, posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) i akcji Banku Polskiego do wysokości 75% wartości giełdowej lub targowej, nie wyżej jednak ich wartości imiennej;

7) udzielanie kredytów w rachunkach bieżących, zabezpieczonych hipotecznie, papierami wartościowymi, bądź też w inny sposób, ustalony w regulaminie, o którym mowa w § 37 statutu;

8) dyskontowanie weksli, posiadających charakter krótkoterminowy i pochodzących z obrotu gospodarczego oraz zaopatrzonych co najmniej w dwa podpisy osób odpowiedzialnych majątkowo;

9) dyskontowanie, nie wcześniej jak na sześć miesięcy przed terminem płatności, wypowiedzianych lub wylosowanych papierów procentowych, wymienionych wyżej w p. 6 § niniejszego, oraz kuponów od tych papierów;

10) załatwianie na zlecenie i rachunek osób trzecich inkasa weksli i innych dokumentów;

11) kupno i sprzedaż na rachunek osób trzecich papierów wartościowych, przy czym kupna dokonywa się po złożeniu potrzebnej gotówki, a sprzedaży po dostarczeniu papierów wartościowych;

12) kupno i sprzedaż na rachunek własny papierów o stałym oprocentowaniu, posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne), akcyj Banku Polskiego oraz akcyj i udziałów banków komunalnych;

13) redyskontowanie posiadanych przez Kasę weksli w państwowych i komunalnych instytucjach finansowych oraz w Banku Polskim;

14) zastawianie własnych papierów wartościowych i własnych wierzytelności hipotecznych;

15) zaciąganie pożyczek po uzyskaniu zezwolenia Władzy Nadzorczej;

16) umieszczanie wolnej gotówki:

a) w bankach państwowych i komunalnych, w Banku Polskim, w Pocztowej Kasie Oszczędności, tudzież w Galicyjskiej Kasie Oszczędności oraz w komunalnych kasach oszczędności za zgodą Związku Kas Oszczędności;

b) w biletach i bonach skarbowych oraz w asygnatach kasowych Banku Gospodarstwa Krajowego;

17) nabywanie i budowanie nieruchomości za zezwoleniem Władzy Nadzorczej dla własnego użytku z funduszu zasobowego i o szczególnym przeznaczeniu oraz z funduszu emerytalnego;

18) nabywanie nieruchomości w postępowaniu egzekucyjnym w poszukiwaniu pretensyj Kasy oraz sprzedaż tych nieruchomości;

19) dokonywanie przekazów i przelewów krajowych oraz wystawianie przekazów i akredytyw na instytucje kredytowe, w których komunalnym kasom oszczędności wolno lokować fundusze, w granicach posiadanych przez klienta w Kasie funduszów;

20) przyjmowanie na przechowanie papierów wartościowych i innych walorów;

21) wynajmowanie schowków w skarbcu lub w szafach bezpieczeństwa;

22) nabywanie wierzytelności hipotecznych, zabezpieczonych w sposób określony w § 34 statutu niniejszego, oraz pozbywanie własnych wierzytelności hipotecznych.

III. MAJĄTEK I FUNDUSZE KASY.

§ 55.

Majątek Kasy stanowią wszystkie należące do niej, jako osoby prawnej, nieruchomości, ruchomości oraz fundusze i prawa.

Majątek Kasy tworzy całość odrębną od majątku Gminy miasta Sosnowca i jest osobno administrowany.

VII. WŁADZA NADZORCZA.

§ 71 ust. 1 i 2.

Nadzór państwowy nad Kasą sprawuje Minister Skarbu, działający w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

W granicach, zleconych w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r., wydanym w porozumineiu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 410), bezpośredni nadzór nad Kasą sprawuje Związek Kas Oszczędności.

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU BRZEZIŃSKIEGO W BRZEZINACH

BILANS ROCZNY NETTO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1937 R.

Stan czynny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kasa i sumy do dyspozycji			
a) gotowizna		12.752,68	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		8.135,37	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		19.214,90	
d) pozostałość w innych K. K. O.		104,92	
e) bony inwestycyjne			40.207,87
2. Kupony			1 513,50
3. Waluty obce			
4. Papiery wartościowe			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe		52.350,55	
c) listy zastawne i obligacje			
d) obligacje związków komunalnych			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych		11.012,50	63 363,05
5. Banki i K. K. O. Loro			
6. Banki i K. K. O. Nostro			
7. Weksle zdyskontowane (— kont)			
8. Pożyczki wekslowe (1486 kont)			354 092,41
9. Weksle protestowane			
a) pochodzące z dysk. i poż. wekslowych (107 kont).		23.967,01	
b) poch. z innych kredytów (... kont)			23.967,01
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu:			
a) zabezp. papierami wartośc. (1 kont)		1.016,00	
b) zabezpieczone hipoteką (1 kont)		167,25	
c) zabezp. innymi wartościami (5 kont)		6 731,00	7.914,25
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papierów wartościowych książeczek oszczędności (10 kont)		3.887 00	
b) innych wartości (kont)			
c) pożyczki zakładu zastawn. (... kont)			3.887 00
12. Pożyczki na skrypty dłużne (1 kont)			132.316 68
13. Pożyczki hipoteczne (1 kont)			11.250,00
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdzonych przez Komitet Konwersyjny Banku Akcept. (233 kont)			252.379,23
15. Odsetki zaległe			7.642,41
16. Nieruchomości			3.920,00
17. Ruchomości			4.510,00
18. Różne			10.717,09
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			3.841,56
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych		13.588,03	
b) za rok sprawozdawczy		29.282,70	42.870,73
Razem			964.392,79
21. Depozyty		189.274,25	
22. Udzielone gwarancje		21.781,00	
23. Inkaso		69.726,47	
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego		219.351,00	500.132,72
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego			
Ogółem			1.464.525,51

Stan bierny

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kapitał zakładowy			100.000,00
2. Fundusz zasobowy			8.292,01
3. Fundusze specjalne			
a)			
b)			
4. Fundusz wyrównawczy			761,00
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			
6. Wkłady oszczędn. instytucyj państwowych, samorządowych i in. prawno-publ.			
a) bezterminowe (6 kont)		17.131 50	
b) terminowe (3 kont)		207.297,50	224.429,00
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno-prywatnych			
a) bezterminowe (3220 kont)		118 765,42	
b) terminowe do 3 mies. (77 kont)		56.527,03	
c) terminowe ponad 3 mies. i warunkowe (91 kont)		23 404,86	198.697,31
8. Rachunki bieżące (czekowe, przekazowe itp.)			
a) instytucyj państw., samorząd., i innych prawno-publ. (4 kont)		34.323,28	
b) osób fizycznych i prawno-prywatnych (20 kont)		9,666 84	43.990,12
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			981,00
10. Zobowiązania inkasowe			9 033,12
11. Redyskonto weksli			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach Państwowych		82.772,00	
c) w Bankach Komunalnych i K. K. O.			
d) w innych instytucjach kredytowych			82.772,00
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac.			144.639,00
13. Zastaw papierów wartościowych			20.619,00
14. Kredyty udzielone Kasie			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe		25.027,70	
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
d) przez inne instytucje		41.034,60	66.062,30
15. Banki i K. K. O. Loro			51.890,00
16. Banki i K. K. O. Nostro			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne			
19. Różne			4.293,37
20. Sumy przechodnie (rozlicz. międzyokr.)			7,933.56
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			
Razem			964.392,79
22. Różni za depozyty		189.274,25	
23. Zobowiązania z tytułu udziel. gwarancyj		21.781,00	
24. Różni za inkaso		69.726,47	
25. Bank Akceptacyjny		219.351,00	500.132,72
26. Fundusz Emerytalny			
Ogółem			1.464.525,51

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1937 ROK.

Straty.

	Zł	Zł
1. Odsetki wypłacone i dopisane		
a) od wkładów oszczędnościowych	21.718,50	
b) od rachunków bieżących	1.069,12	
c) od redyskonta weksli	14.453,73	
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie	1.559,36	
e) różne inne	3.888,59	42.689,30
2. Prowizje wypłacone		1.206,80
3. Koszty administracyjne		
a) wydatki osobowe	23.025,95	
b) świadczenia socjalne	3.685,24	
c) wydatki rzeczowe	8,840,59	35.551,78
4. Podatki i opłaty skarbowe		
5. Amortyzacja		
a) nieruchomości	80,00	
b) ruchomości	771,30	851 30
6. Odpisy na dłużnikach		10.045,67
7. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartośc.		2,074,35
9. Różne		17,412,36
10. Dotacja na rzecz fund. wyrównawczego		
11. Nadwyżka		
Razem		109.831,56

Zyski.

	Zł	Zł
1. Odsetki pobrane i dopisane		
a) od weksli	41,648,70	
b) od rachunków bieżących	1,132 05	
c) od pożyczek terminowych na zastaw	386,00	
d) od pożyczek na skrypty dłużne	4 782,60	
e) od pożyczek wierzytelności hipoteczn.	562,50	
f) od papierów wartościowych	3.302,71	
g) od K. K. O. i Banków	341,06	
h) różne inne	9.294,22	61.449,84
2. Prowizje pobrane.		5.422,42
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		-
4. Różnice kursowe na papierach wartośc.		187,00
5. Dochód netto z nieruchomości		
6. Odzyskane straty		170,50
7. Opłaty na koszty administracji		9.689,26
8. Różne dochody		3.629,84
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
10. Strata		29.282,70
Razem		109.831,56

Buchalter: (—) J. Bujnowicz

Komisja Rewizyjna:

Przewodniczący: (—) H. Basiński
Członkowie Komisji: (—) T. Łapiński
(—) B. Gruber

Dyrekcja Kasy:

Dyrektor Zarządzający: (—) A. Piekarski
Zastępca Dyrektora: (—) S. Puliński
Członek Dyrekcji: (—) F. Bańkowski

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU DUBIEŃSKIEGO W DUBNIE

Bilans roczny netto na dzień 31 grudnia 1937 r.

Stan czynny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kasa i sumy do dyspozycji:			
a) gotowizna		76.379,83	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		129.800,50	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		1.274,00	
d) pozostałość w innych K. K. O.			
e) bony inwestycyjne			207 454,33
2. Kupony			
3. Waluty obce			
4. Papiery wartościowe 1)			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe		11.823 90	
c) listy zastawne i obligacje			
d) obligacje Związków Komunalnych			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych		11 890,00	23.713,90
5. Banki i K. K. O. Loro			12.678,45
6. Banki i K. K. O. „Nostro“			
7. Weksle zdyskontowane (19 kont)		16.372,16	
8. Pożyczki wekslowe (1528 kont)		427.101,80	
9. Weksle protestowane:			
a) pochodzące z dysk. i poż. wekslowych (178 kont)		44.269 93	
b) pochodzące z innych kretów (... kont)			487.743,89
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu:			
a) zabezp. papierami wartośc. (... kont)			
b) zabezpieczone hipoteką (... kont)			
c) zabezp. innymi wartośc. (2 kont)			28 538,93
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papierów wart. i ks. oszcz. (85 k.)			13.202,10
b) innych wartości (... kont)			
c) pożyczki zakładu zastawniczego			
12. Pożyczki na skrypty dłużne (... kont)			
13. Pożyczki hipoteczne (2 kont)			11.771.61
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdzon. przez Komitet Konwersyjny Banku Akcept. (651 kont)			338 248,82
15. Odsetki zaległe			14.924,07
16. Nieruchomości			15.112,76
17. Ruchomości			7.623 70
18. Różne			8.799,02
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			7.392,09
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych		4.461,46	
b) za rok sprawozdawczy		3.639 80	8.101 26
Razem			1.185.304,93
21. Depozyty		81.598,25	
22. Udzielone gwarancje			
23. Inkaso		73.374 76	
24. Różni za n/Akcepty		299.739,22	454.712,23
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego			
Ogółem			1.640.017,16

Stan bierny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kapitał zakładowy		89.000,00	
2. Fundusz zasobowy		56,40	
3. Fundusze specjalne:			
a)			
b)			89.056,40
4. Fundusz wyrównawczy			
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			
6. Wkłady oszczędnościowe instytucyj państwowych, samorządowych i innych prawno-publicznych:			
a) bezterminowe (52 kont)			263.890,51
b) terminowe (... kont)			
7. Wkłady oszcz. osób fizycznych i prawno-prywat.:			
a) bezterminowe (1008 kont)		246.380,98	
b) terminowe do 3 mies. (6 kont)		12.000,00	
c) terminowe ponad 3 mies. i warunkowe (7 kont)		10.000,00	268.380,98
8. Rachunki bieżące (czek., przekaz. i t.p.)			
a) instytucyj państw., samorząd. i innych prawno-publ. (53 kont)		194 662,64	
b) osób fiz. i prawno-pryw. (21 kont)		16 999,84	211.662,48
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			
10. Zobowiązania inkasowe			14.984,79
11. Redyskonto weksli:			
a) w Banku Polskim		7.870,00	
b) w Bankach państwowych		34.505,00	42 375,00
c) w Bankach Komunalnych i K. K. O.			
d) w innych instytucjach kredytowych.			
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac.			40.990,00
13. Zastaw papierów wartościowych			
14. Kredyty udzielone Kasie:			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe		231.026,53	
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
d) przez inne instytucje		8.800,22	239.826,75
15. Banki i K. K. O. „Loro“		885,26	
16. Banki i K. K. O. „Nostro“			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne			
19. Różne		1 856 85	
20. Sumy przechodnie (rozlicz. międzyokr.)		11.395,91	14.138,02
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			
Razem			1.185,304,93
22. Różni za depozyty		81,598,25	
23. Zobowiązania z tyt. udziel. gwarancyj			
24. Różni za inkaso		73 374,76	
25. Nasze akcepty		299.739,22	454.712,23
26. Fundusz Emerytalny			
Ogółem			1.640.017,16

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1937 ROK.

Straty.

	Zł	Zł
1. Odsetki wypłacone i dopisane		
a) od wkładów oszczędnościowych	18.794 59	
b) od rachunków bieżących	3.745,39	
c) od redyskonta weksli	6 377,00	
d) od zast. pap. i od kredyt. udziel. Kasie	14 779.17	
e) różne inne	3.128,58	46.824,73
2. Prowizje wypłacone		980,50
3. Koszty administracyjne		
a) wydatki osobowe	20.910,00	
b) świadczenia socjalne	2 511,97	
c) wydatki rzeczowe	15.236,48	38.658,45
4. Podatki i opłaty skarbowe		
5. Amortyzacja		
a) nieruchomości		
b) ruchomości		791.27
6. Odpisy na dłużnikach		4.126,04
7. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartościowych		574,25
9. Różne		
10. Dotacja na rzecz fund. wyrównawczego		
11. Nadwyżka		
Razem		91.955,24

Zyski.

	Zł	Zł
1. Odsetki pobrane i dopisane		
a) od weksli	67.900,08	
b) od rachunków bieżących	412,59	
c) od pożyczek terminowych na zastaw	1.439 54	
d) od pożyczek na skrypty dłużne	35,20	
e) od pożyczek i wierzytelności hipoteczn.	1.173.10	
f) od papierów wartościowych	1.692.13	
g) od K. K. O. i Banków	472,24	
h) różne inne	7 080,05	81 204,93
2. Prowizje pobrane		6 890,50
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
4. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
5. Dochód netto z nieruchomości		
6. Odzyskane straty		1 220,01
7. Opłaty na koszty administracji		
8. Różne dochody		
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
10. Strata		3.639,80
Razem		91.955,24

Buchalter: (—) H. Porzecka

Dyrekcja Kasy:
Dyrektor Zarządzający: (—) Wł. Gontarczyk
Członkowie Dyrekcji: (—) H. Porzecka
(—) J. Jakobczuk

Komisja Rewizyjna:
(—) Inż. N. Kowalewski
(—) K. Żelawski

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI MIASTA KALISZA W KALISZU

BILANS ROCZNY NETTO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1937 R.

Stan czynny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kasa i sumy do dyspozycji			
a) gotowizna		19.241,33	
b) pozostałość w Banku Polsk. i PKO.		161.727,67	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych			
d) pozostałość w innych K. K. O.		13.575,20	
e) bony inwestycyjne			194.544,20
2. Kupony			
3. Waluty obce			
4. Papiery wartościowe 1)			
a) bilety skarbowe		100.000,00	
b) papiery państwowe		9.007,30	
c) listy zastawne i obligacje			
d) obligacje związków komunalnych			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udz. w Bankach Komunalnych		5.337,50	114.414,80
5. Banki i K. K. O. Loro			
6. Banki i K. K. O. Nostro			1 738,00
7. Weksle zdyskontowane (476 kont)			403.210,61
8. Pożyczki wekslowe (1246 kont)			342.058,84
9. Weksle protestowane			
a) pochodzące z dyskonta i poż. wekslowych (92 kont)		17 145,55	
b) poch. z innych kredytów (... kont)			17 145,55
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu			
a) zabezpieczone pap. wart. (2 kont)		6.552 00	
b) zabezpieczone hipoteką (4 kont)		26.320,00	
c) zabezpieczone innymi wart. (12 kont)		18.865,00	51.737,00
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papierów wartościowych i książeczek oszczędności (116 kont)		11.406,19	
b) innych wartości (... kont)			
c) pożyczki zakładu zastawniczego			11.406,19
12. Pożyczki na skrypty dłużne (kont)			
13. Pożyczki długoterminowe (1 konto)			44.388,00
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdz. przez Komitet Konwersyjny Banku Akcept. (kont)			
15. Odsetki zaległe			
16. Nieruchomości 2)			
17. Ruchomości			3.956,37
18. Różne			9.089,44
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			91 41
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			
Razem			1.193.780,41
21. Depozyty			209.815,54
22. Udzielone gwarancje			
23. Inkaso			112.319.25
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego			
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego			
Ogółem			1.515.915,20

Stan bierny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kapitał zakładowy			50.000,00
2. Fundusz zasobowy			21.779.12
3. Fundusze specjalne:			
a)			
b)			
4. Fundusz wyrównawczy			
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			
6. Wkłady oszczędnościowe instytucyj państwowych, samorządowych i innych prawno publicznych			
a) bezterminowe (52 kont)		16.552,77	
b) terminowe (4 konta)		148.339,00	164.891,77
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno - prywatnych			
a) bezterminowe (879 kont)		363.463,12	
b) terminowe do 3 miesięcy (39 kont)		30.896,84	
c) terminowe ponad 3 mies. i warunkowe (293 kont)		126.519,07	520 879.03
8. Rachunki bieżące (czek., przekaz. itp.):			
a) instytucyj państw., samorząd. i innych prawno - publ. (44 kont)		209.066,60	
b) osób fizycznych i prawno-prywatnych (134 kont)		167.577,60	376.644,20
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			2.756,00
10. Zobowiązania inkasowe			3.956,80
11. Redyskonto weksli			
a) w Banku Polskim		13.525,70	
b) w Bankach państwowych			
c) w Bankach Komunalnych i K.K.O.			
d) w innych instytucjach kredytowych			13.525,70
12. Dyskonto akceptów Banku Akcept.			
13. Zastaw papierów wartościowych			
14. Kredyty udzielone Kasie			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe			
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
d) przez inne instytucje			
15. Banki i K. K. O. Loro			
16. Banki i K. K. O. Nostro			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne			
19. Różne			31.490,04
20. Sumy przechodnie (rozlicz. międzyokr.)			6.156,59
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy		1.701,16	1.701,16
Razem			1.193.780,41
22. Różni za depozyty			209.815,54
23. Zobowiązania z tytułu udziel. gwarancyj			
24. Różni za inkaso			112.319,15
25. Bank Akceptacyjny			
26. Fundusz Emerytalny			
Ogółem			1.515.915.20

1) W tym papiery wartościowe Funduszu zasobowego zł 7.425,26.

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1937 ROK.

Straty.

	Zł	Zł
1. Odsetki wypłacone i dopisane:		
a) od wkładów oszczędnościowych	27.807,45	
b) od rachunków bieżących	8.202,30	
c) od redyskonta weksli i dysk. akceptów	2.562,82	
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie		
e) różne inne	4.243,93	42.816,50
2. Prowizje wypłacone		1.202,31
3. Koszty administracyjne:		
a) wydatki osobowe	49.733,50	
b) świadczenia socjalne	3.402,19	
c) wydatki rzeczowe	19.048,93	72.184,62
4. Podatki i opłaty skarbowe		
5. Amortyzacja		
a) nieruchomości		
b) ruchomości	425,48	425,48
6. Odpisy na dłużnikach		2.324,29
7. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartośc.		2.314,70
9. Różne		1.625,00
10. Dotacja na rzecz fund. wyrównawczego		
11. Nadwyżka		1.701,16
Razem		124.594 06

Zyski.

	Zł	Zł
1. Odsetki pobrane i dopisane:		
a) od weksli	76.127 05	
b) od rachunków bieżących	9.143,48	
c) od pożyczek terminowych na zastaw	1.267,77	
d) od pożyczek na skrypty dłużne		
e) od pożyczek i wierzytelności hipot.		
f) od papierów wartościowych	516,40	
g) od K. K. O. i Banków	201,92	
h) różne inne (poż. skonwertowane)	6.525,39	93.781,61
2. Prowizje pobrane		29.173,12
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
4. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
5. Dochód netto z nieruchomości		
6. Odzyskane straty		
7. Opłaty na koszty administracji		1.675,33
8. Różne dochody		
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
10. Strata		
Razem		124 594,06

Zarząd K. K. O. m. Kalisza w Kaliszu:
Naczelnik Zarządu: (—) **Aleksander Ulrych**
Zastępca Naczelnika Zarządu i Dyrektor:
(—) **Bolesław Sobolewski**
Członek Zarządu: (—) **Chananel Rozenblum**

Buchalter: (—) **Edward Kasler**
Komisja Rewizyjna:
Przewodniczący: (—) **Wiktor Czyżewski**
Członkowie: (—) **Władysław Zieliński**
(—) **Stanisław Stradomski**

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU ŁOWICKIEGO W ŁOWICZU

BILANS ROCZNY NETTO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1937 R.

Stan czynny.

	W wal. obc. Zł	Zł.	Zł.
1. Kasa i sumy do dyspozycji			
a) gotowizna		7.810.25	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		22 469,78	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		91.416,00	
d) pozostałość w innych K. K. O.			
e) bony inwestycyjne			121.696,03
2. Kupony			
3. Waluty obce			
4. Papiery wartościowe 1)			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe		12.055,99	
c) listy zastawne i obligacje			
d) obligacje związków komunalnych			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udz. w Bankach Komunalnych		14 536,50	26.592,49
5. Banki i K. K. O. Loro			
6. Banki i K. K. O. Nostro			
7. Weksle zdyskontowane (1 kont)			250.00
8. Pożyczki wekslowe (255 kont)			168.356.00
9. Weksle protestowane			
a) poch. z dysk. i poż. weksl. (33 k.)		7.249,72	
b) poch. z innych kredytów (... kont)			7.249,72
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu			
a) zabezp. papierami wartośc. (... kont)			
b) zabezpieczone hipoteką (... kont)			
c) zabezp. innymi wartościami (2 kont)		438.479.37	438.479 37
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papierów wartościowych i książeczek oszczędności (100 kont)		10.180.00	
b) innych wartości (.... kont)			
c) pożyczki zakł. zastawn. (... kont)			10.180,00
12. Pożyczki na skrypty dłużne (... kont)			
13. Pożyczki hipoteczne (... kont)			
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdzonych przez Komitet Konwersyjny Banku Akcept. (158 kont)			170.613 59
15. Odsetki zaległe			
16. Nieruchomości			
17. Ruchomości			6.396,37
18. Różne			7.800,29
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			1.815,42
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			
Razem			959.429,28
21. Depozyty			195.279,55
22. Udzielone gwarancje			
23. Inkaso			14.198,96
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego			27.550,00
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego			
Ogółem			1.196.457,79

Stan bierny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kapitał zakładowy			95.000,00
2. Fundusz zasobowy			4 126,49
3. Fundusze specjalne			
a)			
b)			
4. Fundusz wyrównawczy			
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			
6. Wkłady oszczędnościowe instytucyj państwowych, samorządowych i innych prawno-publicznych			
a) bezterminowe (7 kont)		2.851,76	
b) terminowe (3 kont)		58.487,43	61.339,19
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno-prywatnych			
a) bezterminowe (2188 kont)		191.964,72	
b) terminowe do 3 mies. (24 kont)		20.958,30	
c) terminowe ponad 3 miesiące i warunkowe (60 kont)		65.323,04	278.246,06
8. Rachunki bieżące (czek., przekaz. itp.)			
a) instytucyj państw., samorząd. i innych prawno-publ. (15 kont)		46.879,48	
b) osób fizycznych i prawno - prywatnych (66 kont)		23 890,25	70.769,73
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			2.472,85
10. Zobowiązania inkasowe			
11. Redyskonto weksli			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach państwowych		22.275,00	
c) w Bankach Komunalnych i K.K.O.		85.000,00	
d) w innych instytucjach kredytowych.			107.275.00
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac.			27.550,00
13. Zastaw papierów wartościowych			
14. Kredyty udzielone Kasie			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe		26.209 00	
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.		27.607,50	
d) przez inne instytucje		147.792,37	201.608,87
15. Banki i K. K. O. Loro			
16. Banki i K. K. O. Nostro			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne			
19. Różne			96.031,08
20. Sumy przechodnie (rozlicz. międzyokr.)			14.616,55
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy		393,46	393,46
Razem			959 429,28
22. Różni za depozyty			195.279,55
23. Zobowązania z tytułu udziel. gwarancyj			
24. Różni za inkaso			14.198,96
25. Bank Akceptacyjny			27.550,00
26. Fundusz Emerytalny			
Ogółem			1.196.457,79

RACHUNEK STRAT I ZYSKOW ZA 1937 R.

Straty.

	Zł.	Zł.
1. Odsetki wypłacone i dopisane		
a) od wkładów oszczędnościowych	16.470,52	
b) od rachunków bieżących	1.556,86	
c) od redyskonta weksli	8.640,54	
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie	12.351,05	
e) różne inne		39.018,97
2. Prowizje wypłacone		61.69
3. Koszty administracyjne:		
a) wydatki osobowe	20.692,20	
b) świadczenia socjalne	1.573,91	
c) wydatki rzeczowe	6.674,98	28.941,09
4. Podatki i opłaty skarbowe		66,55
5. Amortyzacja		
a) nieruchomości		
b) ruchomości	1.063,28	1.063,28
6. Odpisy na dłużnikach		2.115,86
7. Różnice kursowe na rach. w wal. obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartośc.		144,27
9. Różne		
10. Dotacja na rzecz fund. wyrównawczego		
11. Nadwyżka		393,46
Razem		71.805,17

Zyski.

	Zł.	Zł.
1. Odsetki pobrane i dopisane		
a) od weksli	15.923,44	
b) od rachunków bieżących	44.691,76	
c) od pożyczek terminowych na zastaw	805,24	
d) od pożyczek na skrypty dłużne		
e) od pożyczek i wierzytelności hipoteczn.		
f) od papierów wartościowych	1.382,41	
g) od K. K. O. i Banków		
h) różne inne	5.481,55	68.284,40
2. Prowizje pobrane		1.763 05
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
4. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
5. Dochód netto z nieruchomości		
6. Odzyskane straty		958,87
7. Opłaty na koszty administracji		798,85
8. Różne dochody		
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
10. Strata		
Razem		71.805,17

Księgowy: (—) A. Niedzielski

Komisarz K. K. O.: (—) F. Niedzielski

Dyrektor Kasy: (—) A. Babski

Komisja Rewizyjna:
(—) Fr. Duszkiewicz
(—) C. Motyliński
(—) J. Burzykowski

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU NIESWIESKIEGO W NIEŚWIEŻU

BILANS ROCZNY NETTO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1937 R.

Stan czynny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kasa i sumy do dyspozycji			
a) gotowizna		19.319,75	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		19.850,99	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		28,00	
d) pozostałość w innych K. K. O.			
e) bony inwestycyjne			39.198,74
2. Kupony			63,35
3. Waluty obce			
4. Papiery wartościowe 1)			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe		9.790,09	
c) listy zastawne i obligacje			
d) obligacje związków komunalnych			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych		2.687,50	12.477,59
5. Banki i K. K. O. Loro			
6. Banki i K. K. O. Nostro			104.232,00
7. Weksle zdyskontowane (... kont)			
8. Pożyczki wekslowe 995 kont)			116.160,60
9. Weksle protestowane			
a) pochodzące z dysk. i poż. wekslowych (123 kont)		17.692,46	
b) pochodzące z innych kredytów (26 k.)		1.168,26	18.860,72
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu			
a) zabezp. papierami wart. (.... kont)			
b) zabezpieczone hipoteką			
c) zabezpieczenie in. wart. (... kont)			
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papierów wart. i książeczek oszczędności (56 kont)		3.638,00	
b) innych wartości (7 kont)		14.458,00	
c) pożyczki zakładu zastawniczego			18.096,00
12. Pożyczki na skrypty dłużne (45 kont)			7.175,20
13. Pożyczki hipoteczne			
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdz. przez Komitet Konwersyjny Banku Akceptacyjnego (339 k.)			193.717,70
15. Odsetki zaległe			7.723,93
16. Nieruchomości			
17. Ruchomości			3.630,10
18. Różne			17.630,85
19. Sumy przech. (rozliczenia międzyokr.)			1.883,57
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			
Razem			540.580,35
21. Depozyty			149.351,71
22. Udzielone gwarancje			
23. Inkaso			16.261,76
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego			
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego			
Ogółem			706.193,82

Stan bierny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kapitał zakładowy			45.000,00
2. Fundusz zasobowy			10.971,42
3. Fundusze specjalne			
a)			
b)			
4. Fundusz wyrównawczy			55,54
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			
6. Wkłady oszczędnościowe instytucyj państwowych, samorządowych i innych prawno-publicznych			
a) bezterminowe (5 kont)		88.985,13	
b) terminowe (... kont)			88.985,13
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno-prywatnych			
a) bezterminowe (1207 kont)		103.625,78	
b) terminowe do 3-ch miesięcy (... k.)			
c) terminowe ponad 3-miesięczne i warunkowe (1083 kont)		23.893,86	127.519,64
8. Rachunki bieżące *) czekowe, przekazowe i t. p.)			
a) instytucyj państw., samorząd. i innych prawno-publ. (4 kont)		28.741,83	
b) osób fizycznych i prawno-prywatnych (33 kont)		5.491,89	34.233,72
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			
10. Zobowiązania inkasowe			30,95
11. Redyskonto weksli			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach Państwowych			
c) w Bankach Komunalnych i K. K. O.			
d) w innych instytucjach kredytowych			
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac.			
13. Zastaw papierów wartościowych			
14. Kredyty udzielone Kasie			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe		214.903,18	
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
d) przez inne instytucje			214.903,18
15. Banki i K. K. O. Loro			
16. Banki i K. K. O. Nostro			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne			
19. Różne			16.016,73
20. Sumy przechodnie (rozlicz. międzyokr.)			2.738,09
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy		125,95	125,95
Razem			540.580,35
22. Różni za depozyty			149.351,71
23. Zobow. z tytułu udzielonych gwarancyj.			
24. Różni za inkaso			16.261,76
25. Bank Akceptacyjny			
26. Fundusz Emerytalny			
Ogółem			706.193,82

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW za 1937 rok.

Straty.

	Zł	Zł
1. Odsetki wypłacone i dopisane		
a) od wkładów oszczędnościowych	8.304,75	
b) od rachunków bieżących	805,23	
c) od redyskonta weksli		
d) od zastawu pap. i od kredyt. udz. Kasie	11.412,56	
e) różne inne		20.522,54
2. Prowizje wypłacone		89,43
3. Koszty administracyjne		
a) wydatki osobowe	11.640,00	
b) świadczenia socjalne	1.022,60	
c) wydatki rzeczowe	5.200,89	17.863,49
4. Podatki i opłaty skarbowe		
5. Amortyzacja		
a) nieruchomości		
b) ruchomości	180,19	180,19
6. Odpisy na dłużnikach		1.175,93
7. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartościowych		
9. Różne		
10. Dotacja na rzecz funduszu wyrówn.		55,54
11. Nadwyżka		125,95
Razem		40.013,07

Zyski.

	Zł	Zł
1. Odsetki pobrane i dopisane		
a) od weksli	27.080,79	
b) od rachunków bieżących		
c) od poż. termin. pod zastaw.	1.438,39	
d) od pożyczek na skrypty dłużne	544,69	
e) od pożyczek i wierzyteln. hipotecznych		
f) od papierów wartościowych	572,52	
g) od K. K. O. i Banków	2.348,28	
h) różne inne	380,30	32.363,97
2. Prowizje pobrane		5.037,64
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		55,54
4. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
5. Dochód netto z nieruchomości		
6. Odzyskane straty		455,00
7. Opłaty na koszty administracji		2.099,92
8. Różne dochody		
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
10. Strata		
Razem		40.013,07

Komisja Rewizyjna:
Przewodniczący: (—) A. Henrici
Członkowie: (—) J. Gierzyński
(—) M. Okołow-Zubkowski

Dyrekcja Kasy:
Dyrektor Zarządzający: (—) K. Dyło
Zast. Dyr. Zarz.: (—) M. Malinowski
Członek Dyrekcji: (—) J. Myślicki

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU RADZYŃSKIEGO W RADZYNIU PODLASKIM

Bilans roczny netto na dzień 31 grudnia 1937 r.

Stan czynny

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kasa i sumy do dyspozycji			
a) gotowizna		26.369.36	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		26 251.43	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		33.509.94	
d) pozostałość w innych K. K. O.			
e) bony inwestycyjne			86.130.73
2. Kupony		258.75	258.75
3. Waluty obce			
4. Papiery wartościowe			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe		17.982.80	
c) listy zastawne i obligacje			
d) obligacje związków komunalnych			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych		7.500.00	25.482.80
5. Banki i K. K. O. Loro			
6. Banki i K. K. O. Nostro			
7. Weksle zdyskontowane (10 kont)		24.176.76	24.176.76
8. Pożyczki wekslowe (735 kont)		215.101.96	215.101.96
9. Weksle protestowane			
a) poch. z dysk. i poż. weksl. (29 k.)		9.638.65	
b) poch. z innych kredytów (... kont)			9.638.65
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu:			
a) zabezp. papierami wart. (... kont)			
b) zabezpieczone hipoteką (7 kont)		16.891.41	
c) zabezp. innymi wartościami (... k.)		3 642.27	20.533.68
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papierów wartościowych i książeczek oszczędności (... kont)			
b) innych wartości (... kont)			
c) pożyczki zakładu zastawn. (... kont)			
12. Pożyczki na skrypty dłużne (33 kont) Orzecz. Urz. Rozjemcz.		4.608.46	4.608.46
13. Pożyczki hipoteczne (.... kont)			
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdzonych przez Komitet Konwersyjny Banku Akcept. (254 kont)		150.388.57	150.388.57
15. Odsetki zaległe			
16. Nieruchomości			
17. Ruchomości		3.353.36	3 353.36
18. Różne		6.662.35	6.662.35
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)		460.09	460.09
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			
Razem			546.796.25
21. Depozyty		108.286.82	108.286 82
22. Udzielone gwarancje			
23. Inkaso		34.272.44	34.272.44
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego		58.250.00	58.250.00
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego			
Ogółem			747.605.51

Stan bierny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kapitał zakładowy		100.000.00	100 000.00
2. Fundusz zasobowy		6.435.43	6.435.43
3. Fundusze specjalne			
a)			
b)			
4. Fundusz wyrównawczy			
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			
6. Wkłady oszczędn. instytucyj państwowych, samorządowych i in. prawno-publ.			
a) bezterminowe (11 kont)		13.675.12	
b) terminowe (4 kont)		15.479.66	29.154.78
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno-prywatnych			
a) bezterminowe (1139 kont)		194.266.38	
b) terminowe do 3 mies. (41 kont)		38.024.32	
c) terminowe ponad 3 mies. i warunkowe (11 kont)		10.708.40	242.999.10
8. Rachunki bieżące (czekowe, przekazowe itp.)			
a) instytucyj państw., samorząd., i innych prawno-publ. (7 kont)		33.283.98	
b) osób fizycznych i prawno-prywatnych (42 kont)		35.490.82	68.774.80
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			
10. Zobowiązania inkasowe			2.021.75
11. Redyskonto weksli			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach Państwowych		2.880.00	
c) w Bankach Komunalnych i K. K. O.			
d) w innych instytucjach kredytowych			2.880.00
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac.		29.250.00	29.250.00
13. Zastaw papierów wartościowych			
14. Kredyty udzielone Kasie			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe		3.420.00	
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.		23.750.00	
d) przez inne instytucje		14.500.00	41.670.00
15. Banki i K. K. O. Loro			
16. Banki i K. K. O. Nostro			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne			
19. Różne		16.547.35	16.547.35
20. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)		4.386.72	4.386.72
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy		2.676.32	2.676.32
Razem			546.796.25
22. Różni za depozyty		108.286.82	108.286.82
23. Zobowiązania z tytułu udziel. gwarancyj			
24. Różni za inkaso		34.272.44	34.272.44
25. Bank Akceptacyjny		58.250.00	58.250.00
26. Fundusz Emerytalny			
Ogółem			747.605.51

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1937 R.

Straty.

	Zł	Zł
1. Odsetki wypłacone i dopisane		
a) od wkładów oszczędnościowych	8.407.80	
b) od rachunków bieżących	2.435.81	
c) od redyskonta weksli	1.563.88	
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie	3.045.57	
e) różne inne	401.48	15.854.54
2. Prowizje wypłacone	20.75	20.75
3. Koszty administracyjne		
a) wydatki osobowe	13.768.20	
b) świadczenia socjalne	1.127.42	
c) wydatki rzeczowe	6 147.65	21.043.27
4. Podatki i opłaty skarbowe		
5. Amortyzacja		
a) nieruchomości		
b) ruchomości	595.88	595.88
6. Odpisy na dłużnikach	2 590.30	2.590.30
7. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartośc.	3.732.28	3.732.28
9. Różne		
10. Dotacja na rzecz fund. wyrównawczego		
11. Nadwyżka		2.676.32
Razem		46.513 34

Zyski.

	Zł	Zł
1. Odsetki pobrane i dopisane		
a) od weksli	26.437.42	
b) od rachunków bieżących	1.861.45	
c) od pożyczek terminowych na zastaw		
d) od pożyczek na skrypty dłużne		
e) od pożyczek i wierzytelności hipoteczn.	6.359.25	
f) od papierów wartościowych	1.643.62	
g) od K. K. O. i Banków	1.065.91	
h) różne inne	1.705.86	39.073.51
2. Prowizje pobrane		2.216.16
3. Różnice kursowe na rach. w wal. obcych		
4. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
5. Dochód netto z nieruchomości		
6. Odzyskane straty		738.67
7. Opłaty na koszty administracji		4.385.00
8. Różne dochody		100.00
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
10. Strata		
Razem		46.513.34

Buchalter: (—) Bolesław Bałaban

Zarząd Kasy:
(—) Karol Paszczuk
(—) Bolesław Bałaban
(—) Tadeusz Pieńkowski

Komisja Rewizyjna:
(—) Józef Bakun
(—) Tomasz Fawrel
(—) Stanisław Eliaszuk

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU RÓWIEŃSKIEGO W RÓWNEM

Bilans roczny netto na dzień 31 grudnia 1937 roku.

Stan czynny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kasa i sumy do dyspozycji . . .			
a) gotowizna		21.729,00	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		6.457,92	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		85.692,00	
d) pozostałość w innych K. K. O. .			
e) bony inwestycyjne			113.878,92
2. Kupony			
3. Waluty obce			
4. Papiery wartościowe 1)			
a) bilety skarbowe		30.000,00	
b) papiery państwowe		8.644,09	
c) listy zastawne i obligacje . .			
d) obligacje związków komunalnych .			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych . .		9.072,50	47.716,59
5. Banki i K. K. O. Loro			
6. Banki i K. K. O. Nostro . . .			
7. Weksle zdyskontowane (1056 kont) .			206.634,44
8. Pożyczki wekslowe (5824 kont) . .			783.185,87
9. Weksle protestowane			
a) pochodzące z dysk. i poż. wekslowych (1484 kont)			
b) pochodzące z innych kredytów . .			74.164,55
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu:			
a) zabezpieczone papierami wart. (1 k.)		2.112,80	
b) zabezpieczone hipoteką . . .			
c) zabezpieczone in. wartościami (4 k.)		9 000,17	11.112,97
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papierów wartościowych i książeczek			
a) papierów wart. i książ. oszcz. (461 k.)		44.764,25	
b) innych wartości			
c) pożyczki zakładu zastawn. (... k.) .			44.764,25
12. Pożyczki na skrypty dłużne . . .			
13. Pożyczki hipoteczne (49 kont) . .			109.445,00
14. Należ. z tyt. układów konwer. zatwierdzonych przez Komit. Konwer. Banku Akcep. (576 kont) . . .			259.516,10
15. Odsetki zaległe			3.738,77
16. Nieruchomości			83.099,47
17. Ruchomości			8.900,46
18. Różne			19.836,43
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy . . .			
Razem . .			1.765.993,82
21. Depozyty			572.384,20
22. Należności wątpliwe			41.831,60
23. Inkaso			207.291,00
24. Różni za nasze akcepty . . .			240.972,70
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego . .			
Ogółem . .			2 828.473,32

Stan bierny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kapitał zakładowy		200.000,00	
2. Fundusz zasobowy		108.000,00	
3. Fundusze specjalne			
a)			
b)			308.000,00
4. Fundusz wyrównawczy			
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości .			1.000,00
6. Wkłady oszczędn. instytucyj państwowych, samorządowych i in. prawno-publ.			
a) bezterminowe (56 kont) . . .		32.864,19	
b) terminowe (1 konto)		426,38	
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno-prywatnych			
a) bezterminowe (31 konto) . . .		520.527,24	
b) terminowe do 3-ch miesięcy (25 k.)		54.987,46	
c) termin. ponad 3 m. i warunk. (22 k.)		66.843,19	675.648,46
8. Rachunki bież., (czek., przekazowe itp.)			
a) instytucyj państw., samorz. i innych			
a) inst. państ., sam. i in. pr.-publ. (34 k.)		139.649,16	
b) osób fiz. i prawno-pryw. (48 kont)		43 986,38	183.635,54
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			
10. Zobowiązania inkasowe			
11. Redyskonto weksli			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach Państwowych . . .		80.962,60	
c) w Bankach Komunalnych K. K. O.			
d) w innych instytucjach kredytowych .			80.962,60
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac. .			
13. Zastaw papierów wartościowych . .			
14. Kredyty udzielone Kasie			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe . . .		140.913,70	
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.		19.000,00	
d) przez inne instytucje		221 636,60	381.550,30
15. Banki i K. K. O. Loro			
16. Banki i K. K. O. Nostro			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne			
19. Różne			105.953,17
20. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			1.443,75
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy . . .			27.800,00
Razem . .			1.765.993,82
22. Różni za depozyty			572 384 20
23. Rezerwa za wątpliwe należności . .			41.831,60
24. Różni za inkaso			207.291,00
25. Nasze Akcepty			240.972,70
26. Fundusz Emerytalny			
Ogółem . .			2.828.473.32

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1937 ROK.

Straty.

	Zł	Zł
1. Odsetki wypłacone i dopisane . . .		
a) od wkładów oszczędnościowych . .	27.562,86	
b) od rachunków bieżących . . .	5.472,69	
c) od redyskonta weksli	8.110,92	
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie	17.621,90	
e) różne inne	1.281,75	60.050,12
2. Prowizje wypłacone		653,45
3. Koszty administracyjne		
a) wydatki osobowe	53.748,00	
b) świadczenia socjalne	4.300,76	
c) wydatki rzeczowe	20.438,81	78.487,57
4. Podatki i opłaty skarbowe		
5. Amortyzacja		
a) nieruchomości	1.000,00	
b) ruchomości	1.500,00	2.500,00
6. Odpisy na dłużnikach		14.778,12
7. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartośc. .		
9. Różne		4.310,93
10. Dotacja na rzecz fund. wyrównawczego .		
11. Nadwyżka		27.800 00
Razem . .		188.580.19

Zyski.

	Zł	Zł
1. Odsetki pobrane i dopisane		
a) od weksli	109 860,33	
b) od rachunków bieżących . . .	1 504,13	
c) od pożyczek terminowych na zastaw .		
d) od pożyczek na skrypty dłużne . .		
d) od pożyczek na skrypty dłużne (D. S. Państwa) układy	4.591,67	
e) od pożyczek i wierzytelności hipoteczn.		
f) od papierów wartościowych . . .	1.157,74	
g) od K.K.O. i Banków: bonifik. i %%	2 426,65	
h) różne inne: od układów konwers. .	8.082,21	127.622.73
2. Prowizje pobrane		45.011,93
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
4. Różnice kursowe na papierach wartośc. .		
5. Dochód netto z nieruchomości . . .		
6. Odzyskane straty		15.945,53
7. Opłaty na koszty administracji . .		
8. Różne dochody		
9. Odpis z funduszu wyrównaw. na pokrycie strat kursowych.		
10. Strata		
Razem. . .		188.580,19

Dyrekcja Kasy:

Dyrektor Zarządzający: (—) **Feliks Turczyński**
Zastępca Dyrektora i Buchalter: (—) **Leon Korolko**
Członek Zarządu: (—) **Jakub Byczkowski**

Komisja Rewizyjna:

(—) **Olgierd Wirpsza**
(—) **Rafał Kloss**
(—) **Włodzimierz Gwoździow**
(—) **Filip Iwańczuk**

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU SANDOMIERSKIEGO W SANDOMIERZU

BILANS ROCZNY NETTO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1937 R.

Stan czynny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kasa i sumy do dyspozycji			
a) gotowizna		17.962.40	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		48.564,60	
c) pozost. w Bankach Państw. i Kom.		86.287,00	
d) pozostałość w innych K. K. O.			
e) bony inwestycyjne			152.814,00
2. Kupony			1.188,55
3. Waluty obce			
4. Papiery wartościowe 1)			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe		47.727,86	
c) listy zastawne i obligacje			
d) obligacje związków komunalnych			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych		8.610,00	56.337,86
5. Banki i K. K. O. Loro			
6. Banki i K. K. O. Nostro			25.255 00
7. Weksle zdyskontowane (8 kont)			9.875.20
8. Pożyczki wekslowe (832 kont)			160.364 57
9. Weksle protestowane			
a) pochodzące z dysk. i poż. wekslowych (84 kont)		19.169.22	
b) pochodzące z innych kredytów (114 kont)		22.136,55	41.305,77
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu			
a) zabezp. papierami wartośc. (kont)			
b) zabezpieczone hipoteką (... kont)			
c) zabezpieczone innymi wart. (2 k.)		65.493,85	65,493.85
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papierów wartościowych i książeczek oszczędności (21 kont)		3.730 00	
b) innych wartości (... kont)			
c) pożyczki zakładu zastawn. (.... k.)			3.730,00
12. Pożyczki na skrypty dłużne (... kont)			
13. Pożyczki hipoteczne (2 kont)			2.400.00
14. Należności z tyt. układów konwers. zatwierdzonych przez Kom. Konwersyjny Banku Akceptacyjnego (491 kont)			368.538.95
15. Odsetki zaległe			6.499,37
16. Nieruchomości			
17. Ruchomości			2,987,64
18. Różne			19.537,91
19. Sumy przechodnie (rozlicz. międzyokr.)			4.894,82
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			
Razem			921.223,49
21. Depozyty			74.208 50
22. Udzielone gwarancje			
23. Inkaso			29 977,62
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego			186.311.00
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego			
Ogółem			1.211 720,61

Stan bierny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kapitał zakładowy			60.000 00
2. Fundusz zasobowy			3.4[illegible]4,66
3. Fundusze specjalne			
a)			
b)			
4. Fundusz wyrównawczy			
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			
6. Wkłady oszczędn. instytucyj państw., samorząd. i innych prawno-publicznych			
a) bezterminowe (9 kont)		11.226,76	
b) terminowe (7 kont)		281.768,91	292.995,67
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno-prywatnych			
a) bezterminowe (337 kont)		145 914 22	
b) terminowe do 3-ch miesięcy (99 k.)		84 219,21	
c) terminowe ponad 3 miesiące i warunkowe (37 kont)		64.698,80	294.832,23
8. Rachunki bież. (czekowe, przekaz. itp.)			
a) instyt. państw., samorz. i innych prawno - publ. (2 kont)		20.022,C0	
b) osób fizycznych i prawno-prywatnych (21 kont)		8.295,75	28 318.75
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			
10. Zobowiązania inkasowe			74.70
11. Redyskonto weksli			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach państwowych		4.990,00	
c) w Bankach Komunalnych i K. K. O.			
d) w innych instytucjach kredytowych			4 990,00
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptacyjnego			171.294,30
13. Zastaw papierów wartościowych			
14. Kredyty udzielone Kasie:			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe		54.665 00	
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
d) przez inne instytucje			54.665.00
15. Banki i K. K. O. Loro			
16. Banki i K. K. O. Nostro			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne			
19. Różne			3 894,90
20. Sumy przechodnie (rozlicz. międzyokr.)			6.491.01
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy		262,27	262,27
Razem			921.223,49
22. Różni za depozyty			74 208,50
23. Zobowiązania z tyt. udziel. gwarancyj			
24. Różni za inkaso			29.977,62
25. Bank Akceptacyjny			186.311,00
26. Fundusz Emerytalny			
Ogółem			1.211.720,6 1

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1937 ROK.

Straty.

	Zł	Zł
1. Odsetki wypłacone i dopisane:		
a) od wkładów oszczędnościowych	20.987,39	
b) od rachunków bieżących	742.34	
c) od redyskonta weksli	389 62	
d) od zastawu pap. i od kred. udziel. Kasie	13,852,57	
e) różne inne	264,58	36.236,50
2. Prowizje wypłacone		
3. Koszty administracyjne		
a) wydatki osobowe	17.187,00	
b) świadczenia socjalne	1.317 74	
c) wydatki rzeczowe	6.512,33	25.017.07
4. Podatki i opłaty skarbowe		
5. Amortyzacja:		
a) nieruchomości		
b) ruchomości	512.40	512,40
6. Odpisy na dłużnikach		1.312 64
7. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartośc.		12,05
9. Różne		
10. Dotacją na rzecz funduszu wyrównawcz.		
11. Nadwyżka		262,27
Razem		63.352,93

Zyski.

	Zł	Zł
1. Odsetki pobrane i dopisane:		
a) od weksli	46.174,84	
b) od rachunków bieżących	2.349,83	
c) od pożyczek terminowych na zastaw	- 257,03	
d) od pożyczek na skrypty dłużne		
e) od pożyczek i wierzytelności hipoteczn.		
f) od papierów wartościowych	2.432,89	
g) od K. K. O. i Banków	3.597,37	
h) różne inne		54 811,96
2. Prowizje pobrane		1.321,78
3. Różnice kursowe na rach. w wal. obcych		
4. Różnice kursowe na papierach wartośc.		1.602.14
5. Dochód netto z nieruchomości		
6. Odzyskane straty		406.00
7. Opłaty na koszty administracji		4.490,25
8. Różne dochody		720,80
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
10. Strata		
Razem		63.352,93

Dyrekcja:
Dyrektor Zarządzający: (—) E. Lewicki
Zast. Dyrekt. Zarządz.: (—) A. Modrzejewski
Członek Dyrekcji: (—) M. Smakowski

Komisja Rewizyjna:
Przewodniczący: (—) M. Skotnicki
Członkowie: (—) J. Cyrkler
(—) J. Kołacz

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU SOKOŁOWSKIEGO W SOKOŁOWIE-PODLASKIM

BILANS ROCZNY NETTO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1937 ROKU.

Stan czynny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kasa i sumy do dyspozycji			
a) gotowizna		23.709,77	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		11.412 34	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		16.553,00	
d) pozostałość w innych K. K. O.			
e) bony inwestycyjne			51.675,11
2. Kupony			415,78
3. Waluty obce			
4. Papiery wartościowe 1)			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe		12.740,03	
c) listy zastawne i obligacje			
d) obligacje związków komunalnych			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych		4 500.00	17 240,03
5. Banki i K. K. O. Loro			
6. Banki i K. K. O. Nostro			
7. Weksle zdyskontowane 5 kont)			2.200 00
8. Pożyczki wekslowe (338 kont)			66 366,00
9. Weksle protestowane			
a) pochodzące z dysk. i poż. wekslowych (36 kont)		7.249,10	
b) pochodz. z innych kredytów (... k.)			7.249,10
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu			
a) zabezp. papierami wart. (... kont)			
b) zabezpieczone hipoteką (... kont)			
c) zabezpieczone innymi wartościami (2 kont)		7.828.50	7 828.50
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) pap. wart. i książ. oszcz. (64 k.)		7.515,00	
b) innych wartości			
c) pożyczki zakładu zastawniczego			7.515,00
12. Pożyczki na skrypty dłużne (.... kont)			
13. Pożyczki hipoteczne (14 kont)			69.062,25
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdzonych przez Kom. Konwersyjny Banku Akceptac. 249 k.)			198.822,37
15. Odsetki zaległe			5.059 27
16. Nieruchomości			37.239.55
17. Ruchomości			3 601,80
18. Różne			13.749 68
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			3.125,55
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych		76.216,97	
b) za rok sprawozdawczy		23 850,18	100.067,15
Razem			591.217,14
21. Depozyty			37.532.74
22. Udzielone gwarancje z tytułu weksli kaucyjnych własnych			78.000.00
23. Inkaso			23 900,95
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego			176.700,00
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego			
Ogółem			907.350,83

Stan bierny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kapitał zakładowy			52.000,00
2. Fundusz zasobowy			
3. Fundusze specjalne			
a)			
b)			
4. Fundusz wyrównawczy			
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			1.209,00
6. Wkłady oszczędnościowe instytucyj państwowych, samorządowych i innych prawno-publicznych:			
a) bezterminowe (1 kont)		270,10	
b) terminowe (1 kont)		47.970,45	48.240,55
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno-prywatnych			
a) bezterminowe (1933 kont)		96.539.92	
b) terminowe do 3-ch miesięcy (72 kont)		27 098,19	
c) termin. ponad 3 m. i warunk. (35 k.)		40.453.45	164.091.56
8. Rachunki bieżące (czekowe, przekazowe itp.)			
a) instytucyj państw., samorząd. i innych prawno - publ. (7 kont)		10.591,83	
b) osób fizycznych i prawno-prywatnych (45 kont)		19.696,70	30.288,53
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			
10. Zobowiązania inkasowe			4.710,20
11. Redyskonto weksli			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach Państwowych			
c) w Bankach Komunalnych i K. K. O.			
d) w innych instytucjach kredytowych.			
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac.			176.700.00
13. Zastaw papierów wartościowych			
14. Kredyty udzielone Kasie			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe		92.487,87	
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
d) przez inne instytucje		13.233 35	105.721,22
15. Banki i K. K. O. Loro			
16. Banki i K. K. O. Nostro			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne			
19. Różne			7.086,14
20. Sumy przechodnie (rozlicz. międzyokresowe)			1.169 94
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			
Razem			591.217 14
22. Różni za depozyty			37.532 74
23. Zobowiązania z tytułu udzielonych gwarancyj weksli własnych kaucyjnych			78 000,00
24. Różni za inkaso			23 900,95
25. Bank Akceptacyjny			176.700,00
26. Fundusz Emerytalny			
Ogółem			907 350,83

RACHUNEK STRAT I ZYSKOW ZA 1937 ROK.

Straty.

	Zł	Zł
1. Odsetki wypłacone i dopisane		
a) od wkładów oszczędnościowych	13.657,99	
b) od rachunków bieżących	1 108,84	
c) od redyskonta weksli i dysk. akceptów	12.499.33	
d) od zastawu pap. i od kred. udz. Kasie	536,50	
e) różne inne	1.169,09	28.971,75
2. Prowizje wypłacone		
3. Koszty administracyjne		
a) wydatki osobowe	16.958,92	
b) świadczenia socjalne	1.251,12	
c) wydatki rzeczowe	9.009.11	27.219,15
4. Podatki i opłaty skarbowe		
5. Amortyzacja		
a) nieruchomości	604,50	
b) ruchomości	415,80	1.020,30
6. Odpisy na dłużnikach		16.782.55
7. Różnice kursowe na rach. w wal. obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartośc.		11,42
9. Różne		319,70
10. Dotacja na rzecz fund. wyrównawczego		
11. Nadwyżka		
Razem		74.324,87

Zyski.

	Zł	Zł
1. Odsetki pobrane i dopisane		
a) od weksli	27.500,89	
b) od rachunków bieżących	969.26	
c) od poż. termin. na zastaw. pap. wart.	963,56	
d) od pożyczek na skrypty dłużne		
e) od pożyczek i wierzytelności hipoteczn.	5.404,66	
f) od papierów wartościowych	1.558,07	
g) od K. K. O. i Banków	495.69	
h) różne inne	95 11	36.987,24
2. Prowizje pobrane		5.607,17
3. Różnice kursowe na rach. w wal. obcych		
4. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
5. Dochód netto z nieruchomości		1.584,90
6. Odzyskane straty		579,01
7. Opłaty na koszty administracji		5.716,37
8. Różne dochody		
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
10. Strata		23.850,18
Razem		74.324,87

Księgowy: (—) Henryk Gorgielewicz

Zarząd Tymczasowy:
Przewodniczący: (—) Władysław Filipowicz
Członek: (—) Czesław Mirczewski

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU SOKÓLSKIEGO W SOKÓŁCE

Bilans roczny netto na dzień 31 grudnia 1937 roku.

Stan czynny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kasa i sumy do dyspozycji			
a) gotowizna		5.672,09	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		4.932,38	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		4.993,67	
d) pozostałość w innych K. K. O.			
e) bony inwestycyjne			15.598,14
2. Kupony			
3. Waluty obce			
4. Papiery wartościowe 1)			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe	93,84	3.600,58	
c) listy zastawne i obligacje			
d) obligacje związków komunalnych			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych		4.853,49	8.454 07
5. Banki i K. K. O. Loro			
6. Banki i K. K. O. Nostro			
7. Weksle zdyskontowane (32 kont)			1.801,50
8. Pożyczki wekslowe (246 kont)			27.170,10
9. Weksle protestowane:			
a) poch. z dysk. i poż. weksl. (14 kont)		2.052.50	
b) poch. z innych kredytów (... kont)			2,052.50
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu:			
a) zabezp. papierami wartościowymi			
b) zabezpieczone hipoteką			
c) zabezpieczone innymi wart. (2 kont)			7.493,00
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papierów wartościowych i książeczek oszczędności (11 kont)		927,50	
b) innych wartości (2 kont)		1.135,14	
c) pożyczki zakładu zastawn. (... kont)			2.062,64
12. Pożyczki na skrypty dłużne (1 kont)			86.492,27
13. Pożyczki hipoteczne (... kont)			
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdzonych przez Komitet Konwersyjny Banku Akcept. (195 kont)			117.876,31
15. Odsetki zaległe			
16. Nieruchomości 2)			55 496 49
17. Ruchomości			4.524,90
18. Różne			3.053 45
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			1.820,31
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych		12.783,67	
b) za rok sprawozdawczy			12.783,67
Razem	93,84		346.679,35
21. Depozyty			3 320,00
22. Udzielone gwarancje			330,81
23. Inkaso			10.439,04
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego			79.507,00
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego			
Ogółem	93,84		440.276,20

Stan bierny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kapitał zakładowy			50.000.00
2. Fundusz zasobowy			3.745,81
3. Fundusze specjalne			
a)			
b)			
4. Fundusz wyrównawczy			
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			3.143,23
6. Wkłady oszczędn. instytucyj państwowych, samorządowych i in. prawno-publ.			
a) bezterminowe (2 kont)		97,87	
b) terminowe (2 kont)		49.160,55	49.258,42
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno-prywatnych			
a) bezterminowe (724 kont)	18.37	44.515,59	
b) terminowe do 3 mies. (50 kont)	836,45	30.473,56	
c) termin. ponad 3 m. i warunk. (... k.)			74.989,15
8. Rachunki bieżące (czekowe, przekazowe itp.)			
a) instytucyj państw., samorząd., i innych prawno-publ. (2 kont)		3.284,50	
b) osób fiz. i prawno-pryw. (12 kont)		2.068,95	5.353,45
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			
10. Zobowiązania inkasowe			962.26
11. Redyskonto weksli			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach Państwowych			
c) w Bankach Komunalnych i K. K. O.			
d) w innych instytucjach kredytowych			
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac.			79.507 00
13. Zastaw papierów wartościowych			
14. Kredyty udzielone Kasie			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe		32.095,50	
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
d) przez inne instytucje			32 095,50
15. Banki i K. K. O. Loro			
16. Banki i K. K. O. Nostro			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne			38.831,46
19. Różne			106,18
20. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			7.853,90
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			832,99
Razem	854,82		346.679,35
22. Różni za depozyty			3,320,00
23. Zobow. z tyt. udzielonych gwarancyj.			330,81
24. Różni za inkaso			10.439,04
25. Bank Akceptacyjny			79.507,00
26. Fundusz Emerytalny			
Ogółem	854 82		440.276,20

1) W tym papiery wartościowe Funduszu zasobowego zł 17.280,—.
2) W tym nieruchomości Funduszu zasobowego zł 40.434,90.

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1937 R.

Straty.

	Zł	Zł
1. Odsetki wypłacone i dopisane		
a) od wkładów oszczędnościowych	5.087,30	
b) od rachunków bieżących	497,89	
c) od redyskonta weksli	4 623 49	
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie	3.397,78	
e) różne inne		13.606,46
2. Prowizje wypłacone	693,95	693,95
3. Koszty administracyjne		
a) wydatki osobowe	6.486,20	
b) świadczenia socjalne	582,87	
c) wydatki rzeczowe	3.301,75	10 370,82
4. Podatki i opłaty skarbowe		
5. Amortyzacja		
a) nieruchomości	832,47	
b) ruchomości	503 75	1 336,22
6. Odpisy na dłużnikach		5.702 21
7. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
9. Różne		
10. Dotacja na rzecz fund. wyrównawczego		
11. Nadwyżka		832,99
Razem		32.542 65

Zyski.

	Zł	Zł
1. Odsetki pobrane i dopisane		
a) od weksli	3.848,33	
b) od rachunków bieżących	480,33	
c) od pożyczek terminowych na zastaw	174,20	
d) od pożyczek na skrypty dłużne	5.279,97	
e) od układów konwersyjnych	8 338.86	
f) od papierów wartościowych	687,50	
g) od K. K. O. i Banków		
h) różne inne		18.809,19
2. Prowizje pobrane.	1.626.47	1.626,47
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
4. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
5. Dochód netto z nieruchomości		3.185,72
6. Odzyskane straty		8.118 57
7. Opłaty na koszty administracji		399.50
8. Różne dochody (pod nadzw.)		403.20
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
10. Strata		
Razem		32 542,65

Buchalter: (—) Pietrasz Ryszard

Dyrekcja:
(—) Wysocki Ludwik
(—) Pietrasz Ryszard
(—) Jackiewicz Adolf

Komisja Rewizyjna:
(—) Natuniewicz Franciszek
(—) Łabecki Stanisław
(—) Wyganowski Adolf

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU SUWALSKIEGO W SUWAŁKACH

Bilans roczny netto na dzień 31-go grudnia 1937 r.

Stan czynny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kasa i sumy do dyspozycji			
a) gotowizna		6,797.79	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		2,778.31	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		200,00	
d) pozostałość w innych K. K. O.			
e) bony inwestycyjne			9.776,10
2. Kupony			
3. Waluty obce			
4. Papiery wartościowe 1)			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe		878,00	
c) listy zastawne i obligacje			
d) obligacje zwizków komunalnych			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bank. Komunaln.		200,00	1.078,00
5. Banki i K. K. O. Loro			
6. Banki i K. K. O. Nostro			
7. Weksle zdyskontowane (128 kont)		14.354.71	14.354.71
8. Pożyczki wekslowe (726 kont)		43.003,50	43,003 50
9. Weksle protestowane			
a) pochodzące z dysk. i poż. wekslowych (... kont)			
b) pochodzące z innych kredytów (81 k.)		18 026,79	18.026,79
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu			
a) zabezp. papierami wart. (.... kont)			
b) zabezpieczone hipoteką (... kont)			
c) zabezpieczne innymi wartościami (5 kont)		5,598.83	5.598 83
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papierów wartościowych i książeżeczek oszczędności (... kont)			
b) innych wartości (251 kont)		18.368,50	
c) pożyczki zakładu zastawn. (251 k.)			18,368,50
12. Pożyczki na skrypty dłużne (... kont)			
13. Pożyczki hipoteczne			
14. Należności z tyt. układów konwers. zatwierdzonych przez Komitet Konwers. Banku Akceptacyjnego (251 kont)		322.420 39	322.420,39
15. Odsetki zaległe			
16. Nieruchomości			
17. Ruchomości		3.480,00	3.480,00
18. Różne		20.802,69	20.802.69
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)		4.698,40	4,698,40
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych		98.727,96	
b) za rok sprawozdawczy			98.727,96
Razem		560 335,87	560.335,87
21. Depozyty		35 345,94	35.345,94
22. Udzielone gwarancje		20 000,00	20.000,00
23. Inkaso		20 696,39	20.696,39
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego			
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego			
Ogółem		636.378,20	636.378,20

Stan bierny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kapitał zakładowy		50.000,00	50.000,00
2. Fundusz zasobowy		715,10	715,10
3. Fundusze specjalne			
a)			
b)			
4. Fundusz wyrównawczy			
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			
6. Wkłady oszczędnościowe instytucyj państwowych, samorządowych i innych prawno - publicznych *			
a) bezterminowe (6 kont)		2.817,12	
b) terminowe (2 kont)		19.545,27	22.362,39
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno - prywatnych *)			
a) bezterminowe (870 kont)		38.223,46	
b) terminowe do 3 m. (... kont)			
c) terminowe ponad 3 mies. i warunkowe (6 kont)		6.916,50	45.139,96
8. Rachunki bieżące (czek., przek. it.p.)			
a) instytucyj państw., samorząd. i innnych prawno - publ. (16 kont)		31.532,36	
b) osób fizycznych i prawno-prywatnych (9 kont)		2 084,00	33.616,36
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			
10. Zobowiązania inkasowe			
11. Redyskonto weksli			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach Państwowych		13.235 00	
c) w Bankach Komunalnych i K.K.O.			
d) w innych instytucjach kredytowych.			13.235,00
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac.			
13. Zastaw papierów wartościowych			
14. Kredyty udzielone Kasie			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe		376.609,94	
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
d) przez inne instytucje			376.609,94
15. Banki i K. K. O. Loro			
16. Banki i K. K. O. Nostro			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne			
19. Różne		1.014.39	1.014,39
20. Sumy przech. (rozlicz. międzyokr.)		1.427,19	1.427,19
21. Nadwyżki: a) z lat ubiegłych		15 247,63	
b) za rok sprawozdawczy		967,91	16 215,54
Razem		560.335,87	560.335,87
22. Różni za depozyty		35.345,94	35.345,94
23. Zobow. z tytułu udzielonych gwarancyj.		20.000.00	20.000,00
24. Różni za inkaso		20.696.39	20.696,39
25. Bank Akceptacyjny			
26. Fundusz Emerytalny			
Ogółem		636.378,20	636.378.20

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1937 ROK.

Straty

	Zł	Zł
1. Odsetki wypłacone i dopisane		
a) od wkładów oszczędnościowych	2.955,83	
b) od rachunków bieżących	1.598,45	
c) od redyskonta weksli	754,30	
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie	16.147,36	
e) różne inne	2.090,83	23.546,77
2. Prowizje wypłacone		
3. Koszty administracyjne		
a) wydatki osobowe	11 332,27	
b) świadczenia socjalne	839 59	
c) wydatki rzeczowe	2.150,95	14.322,81
4. Podatki i opłaty skarbowe i koszty egz.	350,06	350 06
5. Amortyzacja		
a) nieruchomości		
b) ruchomości	438,31	438,31
6. Odpisy na dłużnikach		
7. Różnice kurs. na r-kach w walut. obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartościowych		
9. Różne	1.476,53	1.476,53
10. Dotacja na rzecz funduszu wyrównaw.		1 476,53
11. Nadwyżka	16,215,54	16.215,54
Razem	56.350,02	56 350,02

Zyski.

	Zł	Zł
1. Odsetki pobrane i dopisane		
a) od weksli	12.428,21	
b) od rachunków bieżących	343.40	
c) od pożyczek terminowych na zastaw	351,24	
d) od pożyczek na skrypty dłużne		
e) od pożyczek i wierzytelności hipoteczn.		
f) od papierów wartościowych	56.00	
g) od K. K. O. i Banków	19.56	
h) różne inne (ukł. konwers.)	24.116.78	37.315,19
2. Prowizje pobrane	1.710.99	1.710 99
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
4. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
5. Dochód netto z nieruchomości		
6. Odzyskane straty	15.247.63	15.247,63
7. Opłaty na koszty administracji	1.773.24	1.773.24
8. Różne dochody	302.97	302.97
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
10. Strata		
Razem	56.350.02	56.350,02

Księgowy: (—) W. Komorowski

Dyrekcja:
p. o. Dyrektora: (—) W. Komorowski
Członek Dyrekcji: (—) L. Kópczyński

Komisja Rewizyjna:
Przewodniczący: (—) A. Motulewicz
Członkowie: (—) E. Cynkutis
(—) M. Dorochowicz

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU TOMASZOWSKIEGO W TOMASZOWIE LUBELSKIM

BILANS ROCZNY NETTO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1937 R.

Stan czynny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kasa i sumy do dyspozycji			
a) gotowizna		26.580,79	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		24.320,98	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		822,43	
d) pozostałość w Gmінn. Kasach P. O.		328.68	
e) bony inwestycyjne			52.052.88
2. Kupony			
3. Waluty obce			
4. Papiery wartościowe 1)			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe		4.448.12	
c) listy zastawne i obligacje			
d) obligacje związków komunalnych			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych		20.872.80	25.320,92
5. Banki i K. K. O. Loro			
6. Banki i K. K. O. Nostro			
7. Weksle zdyskontowane (29 kont)		37.118,40	
8. Pożyczki wekslowe (798 kont)		186 112,75	223.231,15
9. Weksle protestowane			
a) pochodzące z dysk. i poż. wekslowych (103 kont)		43.690.46	
b) poch. z innych kredytów (... kont)			43 690,46
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu:			
a) zabezp. papierami wartośc. (... kont)			
a) zabezpieczone hipoteką (11 kont)		29.959.00	
c) zabezp. innymi wartośc. (3 kont)		178.380 37	208.339,37
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papierów wartościowych i książeczek oszczędności (38 kont)		10.865.15	
b) innych wartości (... kont)			
c) pożyczki zakładu zastawniczego			10.865,15
12. Pożyczki na skrypty dłużne (... kont)			
13. Pożyczki hipoteczne (14 kont)			27.088.95
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdzonych przez Komitet Konwersyjny Banku Akcept. (263 kont)			173,449,64
15. Odsetki zaległe			
16. Nieruchomości			8.084,00
17. Ruchomości			2 073,34
18. Różne			15.401,44
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			2.392,84
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			
Razem			791.990,14
21. Depozyty			136.485,92
22. Udzielone gwarancje			
23. Inkaso			44 438,49
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego			
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego			
Ogółem			972.914,55

Stan bierny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kapitał zakładowy			75.000,00
2. Fundusz zasobowy			
3. Fundusze specjalne			
a)			
b)			
4. Fundusz wyrównawczy			
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			
6. Wkłady oszczędn. instytucyj państwowych, samorządowych i in. prawno-publ.			
a) bezterminowe (... kont)			
b) terminowe (1 konto)		78 864,83	78.864,83
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno-prywatnych		268.288,56	
a) bezterminowe (2016 kont)			
b) terminowe do 3-ch mies. (44 kont)		117,607.19	385 895,75
c) terminowe ponad 3 mies. i warunkowe (... kont)			
8. Rachunki bieżące (czekowe, przekazowe itp.)			
a) instytucyj państw., samorząd., i innych prawno-publ. (5 kont)		15.718,58	
b) osób fiz. i prawno-pryw. 34 kont)		100.830,85	116.549 43
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			
10. Zobowiązania inkasowe			8.039,71
11. Redyskonto weksli			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach państwowych		20.067,00	
c) w Bankach Komunalnychi K. K. O.		30.885,00	
d) w innych instytucjach kredytowych			50.952,00
12. Dyskonto Akceptów Banku Akceptac.			
13. Zastaw papierów wartościowych			
14. Kredyty udzielone Kasie			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe		37.075,00	
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
d) przez inne instytucje		10.000,00	47.075,00
15. Banki i K. K. O. Loro			
16. Banki i K. K. O. Nostro			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne			
19. Różne			14.122,51
20. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			6,017 96
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			9.472.95
Razem			791.990,14
22. Różni za depozyty			136,485,92
23. Zobowiązania z tyt. udziel. gwarancyj			
24. Różni za inkaso			44,438,49
25. Bank Akceptacyjny			
26. Fundusz Emerytalny			
Ogółem			972.914 55

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1937 R.

Straty.

	Zł	Zł
1. Odsetki wypłacone i dopisane		
a) od wkładów oszczędnościowych	20.317,65	
b) od rachunków bieżących	3 949.84	
c) od redyskonta weksli	4 825,79	
d) od kredytów udzielonych Kasie	2 598,25	
e) różne inne	460.55	32.152.08
2. Prowizje wypłacone		132,46
3. Koszty administracyjne		
a) wydatki osobowe	20,608,55	
b) świadczenia socjalne	1.761,01	
c) wydatki rzeczowe	7 571,72	29,941,28
4. Podatki i opłaty skarbowe		28 18
5. Amortyzacja		
a) nieruchomości	2.234,20	
b) ruchomości	1.044.07	3.278,27
6. Odpisy na dłużnikach		
7. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
9. Różne		
10. Dotacja na rzecz fund. wyrównawczego		
11. Nadwyżka		9.472,95
Razem		75.005,22

Zyski.

	Zł	Zł
1. Odsetki pobrane i dopisane		
a) od weksli	33.969.89	
b) od rachunków bieżących	6 991,31	
c) od pożyczek terminowych na zastaw	683 83	
d) Pomoc Skarbu Państwa	4.416.63	
e) od pożyczek i wierzytelności hipoteczn.	1.753 99	
f) od papierów wartościowych	2.610.00	
g) od K. K. O. i Banków	71,42	
h) różne inne		50.497.07
2. Prowizje pobrane		7.681,33
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
4. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
5. Dochód netto z nieruchomości		340.59
6. Odzyskane straty		7.994,61
7. Opłaty na koszty administracji		6 458,58
8. Różne dochody		2.033,04
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
10. Strata		
Razem		75.005,22

Księgowy: (—) J. Gołębiowska

Dyrekcja Kasy:
(—) J. Zarzycki
(—) S. Akerman
(—) Inż. F. Kasperkiewicz

Komisja Rewizyjna:
(—) T. Świeżawski
(—) Z. Sierosławski
(—) W. Kunicki

Dyrektor Zarządzający: (—) J. Zarzycki

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU WOŁOŻYŃSKIEGO W WOŁOŻYNIE

BILANS ROCZNY NETTO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1937 R.

Stan czynny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kasa i sumy do dyspozycji:			
a) gotowizna		5 183,42	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		8.896,83	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		15.191,50	
d) pozostałość w innych K. K. O.			
e) bony inwestycyjne			29 271,75
2. Kupony			
3. Waluty obce			
4. Papiery wartościowe			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe		10.123,15	
c) listy zastawne i obligacje			
d) obligacje Związków Komunalnych			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych		3.187,00	13 310,15
5. Banki i K. K. O. „Loro"			
6. Banki i K. K. O. „Nostro"			
7. Weksle zdyskontowane			
8. Pożyczki wekslowe		148.342,80	
9. Weksle protestowane:			
a) pochodzące z dysk. i poż. wekslowych		18.591,79	
b) poch. z innych kredytów (... kont)			166.934,59
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu:			
a) zabezp. papierami wartościowymi			
b) zabezpieczone hipotecznie (... kont)			
c) zabezpieczone innymi wartościami			
11. Pożyczki terminowe na zastaw:			
a) papierów wartościowych i książeczek oszczędn.		4 185,00	
b) innych wartości (... kont)			
c) pożyczki zakładu zastawn. (.... kont)			4.185,00
12. Pożyczki na skrypty dłużne			
13. Pożyczki hipoteczne			
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdzonych zatwierdzonych przez Komitet Konwersyjny Banku Akceptacyjnego		122 726,00	
15. Odsetki zaległe		9 560,36	
16. Nieruchomości			
17. Ruchomości		2.787,50	
18. Różne		950 92	
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)		3.545,03	
20. Straty: a) z lat ubiegłych		8.306,73	
b) z roku sprawozdawczego			
21. B-k Akceptac. — Pomoc Sk. Pań.		7.884,47	155.761,01
Razem			369.462,50
22. Depozyty		3.567 00	
23. Udzielone gwarancje		2.735,00	
24. Inkaso		9.845,72	
25. Akcepty Banku Akceptacyjnego			
26. Pokrycie Funduszu Emerytalnego			
27. Zabezpiecz. z tyt. ukł. konwers.		554 00	16.701 72
Razem			16.701,72
Ogółem			386.164,22

Stan bierny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kapitał zakładowy		31 591,45	
2. Fundusz zasobowy			
3. Fundusze specjalne:			
a)			
b)			31.591,45
4. Fundusz wyrównawczy			
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			
6. Wkłady oszczędnościowe instytucyj państwowych, samorządowych i innych prawno publicznych			
a) bezterminowe			
b) terminowe (1 kont)		50.419,93	50.419,93
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno - prywatnych			
a) bezterminowe (99 kont)		7.395,30	
b) terminowe do 3-ch miesięcy 587 k.)		70 296,18	
c) terminowe ponad 3 mies. i warunk.			77.691,48
8. Rachunki bieżące *)			
a) instytucyj państw., samorząd. i innych prawno - publicznych (8 kont)		2 341,31	
b) osób fizycznych i prawno - prywatnych (25 kont)		17.138,44	19.479,75
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			
10. Zobowiązania inkasowe			
11. Redyskonto weksli:			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach Państwowych			
c) w Bankach Komunalnych i K. K. O.			
d) w innych instytucjach kredytowych.			
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac.			
13. Zastaw papierów wartościowych			
14. Kredyty udzielone Kasie:			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe		180.155,05	
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
d) przez inne instytucje		5.038,19	185 193,24
15. Banki i K. K. O. „Loro"			
16. Banki i K. K. O. „Nostro"			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne			
19. Różne			
20. Sumy przechodnie (rozlicz międzyokr.)		3 296 88	
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy		1.789,77	5.086,65
Razem			369.462,50
22. Różni za depozyty		3.567,00	
23. Zobowiązania z tyt. udzielon. gwarancyj		2.735,00	
24. Różni za inkaso		9.845,72	
25. Bank Akceptacyjny			
26. Fundusz Emerytalny			
27. Różni za zabezp. z tyt. ukł. konw.		554,00	16 701,72
Razem			16 701,72
Ogółem			386.164,22

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA ROK 1937.

Straty.

	Zł	Zł
1. Odsetki wypłacone i dopisane:		
a) od wkładów oszczędnościowych	5 338,94	
b) od rachunków bieżących	794,40	
c) od redyskonta weksli		
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie	9 299,74	
e) różne inne	3.111,03	18.544 11
2. Prowizje wypłacone	1,60	
3. Koszty administracyjne:		
a) wydatki osobowe	10.936,90	
b) świadczenia socjalne	989,86	
c) wydatki rzeczowe	4.728,33	16.656,69
4. Podatki i opłaty skarbowe		
5. Amortyzacja:		
a) nieruchomości		
b) ruchomości	145.25	145,25
6. Odpisy na dłużnikach		
7. Różnice kurs. na rach. w wal. obcych		
8. Różnice kursowe na pap. wartościowych		
9. Odpis z funduszu wyrówn. na pokrycie strat kurs.		
10. Różne	550 00	
11. Dotacja na rzecz fund. wyrównawczego		
12. Nadwyżka	1.789 77	2.339,77
Razem		37.685,82

Zyski.

	Zł	Zł
1. Odsetki pobrane i dopisane:		
a) od weksli		
b) od rachunków bieżących		
c) od pożyczek terminowych	21.253,23	
d) od pożyczek na skrypty dłużne		
e) od pożyczek i wierzytelności hipotecznych		
f) od papierów wartościowych	764,56	
g) od K. K. O. i Banków	5 991,78	
h) różne inne	8.650,65	36.660 22
2. Prowizje pobrane	680,80	
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
4. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
5. Dochód netto z nieruchomości		
6. Odzyskane straty		
7. Opłaty na koszty administracji		
8. Różne dochody	344 80	
9. Strata		1.025,60
Razem		37.685,82

Księgowy: (—) Konst. Chlebnikoff

Członkowie Dyrekcji:
(—) Stan. Szwed
(—) Justyn Bałaszko

Przewodniczący Komisji Rewizyjnej: (—) x. Ant. Udalski
Członkowie: (—) Wład. Barański
(—) Kazim. Sawarzyński

Redaktor odpowiedzialny: Bolesław Obszyński. Wydawca: Samorządowy Instytut Wydawniczy sp. z o. o.

Drukarnia Samorządowego Instytutu Wydawniczego, Warszawa, ulica Miodowa Nr. 6.